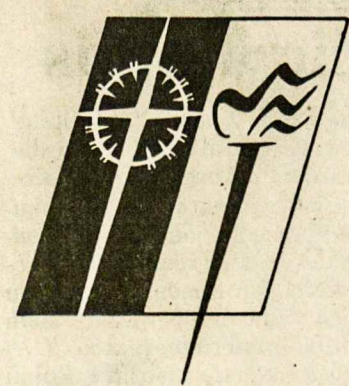

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 38 (2637) 2000 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 19

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Rinkimai ir kas po jų?

Lietuvos piliečiai, gyvenantys išeivijoje arba seimo rinkimų dieną būsiantys už Lietuvos ribų, yra kviečiami ir raginami atlikti savo pilietinę pareigą – balsuoti už pasirinktus kandidatus.

DAUGUMA išeivių dėl žinomų priežasčių per rinkimus balsuodavo už dešiniuosius. Reikia manyti, kad ne kitaip bus ir šį kartą – spalio 8 dieną, nors partijų skilimas, naujų atsiradimas ir laukimas kažko naujo ir nebūto nusistovėjusias nuomones gali šiek tiek išjudinti. Be to, pasigirsta jau ir "raminančių" balsų, kad, va žiūrėkit, kairieji jau ne tokie blogi, jei gali sumaniai valdyti Skandinaviją, Angliją, Vokietiją, o Prancūzijos ministrų kabinete net keturi komunistai sėdi. Tikra tiesa, ir dėl to kas gi ką galėtų sakyti. Tačiau tokiu būdu užsimenant apie kairiuosius, norint išlaikyti nešališkumą, reikėtų nurodyti ir kitą Europos pusę, atvirai prisiminti, ką tie kairieji Rusijoje yra padarę, kaip jie valdė, kaip visai žmonijai nusikalto ir kurlink tą didžiulį ir turtingą savo kraštą nuvairavo. Ir tai turbūt dėl to, kad Rusijos komunistai nebuvo panašūs į tuos prancūzus ministerius ar savo šalis gerai valdancius skandinavus. Taigi kairumas kairumui nelygus. O mes tik apgailestauti tegalim, kad mūsų tauta įvairiai ir visai buvo to rusiško kairumo paliesta. To turbūt užtekę apsispręsti, kurioje pusėje reikėtų stovėti ir tvirtai laikytis – ir per rinkimus, ir po jų, ir visada. Antra vertus, prieš rinkimus dėmesys kreiptinas į asmenis labiau nei į partijas, kurių daugumos neaiški nei dabartis, nei ateitis. Tai per silpnos atamos, kad tik jomis pasitikię galėtume laukti pokyčių, pagaliau normalinančių laisvą gyvenimą.

KA padarys – padarys darbus, sąžiningas ir savo tėvynę tikrai mylintis žmogus. Ir išrinktasis, ir balsuotojas. Gal ir tas, kuris rinkimuose nedalyvavo, šandien viskuo nusivylęs, rytoj kitoks, dar nežinomas. Žodžiu – visi, stipriai susikibę, ryžtingi ir vieningi, žvelgdami tik ateitį, stropiai gydydami netolimoje praeityje įkirstus sužalojimus. Tik šitaip elgdami, pajėgsime greičiau išgyvendinti klaidinančių požiūrį, kad tik valdžia tėra visagala, kad visos nesėkmės, nepateiktai ar blogybės yra tik netinkamo valdymo padarinys, ir nieko daugiau. Tiesa, labai daug priklauso ir visada priklausys nuo valstybės vairininkų. Tačiau, bent šiuo laiku, mūsų atvejis yra skirtingas, keliantis klausimą, o ką gi valdžion išrinktieji vieni patys padarys, jei nemaža visuomenės dalis ne tik pasyvi, bet neretais atvejais ir trukdanti, įstatymų nepažįstanti, bendros gerovės siekiančią tvarką atmetanti, nes taip geriau saugojant savo asmenines "pilis", pastatytas naudojant bet kokius būdus ar perkamąsias galias. Užtat jau ne juokais kalbama apie "tikrąją" niekada nerenkamą valdžią, gal net turinčią ryšių su užsieniu, kontroliuojančią svarbiuosius ekonominius mazgus. Kaip organizuota ir kokio dydžio toji sąranga egzistuoja, šandien turbūt dar niekas nežino. Tad prieš seimo rinkimus, šalia visų kitų planų ir pažadų, gal vertėtų pagalvoti ir apie antrojo Sąjūdžio steigimą. Pirmasis tautą išvedė į nepriklausomybę. Antrasis turėtų tą nepriklausomybę įtvirtinti be baimės, kad ji gali būti prarasta. Tai dar nemėgintas kelias po bandymų ką nors panašaus padaryti per partijas. Mat besiskaldydami tik dar giliau grimsime savo sąsuarų interesų traukiami. Nukirsti kenkejiškumą, kad tauta atsikvėptų ir valstybė galėtų normaliai progresuoti – tegu tai būna priešrinkiminis šūkis ir visuomenės laikysena po rinkimų. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

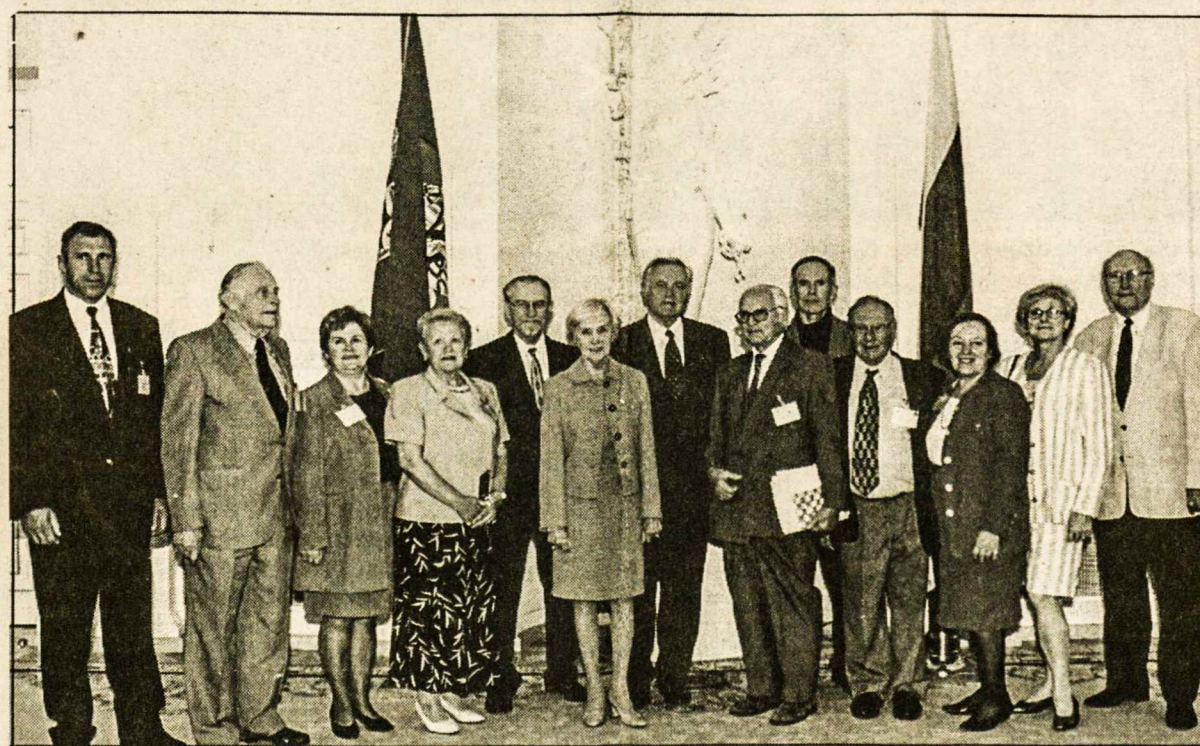
Du "naujokai" Otavos parlamente

Dviejų partijų vadovai, konservatorių Joe Clark ir sąjungiečių Stockwell Day, iki šiol nebuvo federacinio parlamento nariais, specialiuose rinkimuose buvo išrinkti į parlamentą. S. Day, kuris neseniai laimėjo partijos vadovo postą, partijos rinkimuose nugalėjęs buvęs ilgametį Reformų, vėliau "perkrikštytos" ir Sąjungos, partijos vadovą P. Manning, anksčiau buvo Alberto provincijos parlamento narys, o federacinio parlamento nariu nebuvo buvęs. Kadangi sąjungiečiai yra oficiali opozicinė partija, buvo ypač svarbu, kad jos vadovas galėtų parlamente reikalui esant išreikšti partijos poziciją vienu ar kitu klausimu bei tiesiogiai dalyvauti diskusijose ar vadinamosiose "klausimų sesijose".

Stockwell Day, 50 metų, specialiuose rinkimuose kandidavo Britų Kolumbijos Okanagan-Coquihalla rinkimų apygardoje. Kitos svarbesnės partijos, išskyrus naujųjų demokratų (NDP) jauną ir nepriturėjusią politinį naujoką, savo kandidatų šiuose rinkimuose neišstato. Pagal tradiciją Kanadoje partijos vadovui specialiuose rinkimuose kitos partijos "netrukdą" laimėti. S. Day surinko daugiau kaip 70% balsų, NDP kandida-

tas Ken Ellis, 28 metų, gavo 12%, o likusieji atiteko Žaliesiems (7.7%), "Canadian Action" (4.3%) ir Mariuanos partijai (1.6%). S. Day po rinkimų, dėkodamas savo rinkimų vėjus darbuotojams, prisipažino, kad "eidamas į parlamentą nesijaučia visai savimi pasitikęs", nes ten pakliūs tarp senų "politinių vilkų", kaip J. Chretien, bet tikisi greitai įgauti reikiamo patyrimo.

Joe Clark, 61 metų, į parlamentą pirmą kartą buvo išrinktas 1972 metais, buvo ir min. pirmininku trumpą laiką 1979 metais, buvo B. Mulroney kabinete ministru, kol 1993 metais nutarė daugiau nebekandidatuoti. Taigi jau patyręs parlamentarą. Šiuose rinkimuose jis kandidavo Naujosios Škotijos Kings-Hants rinkiminėje apygardoje, toli nuo savo gimtinės Albertos. Čia jis turėjo šokią tokią opoziciją, bet surinko daugiau kaip 53% balsų; NDP kandidatė K. Johnson gavo 27%, sąjungietis G. Fulton 16%, liberalų kandidato nebuvo. Tačiau J. Clark rinkiminio laimėjimo džiaugsmą prislopino dviejų parlamento konservatorių iš Kvebeko, Diane St-Jacques ir David Price, perėjimas į liberalus (Nukelta į 8-tą psl.)

Kanados lietuviai, dalyvavę PLB X seime Vilniuje, lankėsi pas Lietuvos prezidentą V. Adamkų. Iš k. į d.: Pranas Pargauskas, Jonas Adomonis, Teresė Pargauskienė, Rūta Žilinskienė, Algirdas Vaičiūnas, Alma Adamkienė, Valdas Adamkus, Stasys Dalius, Romas Vaštokas, Kęstutis Dubauskas, Danutė Garbaliuskienė, Judita Čuplinskienė, Eugenijus Čuplinskas

Lietuvos seimo rinkimų išvakarėse

IGNAS MEDZIUKAS

Lietuvoje, artėjant rinkimams, partijų kandidatai, besistengiantys patekti į seimą, viliojančiais pažadais bando patraukti balsuotojus, išskeldami dažnai net perdėti savo oponentų ydas. Tai kliūva ypač dabar esantiems valdžioje konservatoriams ir jų santarvininkams kr. demokratams.

Pagal "Vilmore" ir "Baltijos tyrimų" apklausą populiariausias Lietuvoje asmuo esąs V. Adamkus (69%), A. Brazauskas (68%), A. Paulauskas (61%), R. Pakšas (58%), K. Bobelis (57%). Į pirmąjį dešimtuką nei A. Kubilius, nei V. Landsbergis nepateko.

Institucijos, kuriomis daugiausia pasitiki piliečiai yra žiniasklaida, Bažnyčia, prezidentas, Lietuvos bankas, krašto apsauga. Mažiausia pasitikėjimo verta policija, teismai ir vyriausybė.

Seimūnai yra renkami, kad tarnautų visuomenei, o ne tam, kad patys naudotųsi privilegijomis. Didelė klaida – partijų susiskaldymas. Užuo sutelkę jėgas bendram darbui, siekiant krašto gerovės, dėl asmeninių ambicijų susilpninamos ir išblaškomos jėgos. Neaiškūs susigrupavimai visuomenėje irgi kelia nepasitikėjimą.

Čia pateikiu keletą minčių, išreikštų ateinančiuose iš Lietuvos laiškuose ir Lietuvos spaudoje, nes sakoma "vox populi, vox Dei" (tautos balsas – Dievo balsas).

Partijų veikla

Aukšto laipsnio kariškis rašo: "Pas mus situacija prasta. 'Politinė šutvė' moka pasinaudoti esamais trūkumais, žmonių tamsumu; KGB buvo gerai paruošta, ji gerai dirba ir dabar. O

grupės vadas dabar vykdo apklausą gyventojų, ką teisti, kad sugriovė Tarybų Lietuvą. Mat žada ateiti į valdžią, o tada bus proga organizuoti trėmimus... Jie jau Katedros aikštėje buvo išlydėti į rinkiminę kampaniją. Viskas būtų gerai. Padėtis nėra tokia bloga. Tik nerimą kelia prezidento ir 'stribų' partijos elgesys. Kiek liečia partijas – dešiniosios partijos tik apsisvalo, Tėvynės sąjunga (konservatoriai) stiprėja, ir tik ši partija gali sėmingai valdyti Lietuvą".

Karjeristai ir patsidavėliai

Laiške TV darbuotoja rašo: "Taip tikėjome konservatoriais! Vagnorius sukūrė naują partiją. Modernieji krikščionys demokratai jungiasi su Paulausko partija. To sviestas dar nematė! Ką jie gali turėti bendro? Svarbu tik kaip nors patekti į seimą. Jiems nerūpi nei Dievas, nei Tėvynė. O Bobelis mėgina tartis su Valstiečių partija, su komunistais. Prezidento patarėjai – kairieji. Kaip jis nusišnekejo savo kalboje, gindamas draugystę su Rusija ir konfrontuodamas su Landsbergiu.

Gaila, kad dešinieji neturi savo laikraščio 'Lietuvos aidas'. Jo savininkas Pilvelis – labai neaiškūs asmenybė. Ankstyvesnį 'Lietuvos aidą' sužlugdė grynai Vagnorius, paskirdamas 'Lietuvos rytui' 200 tūkstančių litų (taip buvo rašoma spaudoje). 'LA' dirbo geri žurnalistai. Kliūdavo visiems, ir pačiam Vagnoriui; žinoma, nepatiko tiesos sakymas.

Džiaugiamės, kad Radijo ir televizijos direktorius išrinktas doras, religingas žmogus Vaidotas Žukas, jaunas, energingas. Tikime, kad tik jaunoji karta atstatys Lietuvą.

Dabar partijose – karjeristai,

parsidavėliai. Svarbu tik jiems patiens gerai gyventi. Žinoma, yra vienas kitas ir doras žmogus. Mes balsuosime už Landsbergio konservatorių partiją".

Visi panašūs...

Mokslo žmogus iš Sostinės rašo: "Greit eisime prie balsavimo urnų, o dar ligi šiol nežinome, ką darysime balsavimo kambaryje: nematome tokios grupės veikėjų, kurie pradėtų rimtai atstatinėti Lietuvą, nes ją dabartinė valdžia lengvai parduoda užsienio verteloms. Valstybės šulai turtėja. Tuo jie nesiskiria nuo kairiųjų demokratų, kurie irgi labai mylėjo savo liaudį..."

Pinigų trūksta mokytojų, medicinos personalo algoms, policijos tarnautojams, kultūros darbuotojams. Bet su kaupu pinigų semia valdininkija, seimas... Išsiskolina milijardais. Niekas nepagalvoja, kaip skolos teis su Valstiečių partija, su komunistais. Valdantieji nusiplovė rankas ir problemas paliks ateinančios kartoms. Žmonės tai mato ir klausinėja vienas kitą, už ką balsuosim? Visi panašūs.

Ar ne todėl lietuviai išsisklaido po pasaulį, ieškodami, už ko nusiverti, kaip išsivesti iš atslenkiančios suirutės?"

"Globoja keturis komunarus"

Bronislava Urniežienė "Lietuvos aidą" rašo: "Visi gerai prisimename, kaip buvo išrinktas LR prezidentu V. Adamkus. Tai buvo protestas prieš A. Paulauską. Kaip dabar elgiasi mūsų prezidentas? Ogi globoja, kaip spauda pavadino 'keturis komunarus', tarp jų ir pusei Lietuvos gyventojų nepriimtą A. Paulauską".

Toliau Urniežienė piktinasi, kodėl prezidentas nepasirašo daugelio seimo priimtų įstatymų. Dėl pensijos prof. V. Landsbergiui, kaip valstybės prezidentui, abejojantiems ji siūlo prisiminti, kokiomis sąlygomis dirbo V. Landsbergis, kai mūsų gatvėmis važinėjo svetimos valstybės tankai, kai Lietuva dar buvo aneksuota. Visi su dėtingiausiais įstatymais, dokumentais dėl nepriklausomybės atkūrimo, svetimos armijos išvedimo iš Lietuvos buvo pasirašyti atkuriamojo seimo pirmininko. Jis ir buvo aukščiausias šalies valdovas. "Jei apsauga ir prezidentinė pensija priklauso A. Brazauskui ir V. Adamkui, dirbantiems lengvesnėmis sąlygomis, ir V. Landsbergis yra nusipelnęs minėtų lengvatų, pagarbos" ("LA", 2000.VII.17, nr. 144).

Karuselė

Profesorius iš Vilniaus laiške rašo: "Prezidentas V. Adamkus (Nukelta į 2-tą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Prezidentas Islandijoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus rugsėjo 4 d. valstybinių vizitų lankėsi Islandijoje, rašo ELTA/LGTIC. Susitikime su Islandijos prezidentu Olafur Ragnar Grimsson buvo aptarti dvišaliai santykiai bei euroatlantinės jungties klausimai. V. Adamkus taip pat susitiko su Islandijos ministru pirmininku, užsienio reikalų ministru ir dalyvavo verslininkų susirinkime.

Prieš išvykdamas į JAV dalyvauti JT Tūkstantmečio viršinių susitikime, V. Adamkus Islandijos sostinėje Reikjavike susitiko su Kinijos liaudies atstovų susirinkimo pirmininku Li Peng. Pokalbyje su V. Adamkumi jis išreiškė susidomėjimą tęsti dvišalį bendradarbiavimą su Lietuva, pritarė minčiai panaudoti Klaipėdos uostą ekonominių ir prekybinių santykių plėtrai. Lietuvos prezidentas pabrėžė atviros visuomenės ir rinkos ekonomikos plėtros svarbą, išreiškė viltį, kad Kinija parems Lietuvos siekius tapti JT Saugumo tarybos nenuolatine nare. Kinijos pareigūnas pažymėjo globalizacijos plėtrą, teigė nemažą grėsmę dėl Lietuvos tikslu tapti ES ir ŠAS/NATO nare.

Kinijos pareigūno vizitas

Rugsėjo 5 d. į Vilniaus oro uostą atskrido Kinijos liaudies atstovų susirinkimo nuolatinio komiteto pirmininkas Li Peng su delegacija. Jį pasitiko seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir kiti pareigūnai. Šis Kinijos pareigūnas, buvęs jos premjeru, yra Kinijos disidentų laikomas vienu pagrindinių Pekino Tiananmeno aikštės žiaurių susidorojimų su demonstrantais kaltininku. V. Landsbergis pernai būdamas Pekine jį pakvietė apsilankyti Lietuvoje. Vizitas turėjo tęstis dvi dienas, tačiau Kinijos pusė jo programą sutrumpino – manoma, kad tai siejama su Vilniuje rugsėjo 4 d. prasidėjusiu visuomeniniu tarptautiniu tribunolu komunizmo nusikaltimams įvertinti.

Susitikime, kuris vyko oro uoste, Li Peng pareiškė viltį, kad abišaliai santykiai sėkmingai toliau plėtosis, priminė, jog Kinija buvo viena iš pirmųjų pasaulio valstybių, pripažinusių Lietuvos nepriklausomybę ir užmezgusių diplomatinis santykius.

Grasinta seimo pirmininkui

BNS/LGTIC žiniomis, rugsėjo 5 d. policijai buvo pranešta, kad seimo pirmininko Vytauto Landsbergio automobilis užimtas, tačiau policijai patikrinus pagrasinimas nepasitvirtino. Dėl chuliganizmo fakto iškelta baudžiamoji byla, sulaukytas 35 metų įtariamasis, Atakalnio rajono gyventojas. Nustatyta, kad jis buvo neblaivus.

Tai antras seimo pirmininkui grasinimo atvejis per savaitę.

te. Rugsėjo 29 d. du pasvaliečiai pasipiktino dėl V. Landsbergio per televizijos laidą pasakytos nuomonės apie atlyginimų mokėjimą. Vienas iš jų paskambino į seimo pirmininko sekretoriatą ir pagrasino jį nušauti. Grasinimas buvo iškelta baudžiamoji byla, paskirta kardomoji priemonė. Byla tirinama.

Kanados prekybos misija

Rugsėjo 11-15 d.d. Kanados prekybos ir investicijų misija vyko į Lietuvą, Latviją ir Estiją. Jai vadovavo latvių kilmės parlamento atstovė Sarmite Bulte. Delegacijoje dalyvavo 11 Kanados firmų atstovų, besidominčių statybos, transportacijos, maisto, tekstilės ir kitomis sritimis. Praėjusiais metais Kanados abipusės prekybos apimtis su Baltijos šalimis siekė \$81 mln. JAV dolerių. Delegacija lankėsi Vilniuje rugsėjo 14-15 d.d.

Prezidentas JT sesijoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus rugsėjo 6 d. dalyvavo iškilmingoje Jungtinių Tautų "Tūkstantmečio" sesijos atidaryme. Jis rugsėjo 7 d. sesijoje pasakė tai proga skirtą kalbą, kurioje išreiškė viltį, kad JT vaidins svarbesnį vaidmenį patenkinant Vidurio ir Rytų Europos žmonių lūkesčius sprendžiant pokomunistinio pereinamojo laikotarpio problemas. Sesijoje buvo daugiau kaip pusantro šimto pasaulio valstybių ir vyriausybės vadovų.

Sesijos metu Niujorke vyko V. Adamkaus susitikimai su Vengrijos prezidentu Ferenc Madl, su Portugalijos ministru pirmininku Antonio Manuel de Oliveira Guteris bei Belgijos karalystės ministru pirmininku Guy Verhofstadt. Su UNESCO generaliniu direktoriumi Kochiro Matsuura aptarta 2001 m. birželio mėn. Vilniuje įvykianti konferencija "Dialogas tarp civilizacijų".

Lankėsi ŠAS delegacija

Rugsėjo 7-10 d.d. Lietuvoje lankėsi ŠAS (NATO) Parlamentinio visuotinio susirinkimo delegacija. Svečiai susitiko su ministru pirmininku Andriumi Kubiliumi, seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu bei įvairiais pareigūnais. Jie aplankė Karinių jūrų pajėgų štabą Klaipėdoje, Jūros ir pakrančių stebėjimo centrą, Nidą bei kitas vietoves.

ŠAS (NATO) Parlamentinis visuotinis susirinkimas yra tarpparlamentinė organizacija, kurioje ŠAS valstybių parlamentarai aptaria jū šalims ir visai sąjungai rūpimus klausimus. Joje dalyvauja 214 parlamentarų iš 19 ŠAS valstybių ir 65 parlamentarų iš 15 nepilnatiesių narių valstybių. Lietuva gavo nepilnatiesės narės statusą 1990 m. RSJ

Šiame numeryje

Rinkimai ir kas po jų?

Gal vertėtų pagalvoti ir apie antrojo Sąjūdžio steigimą Lietuvos seimo rinkimų išvakarėse

Nerimą kelia prezidento ir "stribų" partijos elgesys

"Meskit dalgius, imkit kardus"

Padėjo jam pradėti naują – suluošintą, bet dorą žmogaus gyvenimą

Vasaros rytmečio žingsniai

Kas minia nemokamai girdė alum aikštėje prie pilies?

Baltijos valstybių perspektyvos

Valdininkų pareigos ir teisės turėtų būti aiškiai apibrėžtos

Lietuviai bėga iš Lietuvos

Jis už visuomenės ribų, yra tapęs "misteriu nieku"

Gydytojas Mažoji Lietuvoje prieš šimtmetį

Puode virė raudono vyno punšas, stovėjo krepšiai su sumuštiniais

Plaukiant laivu Amazonės upe

Vienas didelis raštas atsitrėnkia į laivo propelerį...

Slapti sibiriniai eilėraščiai

Galui prisipažinti, kad "Tėviškės žiburiams" eiles perdavė... draugas

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

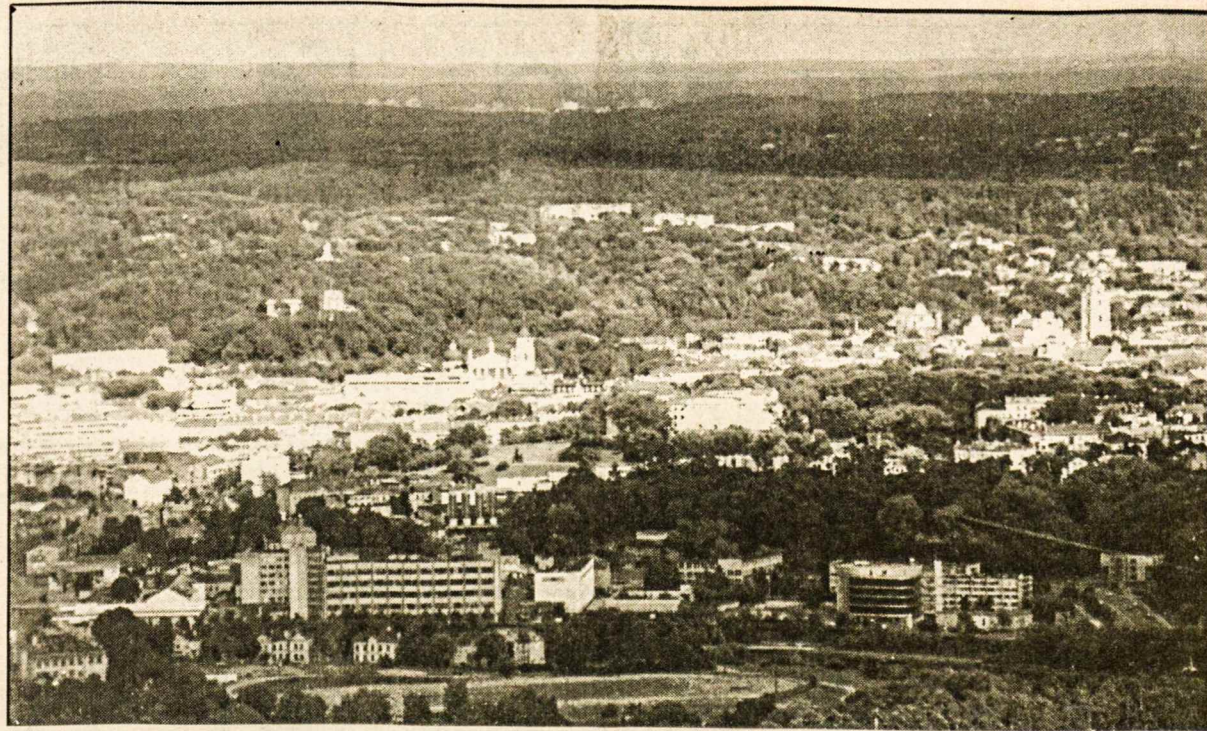
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaite-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaiztūnienė. Metinė prenumerata – \$43, pusmetinė – \$22, rėmėjo – \$53, garbės – \$63. Oro paštu į užjūrius – \$140, paprastu paštu – \$45. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$43.00, patron \$53.00, sponsor \$63.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Vilnius iš televizijos bokšto. Kairėje matosi trys kryžiai, pilis, katedra, dešinėje – Šv. Jono šventovė ir universitetas

Lietuvos kankiniai

Hermenegildas Žvirzdinas ir kiti nukankinti
Rainių miškelyje

Hermenegildas Žvirzdinas gimė 1920 m. Nevarėnų miestelyje, Telšių apskrityje. Baigęs pradinę mokyklą Nevarėnuose, tęsė mokslus Kauno jėzuitų gimnazijoje. Dėl pasunkėjusių gyvenimo sąlygų nutraukė mokslą Kaune ir 1937 m. įstojo į arčiau namų esančią Telšių Vysk. Valančiaus valstybinę gimnaziją. Čia jis įsijungė į ateitininkų organizaciją, buvo jaunųjų ateitininkų kuopelės pirmininkas. Mokydamasis kartu dirbo buto šeimininkės sūnaus Z. Tarvainio vadovaujamoje meteorologijos stotyje.

1940-1941 mokslo metai H. Žvirzdinui buvo baigiamieji gimnazijoje, tačiau mokslų pabaigti jam taip ir neteko. 1940 m. lapkričio 3 d. jis buvo suimtas kartu su Z. Tarvainiu, kuris Telšiuose buvo vienas aktyviausių pasipriešinimo sąjūdžio narių, turėjo savo bute įsirengęs šapirografinę spaustuvelę, buvo išplatinęs daug atsisaukimų. Abu buvo uždaryti ir tardant kankinti Telšių kalėjime.

Prasidėjus Vokietijos – SSRS karui, Telšių mieste ir apylinkėse buvo daug rusų kareivių, todėl, skirtingai nei kai kuriuose kituose miestuose, iš Telšių kalėjimo nebuvo įmanoma išlaisvinti politinių kalinių. Vokiečiai Telšius užėmė tik birželio 26 d. 1941 m. birželio 23 ir 24 d.d. Telšiuose buvo didelis kariuomenės judėjimas. Tuo metu iš Telšių pabėgo kompartijos veikėjai, išsikraustė NKVD įstaiga, milicija. Nors pirmosiomis karo dienomis kalėjimo nebeprizūrėjo rusų kareiviai, prizūriėjotai palaikė įprastą tvarką ir kalinių nepaleido, nors miesto bendruomenės veikėjai kreipėsi į prizūriėjotus to reikalaudami.

Prieš tai rusų kareiviai Telšių kalėjimą prizūriėjo, kadangi

Lietuvos...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kus Lietuvoje dažnai vadinamas 'nevilties prezidentu' (a.a. S. Lozoraitį vadino 'vilties prezidentu', tačiau juo jis ir netapo). Prezidentas Adamkus atėmė duris ir valdžią "Paulausko-Ozolo-Pakso-Bogušio" blokiu. Atrodo, kad taip ir bus. Tuomet bus šokamas toks 'kadrilis', kad daugeliui nuo sąmonės bus nupūstos miglos. Tačiau iki visiškai praregėjimo dar teks palaukti 4 metelių. (Valstybės egzistavime – akimirka, žmogaus – labai daug). Per tą laikotarpį prezidentui daug kas patampys nervus, jei jis nenorės pūsti į pusiau kairiųjų dūdą, o jei pūs – galės prezidentūroje ramiai miegoti. Iš esmės daugeliui taip patinka būti prie valstybės vairo, kad jų ir su pagaliu nenubaidysi. Todėl kai tik iškeliamas, kad reikėtų keisti rinkimų sistemą ir atsisakyti rinkimų pagal partinius sąrašus, tai visų partijų lovio mėgėjai iš karto stoja piestu. Uždarus tą landą, daugelis partinių lyderių turėtų grįžti į tautą, o jie to nenori. Buvęs prezidentas A. Brazauskas taip prijunko prie valdžios lovio, kad po dvejų metų vėl svajoja kopti į valdžios Olimpą. Taip ir sukasi karuselė pagal pasiūpolkęs taktą".

Susipažinęs su šiomis nuomonėmis, tegu skaitytojai patys pasidaro išvadas, kas šiuo metu vyksta mūsų brangiojoje Tėvyneje.

kalėjime buvo kalinami ne nu teisti, bet tardomi kaliniai, iš 162 kalinių Telšių kalėjime buvo 76 NKGB tardomi kaliniai, kurie buvo kaltinami pagal 58 straipsnį – "už kontrevoliucinius nusikaltimus". Dar birželio 23 d. visus kalinius norėta išvežti, tačiau šis planas žlugo, nes vietiniai komunistų partijos, NKVD ir NKGB vadovai pabėgo iš miesto. Tada iš Telšių pasitraukiančių NKGB darbuotojų iniciatyva nutarta kalinius likviduoti. Todėl birželio 24 d. rytą rusų kareiviai vėl perėmė kalėjimo priežiūrą. Kalėjime buvo peržiūrėtos politinių kalinių bylos ir formaliai jose patvirtinti mirties nuosprendžiai. Rainių miškelyje buvo iškastos 4 duobės ir naktį iš birželio 24 į 25 d. kaliniai buvo dar kartą formaliai apklausinėjami, pasmerkiami mirti, surišami bei guldomi vienas ant kito į sunkvežimius ir buvo nuvežti į Rainių miškelį. Tarp Rainių miškelyje nukankintų politinių kalinių buvo bir H. Žvirzdinas.

Sovietinei kariuomenei pasitraukus, kalėjimo raštinėje buvo rastas 73 Rainių miškelyje nukankintų asmenų sąrašas. Birželio 28 d. kai Telšių apylinkėje jau buvo apmirusios kovos, atkasus duobes Rainių miškelyje buvo atrastos aukos. Kankinimo liudininkų nėra likę, tačiau ant kūnų likusios žymės liudija prieš sušaudymą buvus žiauriams kankinimams. Kai kurioms aukoms nupjautos ausys, išbadytos akys, beveik pusei sužaloti lyties organai, dauguma rėjo rusų kareiviai, prizūriėjotai palaikė įprastą tvarką ir kalinių nepaleido, nors miesto bendruomenės veikėjai kreipėsi į prizūriėjotus to reikalaudami.

Prieš tai rusų kareiviai Telšių kalėjimą prizūriėjo, kadangi

KAZYS BLAŽEVIČIUS

Tą kuklų, šlubuojantį su lazdele rankoje, vėjo nugairintu veidu ir malonaus žvilgsnio žmogų dažnas kaunietis yra sutikęs net nenučiuodamas, kad tai ypatingo likimo žmogus, gyvoji mūsų tautos tragiškojo laikotarpio istorija – "Tauro" apygardos partizanas Juozas Armonaitis. Jį galima sutikti kiekviename patriotiniame renginyje: ar tai būtų tautinė šventė, partizanų palaikų perlaidojimas ar paminklų jiems atidengimas, ar mūsų garbių tautiečių palaikų grįžimas į Tėvynę, sąjūdiečių konferencija, ar partizanų sąskrydis Ariogaloje. Juozas sušėpja visur pabuvoti, turtinę gyvenimo patirtį turinčiu žmogaus žodį.

Juozas gimė 1923 m. birželio 2 d. Šakių aps., Jankų vlsč., Šilgalių km., darbsčių valstiečių šeimoje. Nežinia kaip būtų susiklostęs gabaus, nagingo kaimo muzikanto ir dainorėlio Juozo gyvenimas, jei ne siautinti mūsų amžiaus įvykiai, išblaškė mūsų tautą po visą pasaulį. Likimas lėmė Juozui likti Tėvyneje ir išgyventi visą komunizmo šmėklos šėlsimą mūsų šalėlyje.

J. Armonaitis – vienas iš nedaugelio dar gyvų Tėvynės garbės ir laisvės gynėjų, kurie paėmė į rankas ginklą, nenorėdami vergauti okupantams.

Neseniai J. Armonaitis išleido autobiografinę knygą "Meskit dalgius, imkit kardus" (Kaunas, 1998). Tai partizaninių kovų dalyvio, tragiškojo mūsų tautos istorijos laikotarpio liudininko atsiminimai – dokumentinis šaltinis istorikams. Kartu ši knyga yra ir rūstus kalitinimas mūsų tautos atplaismas – visiems laisva valia nuėjusiems tarnauti okupantams ir nusikaltusiems tautai ir žmoniskumui. Knyga – retais gabumais gamtos apdovanoto žmogaus, trokšusio, tačiau likimo valia negavusio reikiamo išsilavinimo, autobiografinė, parašyta lengvai skaitoma, vaizdinga mūsų žemės artovo zanavykų kalba.

Negalima nepacituoti iš širdies sklindančių knygos auto-

riaus žodžių: "Po 49 metų Lemties man leista vėl prabilti, tik aš jau ne toks ir ne tas. Mažai kas liko panašaus į linksmą, darbštų kaimo muzikantą. Tačiau nelaukau savęs atsikyrusiu arba atskirtu nuo kitų, trokštančių laisvę ir dorai gyventi. Tik gal ne tie metai ir ne tos jėgos, kad galėčiau prisidėti kuo nors prie savo Tėviškės prikėlimo. Ne dėl tokios Lietuvos, kokia dabar, paaukotas gyvenimas. Na, bet aš tvirtai tikiu Maironio žodžiais: "Atsibus tėvynės sūnūs, didžią praeitį atminę./ Pagimdys vargai galiūnus, ugnimi uždegė krūtinę!"

Juozas, prisimindamas savo kelią į partizanų, rašo: "Sesuo sutaria su miško broliais – kurią naktį jie ateis manęs pasiimti, o aš, per tą laiką išblizgines šautuvėlį, laukiu. Mane išsivedė iš miško atėjęs kaimynas Jeronimas. (...) Motulė peržegnojo, tardama: 'Dieve, tave sergėk' ir apsiplėję ašaromis. Aš, ją paglostęs, pranykau tamsioje."

Tai įvyko 1945 m. balandžio 5 d. Tiltai liko sudeginti. Juozas pradėjo antrąjį savo gyvenimo etapą – be galo sunkų ir pavojingą Tėvynės gynėjo gyvenimą.

Aprašydamas savo sunkaus sužiedimo aplinkybes, Juozas rašo: "Ir kai apsisukau, rusai paleido sprogstamųjų kulų lietu. Man staiga smūgis į sėdynę ir sudribau. (...) Mano kairioji koja išsipūtė, jos nevaldžiau. Kraujas smarkiai plūdo į bato aulą. (...) Operacijos metu pabudau ir pradėjau plūsti medikus, kad jie pašyktų stipresnės dozės narkozės. (...) Po poros savaičių pradėjau taisyti. Jei ne išdavystė ir areštas, būčiau pagijęs ir vėl grįžęs į gretas."

1947 m. sausio mėnesį iš 28 į 29 d. naktį buvau suimtas ir Kauno Saugomo rūsiuose patyriau pirmuosius golgotos išbandymus. Po penkių parų badavimo mane pernešė į XIII kamerą. Ten buvo klierikas, dabartinis monsinjoras A. Svarinskas. Tai jis mane prikalbėjo, kad atsisakyčiau bado mirties. Kai po kurio laiko koja visai supuvo, mane pervežė į Kauno

kalėjimą ir koją nupjovė. Netrukus mane sunkvežiniu išvežė į Griškabūdį. Glikas ir metaliniu rimbui pliekdavo arba, kai kiti mušdavo, jis auliniu batų primyngės laikydavo, kad nesivartyčiau ant grindų. Daugelis žydų peikia mane, kam aš paminėjau, kad jis žydas. (...) Kai areštavę į Saugumą parvežė, tai pirmas tardytojas ir buvo žydas Glezeris". (Kostas Glikas – liaudies gynėjas, stribas, K.B.).

Čekistai – žvėrys žmonių kailėje su sadistišku pasimėgavimu kankino ir nukankino daugybę patriotų. Su budelišku pasitenkinimu kankino jie ir Juozą. To rezultatas – be narkozės nupjauta kairioji koja. Prieš ją nupjaujanant, "epochos garbė, protas ir sąžinė" suokė: "Kai iškisim šitą pūvančią koją į vandenį vandenį, viską sakysi, kad tik paliautume, arba kai pradėsime žnyplėmis žnaibyti tave ir kramtyti gabalais, šnekėsi ne taip kaip dabar. (...) Aš tai jau žinau, kaip jie kankina ir ką reiškia nieko neišduoti. Bet nesididžiuoju, kad neišdavęs atlaikiau tardymus. Suvokiu, jog man buvo lengviau, nes aš buvau tiek iškankintas, taip nusilpęs, kad greitai netekdavau sąmonės, o nejauciaučiam ką daro – ne mano bėda".

Po išgyvenoto pragaro saugumiečių naguose sekė ilgi metai uždaro režimo kalėjime. O tokio tipo kalėjime kalėjo daugelio tautų doraisieji žmonės. Sutiko Juozas ten daug dvasios milžinų ir pats toks išliko. Kalėjo ten trečią kartą į čekistų nagus patekęs vyskupas Matulionis, arkivyskupas Reinsys ir kunigas Mironas. Abu neišlaikė ir neštuvais buvo išnešti...

Į Tėvynę Juozas grįžo 1950 m. vasarą suluošintas, bet dvasiškai nepalaužtas. Nors Tėvyneje Juozo laukė "tyliųjų rezistentų" patyčios ir teroras, tačiau atsirado daug gerų žmonių, kurie padėjo jam pradėti naują – suluošinto, bet doro žmogaus gyvenimą.

Ypač laimingas Juozas pasijuto, kai prasidėjo Atgimimas ir paaiškėjo, kad tai, kas prarasta asmeniniame gyvenime, nežuvo, tauta atgavo tai, už ką galvas paguldė tauriausieji jos vaikai, už ką kovojo ir savo jaunystę bei visą gyvenimą paaukojo partizanais Juozas Armonaitis.

Geriems žmonėms padedant, prieš keletą metų Juozui pavyko išvykti į Kanadą, įsigyti patogesnę protezą. Susitiko jis ten su jaunystės draugais, gražiai buvo priimtas tėvynainių, susipažino su visai kitokia civilizacija. Nenorėjo jis ten likti – gimtoji žemelė su daugybe miško brolių kauburėlių Juozą šaukė...

Pasisvečiavęs apie mėnesį, namo grįžęs sužinojo, kad Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga ruošiasi Kauno Petrašiūnų kapinėse įrengti memorialą Negrįžusiems į Tėvynę. Kilniam tikslui reikalingi pinigai, o jų niekada nebūna per daug. Neturėjo niekada ir Juozas per daug pinigų, tačiau nedvejodamas paaukojo 1000 dolerių, likusių iš tų, kuriuos tėvynainiai skyrė protezo gamybai.

Knygų iškykla "SAMOGITIA" meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

SPAUDOS BALSAI

Vilnius vokiečio akimis

Plačiai skaitomas Vokietijos žurnalas "Stern" š.m. rugpjūčio 17 d. laidoje išspausdino ilgoką straipsnį apie Vilnių. Straipsnio autorius J. Voswinkel, pasi-vaikščiojęs puošniu Gedimino prospektu (Prachtstrasse), pasigėrėjęs miesto baroko šventovėmis ir aplankęs puikų senamiesį (Prunkstück), rašo:

"Praėjusiame šimtetyje 13 kartų keitėsi miesto valdovai ir, kaip pasakoja lietuviai, kiekvienas akmuo turi savo istoriją, tačiau daug kas žuvo kartu su žydų kvartalu. Po Hitlerio dalinių 1941 m. įgyviavimo į Šiaurės Jeruzalę – pusę jos gyventojų sudarė žydai. Bet jie buvo beveik visi išnaikinti. Vokiečių gatvėje senos sinagogos vietoje stovi vaikų darželis. Tikrai Žydų gatvėje dar yra buvusio žydų kvartalo likučiai. Šiandien iš 600,000 Vilniaus gyventojų 53% yra lietuviai, 19% lenkai ir 19% rusai. 3,000 žydų, kurie čia vėl įsikūrė, nesudaro nė vieno nuosimčio.

Prieš seimo rūmus stovintis memorialas primena, kad 1991 metais per 100,000 žmonių kaip gyvas skydas stovėjo tarp savo atstovų ir sovietų šarvuotųjų. Jis stovi prie Neries upės kaip pamirštą senovės likutis. Seimo pastate pirmininkauja Vytautas Landsbergis – simbolinė Lietuvos nepriklausomybės asmenybė. Nepriklausomybė vis dėlto yra geras dalykas. Miesto istorija nebus prarasta, optimistiškai kalba buvęs muzikos profesorius. "Ji yra kaip knyga spintoje, jeigu jos ir neskaitai – žinai, kad ji ten yra. Ji yra įtakinga ir kada nors jos lapus vėl vartysi".

Diplomatai prekybininkai

Maskvos dienraštis "Kommersant" š.m. rugpjūčio 10 d. laidoje rašo: "Pasirodo, kad Rusijos pasiuntinybė Lietuvoje yra įvelta į skandalą ryšium su automobilio pardavimu vietiniam 'autoritetui'. Jis važinėjo po miestą automobiliu su diplomatiniais numeriais ženkais. Lietuvos valdžia išskėlė klausimą dėl šio sandorio teisėtumo.

Šiomis dienomis Lietuvos kelių policijos Klaipėdoje darbuotojai sustabdė BMW automobilį, kuris buvo registruotas Rusijos pasiuntinybei Lietuvoje. Policijos atstovai pareiškė, kad juos sudomino ne tiek automobilis, kiek asmuo, kuris per pasiuntinybės dvi savaites juo po miestą važinėjo. Pasirodė, kad už vairo buvo visai ne Rusijos diplomatas, bet vienas plačiai

Klaipėdoje žinomo 'autoriteto' Aleksandro Saveikio, kurio slapyvardis Prokurorčikas, bičiulis. Vairuotojas pareiškė, kad naudodis 'karučių' jam leido jo savininkas Prokurorčikas. Pagal neoficialią informaciją pastaroju metu 'autoritetas' ieško šiam automobiliui rimto pirkėjo. (...) Valdžia svarsto klausimą, kokių būdų Prokurorčikas tapo BMW su diplomatiniais numeriais ženkais savininku. Pasak Rusijos pasiuntinybės spaudos atstovo Boriso Kirilovo, diplomatinė atstovybė tikrai neseniai pardavė vieną baltos spalvos automobilį, bet kada ir kam, jis nepasakė.

Apskritai, padėtis yra labai keista. Oficialiai neleidžiama parduoti automobilio su diplomatiniais ženklais; pasiuntinybės darbuotojai privalo jį kelių policijoje išbraukti iš sąrašų ir grąžinti automobilio numerio ženklus".

Kur baigiasi Vidurio Europa

Londone leidžiamas žurnalas "The Economist" š.m. liepos 29 d. laidoje išspausdino skaitytą T. Wilbur laisvą: "Keliuotoja į rytus nuo Elbės kiekvienam sekančiame krašte vietiniai gyventojai rimtai įtikinė, kad jis tikrai dar yra Vidurio Europoje ir kad 'Rytų Europa' yra kažkur, kaip Eldorado, už kai kurių sienų dar toliau rytuose. Po to, kai Lietuva nutrūko nuo sovietų pasaulio, paskelbė, kad 'geografinis Europos centras' dabar yra netoli sostinės Vilniaus ir aišku – jame gyvena Vidurio europiečiai".

Į tokį pasiskųmą tame pačiame žurnale š.m. rugpjūčio 12 d. laidoje Romoje gyvenantis Algirdas Žemaitis taip reagavo: "Thomas Wilbur siek tiek sarkastiškai mini Lietuvos tvirtinimą, kad ji yra Vidurio Europos dalis. Lietuva savo šlovės zenite buvo didžiausia Europos valstybė. Lietuvos jogailaičių dinastija valdė didžiausias krikščioniškosios pasaulio karalystes. Be kitų vietovių, jie viešpatavo Lietuvoje, Lenkijoje, Bohemijoje ir Vengrijoje. Jų rūmus statė italai ir gamtovaizdžius planavo prancūzai. Lietuviai buvo ištikimi Romos katalikai ir kultūroje jautėsi esą Vakarų Europos dalis. Rusijos ir vėliau Sovietų Sąjungos okupacija nepadarė jų Rytų Europos dalimi, kaip Vengrijos ir Balkanų Turkijos okupacija nepadarė jų Mažosios Azijos dalimi". J.B.

MŪSŲ MIELAI NAREI

AŲA KONSTANCIJAI RUGIENEI mirus,

jos vyrą JONĄ, seserį vienuolę ses. MICHAELĘ
Danijoje, sūnėną GINTAUTĄ su šeima ir gimines
Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė –

KLKM draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius

AŲA ADOLFUI DEVEIKIUI ir PALIUTEI DEVEIKYTEI- MIKUČIONIENEI mirus Lietuvoje,

reiškiame nuoširdžią užuojautą jų broliui JONUI DEVEIKIUI, Hamiltono šaulių kuopos vėliavininkui –

Hamiltono DLK Algirdo kuopos šauliai

P A D Ė K A

AŲA PIJUS PLEINYS

mirė 2000 m. liepos 17 d. Palaidotas liepos 21 d.
Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, Ont.

Nuoširdžiai dėkojame Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonui kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, už maldas laidotuvių namuose, gedulines Mišias Aušros Vartų šventovėje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame giminėms, draugams bei pažįstamiems už atsilankymą laidotuvių namuose, už šv. Mišių aukas, aukas Kanados lietuvių fondui, aukas vaikams Lietuvoje, gėles, užuojautos pareiškimą žodžiu ar raštu bei velionies palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Brolis Jeronimas ir šeima

J. B. MARLATT

The J.B. Marlatt Funeral Homes
(1985) Limited

J.B. Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose.

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti
paslaugas Hamiltono lietuvių bendruomenei.

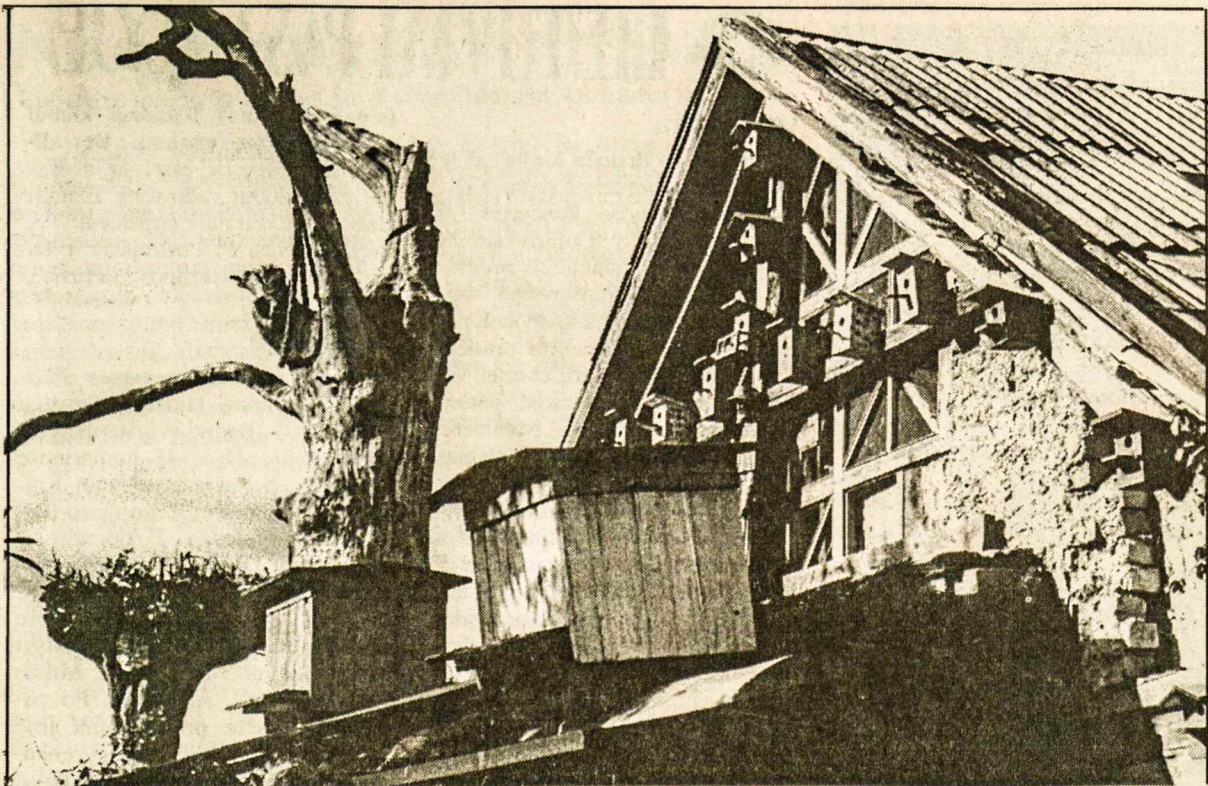

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Andrew W. Swan
Direktorius

Vaizdas iš visoje Lietuvoje ir net užsienyje žinomos Orvidų sodybos, kuri pasižymi medžio ir kitokių skulptūrų gausumu
Nuotr. V. Kapočiaus

Vasaros rytmečio žingsniai

ANTANINA GARMUTĖ

Švinta apsiблаususi diena. Gaivus vėjas nuo Nemuno atpučia giedrą, saulėtą rytą. Gatvė dviratį mina paštininkė su krepšiu už nugaros. Nedidelis tas jos krepšys: kiekvienam daugiabučiui namui tenka vos po 1-2 laikraščius. Kitos dėžutės lieka tuščios. Po keleto minučių paštininkės pėdomis atsakuba žvalus jaunuolis. Rankose – vielos kablys, ant pečių – taip pat krepšys. Pro langą žiūri pensininkė. Jaunuolis nesivaržydamas apžiūrėja pašto dėžutes ir iš jų, kuriose yra laikraščiai, juos išsitraukia. Pensininkė grūmoja pirštu. Jaunuolis nusijuokia ir eina prie kito namo. Ten pakartoja tuos pačius veiksmus. Bet jis ne vienas. Atžingsniuoja konkurentas. Šis beveik elegantiškas, pasirišęs kaklaraišti. Ir įrankis jo tobulas – žnyplės. Pensininkė nieko nebesako. Kas gi norės išdaužytų langų. Arba padegytų buto durų... O autobusų stotyje ir gatvėse daugėja laikraščių pardavėjų.

Ausis pasiekia triukšmas iš laiptinės kaimynų buto. Ten dažnai iki aušros lėbaujama. Niekas tuo nesistebi – atsiakraustė žentas policininkas, turbūt iš plentų tarnybos, daug baudų susirenka. Škart triukšmas pakvimpa paraku. "Išėik! – šaukia žmona. – Nešdinkisi!" "Neišėisiu, kol neatiduosai uniformos!" "Kam tau uniforma, jeigu išmetė iš policijos?" Garsiai virpina triukšmui pralaidžias sienas.

Bet pensininkės dėmesį atitraukia durų skambutis. "Kas ten?" – paklausia ji. "Atidarykite, – prašo moteriškas balsas. – Ieškome pensininkų. Turime specialiai jums siurprizą". "Ačiū! Man nereikia jokių siurprizų!" – tvirtai taria ji. Nes žino, kuo gali baigtis durų atidarymo rizika.

Telefonu paskambina gyventoja, kuri gyvena pensininkės sovietų nusavintame, bet dar vis negrąžintame name. Namą tebevaldo valstybė, o gyven-

toja sako:

– Vakar nukrito supuvęs balkonas. Gerbiamoji, greičiau suremontuokit! Lūžta laiptai. Krenta supuvę sienų rąstai apačioje. Tuoj mus užgrius. Stogas kiauras. Pasirūpinkit!

– Kai atgausiu nuosavybę, tada ir pasirūpinsiu, – ramiai atsako savininkė. – Dabar gi valdžia įsipareigojo ir turi žiūrėti!

– Cha, cha! – pasigirdo ragelyje. – Žiūri ir laukia, kol sugrius. O pasilikusį sklypą parduos degalinės statybai. Biznis. Gera vieta. Mafijozui. Arba kokiui nors valdžios rykliui.

Dar vienas skambutis į duris. Dabar jau vyriškas. Blavius. Dalykiškas. Pasako pavarde žmogaus, kuris išėjo iš prezidentūros ir nusprendė kandidatuoti rinkimuose į seimą vienmandatinėje apygardoje.

– Tik reikalingas jūsų paraišas, – porina vyriškas. – Būtinai. Vieno tūkstančio parašų reikia.

Jis pradeda aiškinti, koks tai esąs įžvalgus politikas ir specialistas (nei juristas, nei ekonomistas), kaip jis be galo myli visus žmones (ar žmonas?) ir t.t. Taigi siūlo pirkti kažką aiškesnį negu katę maše.

– Aš nepasirašysiu! – nutraukia tiradą ji. Paskui viena sau nusijuokia, kad vos nepasakė: "Jau vieną durnių turime, tai dar antro reikia?!"

Vėl telefono skambutis. Pas save kviečiasi kaimynė, buvusi tremtinė.

– Čia atėjo mano tremties draugė, – sako ji. – Renka parašus dėl referendumo, kad sumažintų per pusę seimo narių skaičių. Gal ateisi?

– Mielai!

Ji užlipa keletą aukštų. Randa susirinkusią linksmą draugiją. Tokių pačių kaip ji. Klegėtė klega.

– Va, ir mes galėtume savo partiją įsteigti. Lietuvos pensininkų. Daugiausia narių būtų – milijonas!

– Dar neišsikraustėme iš proto. Betgi reikia kažką daryti. Mūsų pečiai – tai Lietuvos pa-

matai. Viską atlaiko. Mums ir vaikus remti, ir vaikų vaikus išlaikyti tenka. Valstybė diržus suveržti pirmiausia nuo pensininkų pradeda. Mokesčius didina. Lengvatas naikina. Visas taupymas vyksta vargšų sąskaita. Kad sau algas pasididint galėtų... Tik pensijos – dveji metai – kaip įkastos vietoje stovi.

– Girdėjot, kokios seimo narių išeitinės pašalpos numatytos? Ogi 4 milijonai litų iš biudžeto, po keliasdešimt tūkstančių kiekvienam. Kuklūs jie, ar ne? Badaujančių prie išvengtų gamyklų nemato... Tai ir reikia, kad jų seime mažiau būtų. Vis tiek bene pusę posėdžiuose nedalyvauja. Privilegijom naudojami.

– Į politiką braunasi politiniai beraščiai – nei specialistai, nei politikai. Gobšūs aferistai. Išmokę persižegnoti, vagia abiem rankom. Atsakomybės nėra. Gerovė ir garbė užtikrinta. Užsimerkia, kai visur palaida bala. Kas atsitiko Kaune, turgelyje prie pardutuvės, doram žmogui, kuris pasakė vaigiui, kad vogti yra negražu? Ogi ji paprasčiausiai nušovė!

– Arba apie mokesčių policijos karaliukus – buvo visa lentelė su pavardėmis. Pavyzdžiui, asmens mėnesinė alga 10,000, dar premija 8,000, plius pašalpa 3,000, mat jis 3 vaikus turi... Kiti neturi? Ar ne žmonės?

– Sovietiniais laikais vieni buvo lygtis, kiti – lygesni. Dabar – dešimteriopai – gobšūs ir gobšesni!

– Mes jau nieko nepakeisim. Natūraliai retėjame. O per šiuos 10 metų priaugo apie pusę milijono jaunų žmonių – nieko nepatyrusių savo kailiu. Daug negalvojančių. Jie balsuos kitaip negu mes. Nes juos galime nupirkti už bokalą alaus.

Štai, girdėjot, kas minią nemokamai girdė alum aikštėje prie pilies? O kur dar nemokami koncertai ir visa kita...

– Sakykite, kaip čia yra: valstybė skęsta kaip laivas. Ir iš jo – kas gyvas – bėgti turėtų. O čia atvirksčiai – žiurkės veržiasi į skęstantį laivą... Kodėl?

– Taigi laivas ne paprastai, o kairėn krypdamas skęsta. Tie, kurie veržiasi prie jo vairo, matyt, ne veltui tikisi, jog paskutiniu momentu svetima "matuška" valstybė "gelbėjimosi ratą" atmes. Ir gobšios "žiurkės" dar didesnę naudą turės...

– Visai galima pagalvoti. Viena aišku: iki tikros laisvės ir tikros demokratijos mūsųose dar daug vandens nutekės.

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir
MISSISSAUGOJE

Baltijos valstybių perspektyvos

DR. JONAS KUNCA

Estija, Latvija ir Lietuva kartu buvo okupuotos ir kartu išsilaisvino. O dabar jos stengiasi kuo greičiau sukurti klesčiančias demokratines valstybes ir įstoti į Europos tautų šeimą. Pakelyje į tą siekį jos susiduria su sunkumais, kurie šiek tiek skirtingi kiekvienoje iš tų valstybių. Prie tų kliūčių nugalėjimo čia mėginam apsisoti.

Bendra kliūtis ekonominio ir politinio klausimo teigiamam išsprendimui yra pasikeitęs žmonių mentalitetas. Užaugusi sovietinėje santvarkoje dabartinė karta stokoja privatinės iniciatyvos, žiūri pro pirštus į kyšių ėmimą – davimą, laukia iš valdžios visų problemų išsprendimo ir neturi valstybingumo sąvokos. Deja, taip dažnai yra ir su į valdžią patekusiais asmenimis.

Dėl to vadinamo "homo sovieticus" mentaliteto valdžios labai sunku įvesti tvarką valstybės administracijoje. O be tos biurokratinės tvarkos sunku įgyvendinti taip reikalingas reformas. Dėl to vyriausybės didina kontrolinių įstaigų ir jų tarnautojų skaičių. Deja, ne tik neišsprendžia problemos, bet ją dar padidina. Mat atsiranda daugiau pareigūnų, kurie už kyšį ar paslaugą jiems padeda apeiti valstybės įstatymus bei nuostatus, kurie dažnai būna neaiškūs ir palikti pareigūnų interpretacijai pagal jų nuožūrą. Taigi tie vaistai – biurokratijos didinimas – prisideda prie didinimo korupcijos, su kuria valdžia mėgina kovoti. Būtų naudingiau, jei ta biurokratija būtų žymiai mažesnė, o įstatymai ir nuostatai aiškūs. Valdininkų pareigos ir teisės turėtų būti aiškiai apribotos ir žinomos piliečiam, kuriems tenka į juos kreiptis.

Patriotizmo sąvoka Baltijos valstybėse yra pasikeitusi lyginant ją su buvusia iki 1940 metų. Dabar galvojama apie asmeninę naudą, o ne apie lojolumą ir meilę savai Tėvynei. Pervertinama ir Vakarų kultūra, manoma, kad ten yra tikras rojus, nepastebima, jog Vakaruose vyksta moralės puvimas. Kosmopolitizmas mažom, kaip mūsų, tautom yra pavojingas visais atžvilgiais. Būtu naudinga. Iei tėvai, mokyklos ir spauda atliktų kreipčių į tai daugiau dėmesio. Iš Vakarų reikia mokytis techno-

logijos ir valdymo meno, bet ne pornografijos, žudynių filmų ir prostitucijos. Mums reikia kurti tautinę savo kultūrą.

Iki šiol Estijai sekasi geriau, nors ir ten yra labai daug kolonistų rusų. Atrodo, kad sovietinta Estija galėjo lengviau pakelti Maskvos primestą dvasinį smurtą, nes jos gyventojai turėjo ryšį su laisvu pasauliu per televiziją iš Helsinkio. Latvijoje rusų mažuma sudaro rimtą problemą su jos priešlatvišku nusištatymu ir elgesiu. Vis dėlto galima tikėtis, jog Rusijos nepajėgumas tvarkytis ir nereikalingas karas su Čėčėnija sumažins rusiško imperializmo entuziazmą. Tada ir rusų mažumos. Baltijos valstybėse aprims. Šiuo metu geriausia yra kelti estų, latvių ir lietuvių išsilavinimo ir kultūros lygį, o tos mažumos klausime prisilaikyti santūrumo. Laikas ji išspręs pabaltiečiam palankia kryptimi.

Dėl racionalių mąstymo stokos baltiečiai dažnai kivirčiasi savo tarpe dėl partinių ar kitokių trivialių dalykų. Privalu išlaikyti vienybę. Ji yra laidas, pasisekimo. Jėgas reikia nukreipti į produktyvią veiklą.

Baltijos valstybėse žmonės daug kalba ir galvoja apie įstojimą į Europos sąjungą (ES) ir NATO. Įstojimas į NATO garantuotų mūsų valstybių saugumą. Tai aktualus klausimas, kurio išsprendimu reikia rūpintis. Su ES reikalais yra kiek skirtingas. Jei Baltijos valstybės ir būtų priimtos į ES dabar pat, tai sukeltų didžiausią ekonominę krizę, nes mūsų pramonė ir žemės ūkis dar nėra pasiekęs reikiamos aukštos. Taigi negalėtų konkuruoti su kitų Europos valstybių gaminiais ir bankrotuotų. Prieš įstojant į ES, mums būtina tinkamai pasiruošti. Atrodo, kad turėsime pakankamai laiko, jei tik jis išnaudosime, nes Baltijos valstybių priėmimas į ES žada nusitęsti gal dar kokius 6 metus.

Suglaudus galima numatyti netolimą Baltijos valstybių atsivertimą, kuris priklausys ne tiek nuo Vakarų, kiek nuo mūsų pačių racionalių pastangų. Lietuvos galimybės atiečiai bene bus geriausias. Ji neturi rimtų mažumų problemų, nes rusų kolonistai vengė ten važiuoti dėl aršių partizanų kovų. Beveik 4 milijonai gyventojų ir švelnus klimatas prisidės prie ūkio kilimo.

Kai vežė Stalino "saulę"

Ivykių grandinė prieš 60 metų

Ar KGB agentų istorija bai-

gėsi? Dar ne. 2000 m. rugpjūčio 6 d. su KGB bendradarbiavusių agentų buvo 35,000. Prisipažino tik 1,400. 2000 m. rugpjūčio 2 d. sukako 60 metų nuo sovietinės-stalininės "saulės" atvežimo į Lietuvą. O ją (tą "saulę") atvežė Lietuvos poetai ir rašytojai – Salomėja Nėris (Bučinskaitė-Bučienė), Liudas Gira, Petras Cvirkas, Antanas Venclova ir kiti su žurnalistu Justu Paleckiu priekšakyje (jis tapo Lietuvos Aukščiausios Tarybos prezidentu pirmininku). Sakoma, kad S. Nėris ir J. Paleckis vėliau apgalvestavo savo "veiksmus" ir sakė "mus apgavo"... Deja, deja...

1939 m. rugsėjo 17 d. sovietų raudonarmiečiai įžengė į Lenkiją, pasinaudodami dingstimi, kad eina į pagalbą "broliams slavams" (ukrainiečiams ir gudams) gelbinti juos nuo Lenkijos anarchijos. Ši sovietinė raudonarmiečių intervencija įvyko tuomet, kai jau faktiškai Lenkijos kariuomenė buvo beveik galutinai vokiečių Wehrmachto sutriuškinta. Sovietų raudonarmiečiai paėmė į nelaisvę 230,000 lenkų karių, jų tarpe 15,000 karininkų.

Tuo metu vokiečiams ir rusams buvo toptelėjusi mintis sukurti tarpinę Lenkijos valstybę, bet tos minties atsisakė, nes ji komplikavo valstybinės sienos nustatymą tarp Vokietijos III Reicho ir SSSR.

Rugsėjo 28 d., kai Ribbentrop'as apsilankė Maskvoje, per pasitarimą valstybinė siena buvo nustumta iki Būgo upės. Per 1939 m. rugpjūčio 23 d. slaptaji pasitarimą tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos Vokietija priskyrė Lietuvą sovietinių interesų

plotams. Laikydamosi slapto susitarimo sutarčių, SSSR prisijungė anksčiau Lenkijai priklausiusias sritis.

Tuo po to sovietai sukvietė į Maskvą trijų Baltijos šalių atstovus ir primetė jiems "savitarpio pagalbos sutartis", pagal kurias Baltijos valstybės savo teritorijose turėjo priimti karines sovietų bazes. 1939 m. spalio mėnesį 20,000 sovietinių raudonarmiečių įsikūrė Lietuvoje, 25,000 – Estijoje, 30,000 – Latvijoje. Tai reiškė Baltijos valstybių okupacijos pradžią ir visišką Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikų nepriklausomybės praradimą.

1939 m. spalio 11 d. sovietų Berija skelbė: "Su šaknimis reikėtų (Nukelta į 4-tą psl.)

Tėviškės žiburiai • 2000.IX.19 • Nr. 38 (2637) • psl. 3

Valstybiname parke buvęs Gaveikėnų malūnas
Nuotr. V. Kapočiaus

Po Griškabūdžio dangumi

Garsi Griškabūdžio (Šakių raj.) parapija, davusi ir lietuvių kalbos normintoją J. Jablonskį iš Rygiškių kaimo. Ūksmingose vietose kapinėse ilsisi Tėvynei daug nuveikęs kultūrininkas V. Gustainis su žmona, kunigai A. Skeltys, SDB, J. Bizbilas, kiti šviesuoliai, o šventoriuje su a.a. T. Puskunigio padovanotu kryžiumi – ilgametis klebonas kun. J. Vaičaitis.

Iš pastarojo statytos mūrinės varpinės galingas varpas, neseniai sušaukęs plačios Zana-vykijos tikinčiuosius į gausiuosius Šv. Onos atlaides, škart pakvietė būrį gerbėjų į brangaus kunigo 40-jų mirties metinių minėjimą. Už šio Lietuvos saleziečių patriarcho vėlę šv. Mišias atnašavo teologijos mokslus Romoje tęsiantis giminaitis kun. A. Poniškaitis, Griškabūdžio klebonas kun. S. Matusevičius ir Šlienavos klebonas kun. V. Vaičiūnas.

Dangus, pastarosiomis savaitėmis negailėjęs lietaus, tartum vogtinai lėmė giedrą dieną. Todėl minėjimas tęsėsi prie Sukaktuvinko kapo. Sūnėnas S. Poniškaitis – svarbiausias organizatorius – dėkotojosiems už dalyvavimą. Jis apgailestavo, kad nematyti kviestųjų iš Vilniaus, Ukmėrgės, Kauno ir vieno brolio, kad dėl atstumo ir savo transporto stygiaus neatvyko nė vienas salezietis (visai kongregacijai atstovavo tik dukterėčia sesuo S. Poniškaitytė). Klausėms šiltų žodžių apie pagrin-dinius kunigo Antano gyvenimo momentus – pradedant salezie-tiškojo centro įsteigimu Vytėnuose gerokai prieš II Pasaulinį karą ligi pavojų ir varginančio slaptystos nuo persekiojimų, kai okupantai iš Rytų, nelyginant jaukų paukščių lizdą, išdraskė tą buveinę prie Nemuno.

Šio straipsnio autorius skaitė savo eiles "Don Bosco kariui". Jaudinančiai pasisakė su šeima iš Alytaus atvažiavusi mokyklų inspektorė F. Biliūtė-Aleknavičienė, išleidusi 2 knygeles apie šio kilnaus dvasininko negandas Dzūkijoje. Amžinybėn Išėjusiojo sąsajai su gyvaisiais jam žinti pedagogė įmerkė dzūkiskame savo darželyje išaugintų kardelių puokštę ir su šeimynykščiais abipus antkapio pasodino po bukmeduką. Jos dukrelė Teresė, akompanuoda-

ma akordeonu, atliko saleziečių himną.

Išspūdžius apie mokymąsi daugiausia našlaičiams skirtoje Vytėnų mokykloje ir tauria jos vadovo asmenybe gyvai pasakoją kun. V. Vaičiūnas, pabaigoje jautriai padėkdamas B. Brazdžionio eilėraštį. Mielais prisiminimais apie anuometinį kun. Antano bendravimą su vaikais ir jaunimu dalijosi V. Žiūraitienė, išsaugojusi Šukėtų kaimo koplyčioje (vėliau sunaikino ateistai) jo dovanotą rožinį.

Kuklioms vaisėms pakvietė pačių pasidengtas stalias Paluobių senijoje klebonijoje. Alytiškis Alf. Vitkauskas (fotografas) reiškė viltį, kad gal jaunieji papildys prarėtėjusias saleziečių gretas. F. Aleknavičienė, sesuo Stanislaiva ir kt. linkėjo, kad visuomet visus lydėtų kun. Antano gerumas, kad jo dvasingumas žadintų palaimą širdyse. Ilgesingai skambėjo anai stovyklavimų daina.

Paskui dalis automobilių pasuko į Paminėtojo tėviškę Žalvėderių kaime (link Žvirgždaičių), kur iš prijauciančiųjų aukų ketinama pastatyti koplytstulpį.

Jeronimas Šalčiūnas,
Marijampolė

Marijampolei

Marijampolė. Užvarkos skardis. Vandenys, girmos malę metus... Mano miesteli! Kiek tave ardė?.. Rezgė, dėliojo ir keitė vardus...

O tu, Šešupe, vandenis pilstai, Taip atgaivindama sodus, daržus Kartais pavysti, kartais patvinsti, Bet tavo vingiuose žuvies dar bus...

Tavo gatvėm žingsniai aidėjo Kilmingų, žinomų miestui žmonių.

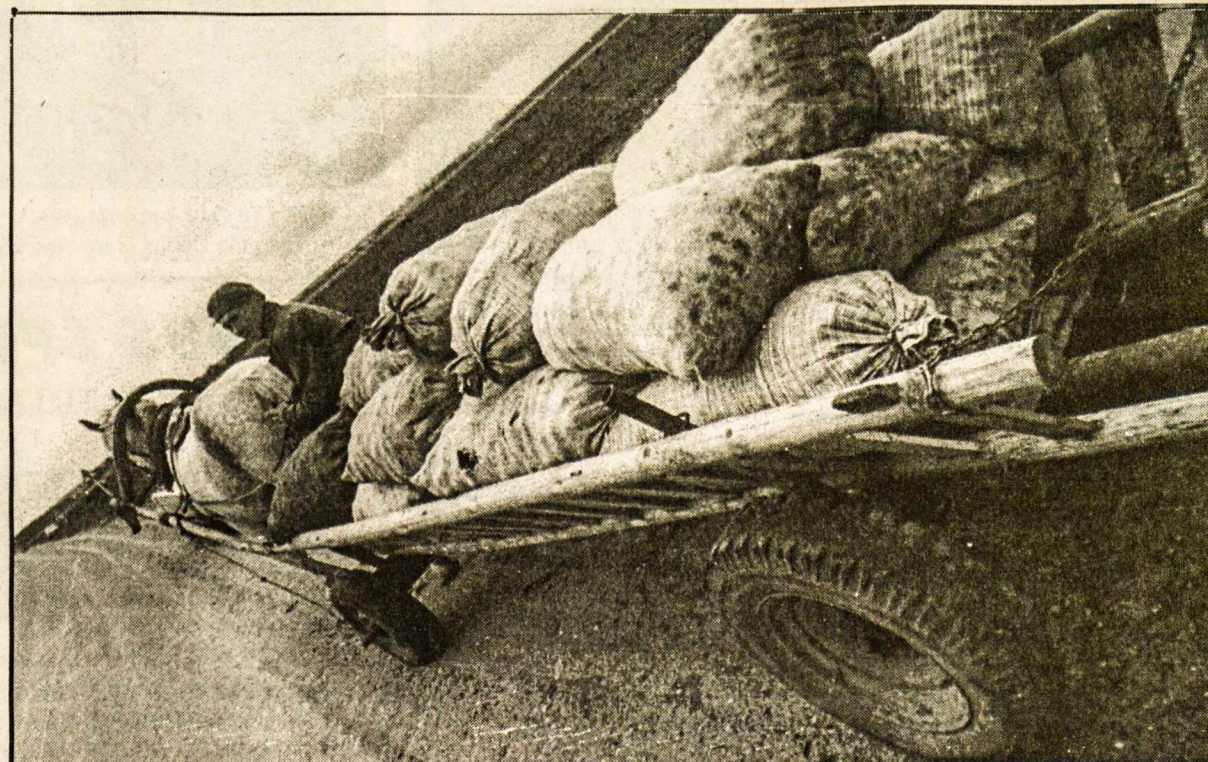
Brickos, karietos čia pradardėjo... Kariai žavėjo smagių orkestru...

Mieste! Man davęs mažą saulelę Savo likimo ir mano dalios, Motinos meile lėmė į kelią, Tavo akim gražinai atgalios...

Tu, praplatėjęs ir patūgėjęs, Didžiuosius miestus vis suoliais vejies.

Verstas griuvėsiais, kentęs, klestėjęs, Vėlei Europon kelius pratiesk!

Irena Vaičiulytė-Bradaitienė

Rudens gėrybės – maišai su bulvėmis

Nuotr. V. Kapočiaus

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Remkime lietuvių
veiklą Kanadoje!

Remkime Lietuvą!

REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.
Fondo nr. 119021236RR0001

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ŠILUMA PABRANGS

Rugpjūčio 16 d. Lietuvos vyriausybė nusprendė nemažinti už šilumos energiją gyventojų mokamą pridėtinės vertės mokesčio (PVM). Šiluma pabrangs, nes prasidėjus naujam sezonui, gyventojai už suvartotą šilumos energiją turės mokėti 18% PVM. Iki šių metų pradžios gyventojams už suvartotą šilumą buvo kompensuojamas visas 18% PVM., o nuo š.m. pradžios iki birželio 1-sios – 9% PVM. Sumažinus PVM, finansų ministerijos apskaičiavimais biudžetas netektų daugiau kaip 50 mln. litų.

VOKIETIJOS DOVANA

Rugpjūčio 28 d. Krašto apsaugos viceministeris Romas Kilkauskas kartu su Motorizuotos pėstininkų brigados "Geležinis vilkas" vadu pulkininku Jonu Vytautu Žuku vyko į Vokietiją perimti jos dovanojamus šilumotuosius transporterių M-113. Jie ne-mokamai perduodami Lietuvos kariuomenei pagal sutartį, pasirašytą š.m. kovo mėnesio pabaigoje Berlyne. Vieno naujo transporterio vertė – arti 1 mln. litų. Nenaui, bet gerai suremontuoti vokiečių šarvuotieji dovanojami be ginklų.

SUSTABDĖ LEIDIMĄ

BNS/LGTIC skelbia, kad Lietuvos Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (VATESI) sustabdė bendrovės "Gamma" leidimą dirbti Ignalinos atominėje elektrinėje. UAB "Gamma" yra rangos bendrovė, kuri pagal sutartį atlieka darbus IAE. Leidimas sustabdytas ištyrus įvykį, kai dėl neatsargaus šios bendrovės darbininko elgesio liepos pabaigoje sustojo IAE reaktorius. Jis aštri geležies lakštu pažeidė elektros laidą ir dėl to klaidingai veikė priešgaisrinės apsaugos sistema. Žmonės per incidentą nenukentėjo.

KONKURSAUS JAUNIMUI

Švietimo ir mokslo ministerijos, Nepartinio klubo, Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LI-JOT), Lietuvos studentų sąjungos bei Pilietinių iniciatyvų centras paskelbė konkursą, kuriame dalyvauja per 40 asmenų, daugiausia studentų. Konkursui pateikti 12 darbų, kurių tema – "Lietuva: iš dviejų šalių". Organizatoriai tikisi, kad jaunimas padės sukurti pilietinės visuomenės modelį. Konkurso premija – 30,000 litų. Geriausių konkurso dalyvių laukia pasiūlymai stažuotis arba dirbti di-

džiausiose Lietuvos konsultacinėse firmose bei valstybinėse institucijose, praneša LGTIC.

KOVA SU NARKOTIKAIS

Rugsėjo 1 d. švietimo ir mokslo ministeris Kornelijus Platelis patvirtino narkotikų ir psichotropinių medžiagų vartojimo mokyklose 2000-2001 m. išankstinio apsisąjūgimo priemonių planą, rašo BNS/LGTIC. Plano rengėjas – ministerijos darbuotojai, psichologai, pedagogai, moksleiviai ir studentai – siūlo mokykloms pertvarkyti vidaus taisykles, įvesti mokykloje apsilankančių asmenų registracijos sistemą, įvesti patuliuojančių policininkų reguliarių lankymąsi ugdymo įstaigos teritorijoje. Mokinių pagėdavimu, siūloma nenuomoti mokyklų salių ir kitų patalpų renginiams, kuriuose gali būti vartojamos narkotinės medžiagos. Mokykloms siūloma įsigyti narkotikų ir alkoholio matuokles, organizuoti mokymus pedagogams bei tėvams narkotikų apsisąjūgimo klausimais bei medicininės ir psichologinės pagalbos teikimą narkomanų vaikams ir narkotikus vartojantiems moksleiviams.

MAŽINS KARIŲ ALGAS

BNS/LGTIC praneša, kad Lietuvos vyriausybė rugpjūčio 30 d. pritarė Lietuvos karių tarnybos tarptautinės veiklos apmokėjimų tvarkos pakeitimui, pagal kurį tarptautinėse veiklose dalyvaujantių karių algos mažės. Iki šiol į tokias pratybas išsiųstiems kariams buvo mokami didesni atlyginimai negu Lietuvoje, o dabar bus tokie patys, tik tarptautinėse veiklose dalyvaujantiems kariams bus mokami priedai už tarnybos specifiką. Tikimasi sutaupti per metus arti milijono litų. Didėsni atlyginimai buvo mokomi stengiantis privilioti savanorius tarptautinėms pratyboms, tačiau dabar į jas vyksta profesionalūs kariai.

SUMAŽĖJO MIGRANTŲ

Nelegali migracija per Lietuvos teritoriją sumažėjo daugiau kaip 400%, palyginti su 1997 metais, skelbia BNS/LGTIC. Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) Helsinkio ir Vilniaus biurai, atlikę tyrimą 2000 m. vasario mėnesiais, rado, kad 1997 m. Pabradoje, Užsieniečių registravimo centre gyveno 1535 nelegalūs migrantai, 1999 m. – 349, o 2000 m. rugsėjo mėnesį – 55. TMO atstovai Baltijos ir Šiaurės šalims Jose Angel Oropeza teigė, jog toks nelegalios migracijos sumažėjimas sietinas su sienų kontrolės pagerėjimu bei naujų įstatymų prieš nelegalių žmonių gabenimą pritaikymu.

RSJ

Išvada išdymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisyms ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ
\$1.99 už kilogramą + \$20 už pristatymą SKAMBINTI
905 545-8868 –
Asta arba Beatas Brasai
Siuntiniai peimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigų.
Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

Du žymūs lietuviai – respublikonų partijos veikėjai ANATOLIJUS MILŪNAS iš Čikagos ir JONAS URBONAS iš Detroito susitinka gegužinė rugpjūčio 27 d. Lemonte

Nuotr. Ed. Šulaitis

Lietuviai jungiasi į Amerikos politiką

EDVARDAS ŠULAITIS

Gegužinę prie Pasaulio lietuvių centro Lemonte rugpjūčio mėnesio paskutinį sekmadienį surengė Iliojaus valstijos lietuvių respublikonų lyga.

Tai mūsų tautiečiai, kurie prijaudžia vienai iš dviejų Amerikoje esančių pagrindinių partijų – respublikonams. Šiai organizacijai jau senokai vadovauja Anatolijus Milūnas, gyvenantis Downers Grove miestelyje. Jos vadovybėje matome nemažą ir kitoje lietuviškoje kultūrinėje bei visuomeninėje veikloje besireiškiančių lietuvių.

Tad į šią gegužinę susirinko nemažas būrys, kuris po netoli esančioje koplyčioje atlaikytų pamaldų panorą pabendrauti su savo draugais ar pažįstamais. Ši kartą matėsi ir vienas veiklus respublikonų partijos darbuotojas iš Detroito – tai Jonas Urbonas, kuris nepaisant nemažos metų naštos, aktyviai dalyvauja politikoje. Kai neseniai Filadelfijoje buvo surengta respublikonų partijos konferencija, šis mūsų tautietis buvo vienas iš oficialių atstovų Mičigano valstijos delegacijoje.

Toje delegacijoje dar buvo ir kitas mūsų tautietis. Kitose valstijose iš lietuvių tarpo jokių atstovų nesimato. Net ir Iliojaus valstijoje lietuvių negali patekti.

Į gegužinę atsilankė ir vietinių amerikiečių žymesni respublikonų partijos narių, užimančių rinkimų būdą laimėtas pozicijas. Jų tarpe buvo Judy Topinka, Judy Biggert ir kt. Žinoma, čia sukosi ir Iliojaus valstijos gubernatoriaus respublikono George Ryan asistentė etniniam reiklams Pat Michalski.

Gegužinėje buvo galima pavalgyti, išgerti ir muzikos pasiklausyti, o šokių mėgėjams ir kijas paminklinti. Ši kartą grojo buvęs kaunietis, neseniai iš vizi-

to tėvynėje sugrįžęs dainininkas ir muzikantas Algimantas Barniškis, kuriam talkino Gitana Snapauskaitė ir Ligita Kireauskaitė.

Čikagos ir, kaip atrodo, daugumos kitų mūsų tautiečių telkiniu JAV lietuvių savo simpatijas rodo respublikonų kandidatams, kurie lapkričio mėnesio pradžioje bandys savo laimę rinkimuose, pradedant prezidento ir baigiant žemomis pozicijomis.

Dabar neteko girdėti, kad Amerikoje būtų koks nors nuolatinis šio krašto lietuvių demokratų junginys, raginantis tautiečius balsuoti už tos partijos kandidatus. Čikagoje respublikonų partijos eilės reikšėsi keli gana žymūs lietuviai, išrinkti į įvairias pareigas. Jų tarpe buvo veiklusis tautietis Antanas Olis, po kurio į tą pačią pareigybę kandidatavo ir dabartinis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus. Deja, nebuvo išrinktas.

Čikagos lietuviai gali pasidžiaugti lietuviško kraujo (iš motinos pusės) turinčiu demokratu senatoriumi iš Iliojaus valstijos Richard Durbinu, tačiau prie jo išrinkimo mūsų tautiečiai mažai tepriedėjo.

Gerai, kad mūsų tautiečiai bando dalyvauti vietinėje politikoje. Tai atneša lietuviams platesnį pripažinimą įvairiautėje šio krašto politikos jūroje.

Prekių iš Lietuvos parduotuvė

Neseniai Čikagoje esančiame Jaunimo centre (prie 56-tos ir Claremont gatvių), visai netoli Marquette Parko rajono, pradėjo veikti krautuvė "Lietuvėlė". Joje prekiaujama tik lietuviškomis prekėmis iš tėvynės. Šalia daugiau suvenyrinio pobūdžio dalykų yra ir lietuviškų drabužių, kurių daugumą gamina

Lietuviškų prekių parduotuvės vedėjas Čikagos Jaunimo centre Andrius Bučas prie vienos iš joje esančių lentynų

Nuotr. Ed. Šulaitis

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPIEDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲS IRANKIAI

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

✕ ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL. 648-9176
✕ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL. 388-3541
✕ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL. 523-7944

Hamilton, Ont.

VYSK. M. VALANČIAUS lietuviškos mokyklos pradėjo mokslus šeštadienį, rugsėjo 9. Kvietė visus buvusius ir naujus mokinius. Priimame mokinius nuo 4 m. amžiaus. Registruotis galima mokyklos patalpose Šv. Juozapo mokykloje arba skambinant Rūtai Kamaitytei tel. 529-5747.

"PAGALBAI LIETUVOS VAIKAMS" savo a.a. tėvų Onos ir Romo, žmonos Genovaitės, draugų L. Boruso ir A. Kasmavičiaus atminimui A. Lukos aukojo \$50. A.a. Juzės Šešelgienės atminimui, užjaušdami seserį O. Vengrienę ir visus gimus, aukojo: \$20 – O. Dramanienę, E. K. Gudinskai, E. Repčytę, G. Repčienę; \$10 – P. Krivinskienę, A. Matulic.

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame –

PLV komitetas

Kai vežė Stalino...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

kia išrauti Baltijos šalių antisovietinius ir antisovietinius elementus...

1940 m. birželio mėnesį vyko žaibiška ir triuškinanti vokiečių Wehrmacht'o ofensyva Prancūzijoje. Sovietų vadovybė nusprendė įvykdyti 1939 m. rugpjūčio 23 d. slapto susitarimo straipsnius. Sovietų sąjungos Aukščiausioji taryba įteikė Baltijos valstybių vyriausybėms ultimatumus "sąžiningai laikytis svarbių patalpų pagalbos sutarčių ir sutrumpinti jų sutarčių priešingumą".

Sovietų valdžia panaudojo prasimanymą, esą prieš raudonarmiečių kareivius esama provokacijų veiksmų. Neilgai trukus, šimtai tūkstančių raudonarmiečių peržengė valstybines sienas ir okupavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybes.

Stalinas nusiuntė į Baltijos valstybių sostines savo įgaliotus "atstovus", kuriems buvo pavesta Lietuvos, Latvijos ir Estijos sovietizacijos proceso vykdymas.

1940 m. sovietų aneksuotos Baltijos valstybės vėliau patyrė antrą sovietinę okupaciją. Prasiidėjo ypatingai stiprus ginkluotumas ir neginkluotas pasipriešinimas ir partizaninė kova. Sovietai vykdė aršias represijas. Lietuvos teritorijoje 1945 m. sausio – kovo 15 d. laikotarpiu buvo 2,257 atvejai naikinimo operacijų. Tuo metu buvo nukauta per 6,000 ginkluoto ir neginkluoto pasipriešinimo dalyvių. Daugiau kaip 38,000 žmonių buvo išvežta į Sibiro patalpas.

Antanas O. Barkauskas, Kaunas

LIETUVIAI PASAULYJE

Australija

Melburno lietuvių klubo salėje birželio mėn. pradžioje įvyko XIX-asis baltiečių chorų koncertas. Jį pradėjo Melburno "Dainos sambūrio" pirm. D. Lynikienė, o programai vadovavo R. Statkuvienė, anglų kalba pristatydama kiekvieną pasirodantį chorą. Koncertą pradėjo Melburno esčių moterų choras, vadovaujamas K. Adamson, padainuodamas tris dainas. Melburno "Dainos sambūris", vadovaujamas B. Prašutaitės, atliko keturias dainas, o estų vyrų choras, vadovaujamas A. Taves, sudainavo taipgi tris dainas. Antrąją koncerto dalį pradėjo latvių choras "Rota", vadovaujamas V. Bedrups, pasirodymas su keturiomis dainomis. Galiausiai sceną užpildė per 100 trijų tautybų choristai. Pradėjo lietuvių daina "Senas kerdžius" ir užbaigė linksma estų daina "Kulla Kallis". Visi choristai bei choristės buvo pasipuošę tautiniais drabužiais. Toks trijų tautybų bendradarbiavimas dainos mene Melburne vyks nuo 1963 m. lietuvių, latvių ir estų patalpose. ("Tėviškės aidai" 2000 m. 24 nr.).

pastangų gautas leidimas klubui veikti trejiems metams. Bet didžiausias rūpestis esąs, ar atsirastų norinčių klubui vadovauti. Išrinkti klubo patikėtiniai (trustees): V. Bernatavičius, P. Podvoiskis ir O. Virbickaitė. ("Europos lietuvis", 2000 m. 15 nr.)

Vokietija

Lietuvių bendruomenės Stuttgarto apylinkė leidžia laikraštį "Lietuvius Baden-Württenberge". Šio leidinio 41 ir 42 numeruose aprašomi lietuvių susitikimai Kolpingo namuose, Stuttgart-Bad Canstanz vietovėje. Tokie susitikimai vyksta kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį. Susitikimų aprašymuose džiaugiamasi, kad juose nemažai dalyvauja ir jaunimo, atvykusio studijuoti iš Lietuvos. Mišias atšaukia prel. A. Bunga. Po pamaldų popietė praleidžiama prie kavos ir pyragų. Ilgiau čia gyvenantys sutinka savo senus pažįstamus, neseniai atvykusieji dalinasi patirtais išpušdžiais naujoje vietovėje. ("Vokietijos LB valdybos informacijos" 2000 m. 2 nr.).

Lenkija

Vilniuje, kompozitorių sąjungos rūmose, vyko III-sis naujų lietuviškų fortepijono kūrinių festivalis – konkursas. Jame dalyvavo ir Punksko muzikos mokyklos penktos moksleivės ir vienas moksleivis: Rimatė Krakauskaitė (II klasė), Ramona Matulevičiūtė (II kl.), Asta Valincienė (III kl.), Milda Pečiulytė (I kl.), paruoštos mokytojos G. Bučinskienės, ir Onutė Uzdilaitė (III kl.) bei Tomas Marcinkevičius (III kl.), paruošti mokytojos A. Juškevičienės. Konkurso komisijos pirmininkė – G. Ručytė-Landsbergienė. Pasak aprašymo "Aušros" 2000 m. 11 nr., visi punskiečiai moksleiviai šauniai pasirodė, tačiau laimė nusispysojo tik T. Marcinkevičiui, gavusiam Lietuvos seimo pirmininko V. Landsbergio premiją. Konkurso dalyvių aplankė ir staigmena – į Kompozitorių sąjungos rūmus su maisto gėrybėmis atvyko Makdonaldas (McDonald).

Lietuvių Namuose Seinuose birželio 19 d. įvyko Seinų ir aplinkinių kaimų lietuvių atstovų susitikimas su Elko vyskupo pagalbiniu vysk. E. Samse bei Seinų klebonu kun. K. Gacki. Vyskupas domėjosi lietuvių gyvenimu Seinų krašte ir jų kultūrine veikla. Lietuvių Namų direktorius A. Nevulis, supažindinęs susirinkusiuosius su šiuo namų valdymu lietuvių gyvenime Seinų krašte, prašė vyskupą paramos dėl lietuviškų pamaldų Seinų bazilikoje. Mat šiuo metu lietuvių pamaldos sekmadieniais vyksta 1 v.p.p. Toks laikas ypač nepatogus ūkininkams. Laiko pakeitimas, pasak A. Nevulio, nesumažintų lenkiškų pamaldų skaičiaus ir žymiai nepakeistų jų atnašavimo laiko. Ir kiti susitikimo dalyviai vyskupui priminė, kad šio klausimo sprendimas vis atidėliojamas. Klebonas kun. K. Gacki pareiškė, kad jam nepatogu keisti lietuvių pamaldų laiką, nes tam priešinas lenkai parapijiečiai. A. Nevulis išklaušęs visų pasisakymų, pažadėjo tuo reikalu informuoti Elko vyskupą ir melstis dėl susitarimo. Šiuo metu Seinų parapijoje vikaru dirbąs lietuvis kunigas V. Girdžiūšas. ("Aušra" 2000, m. 13 nr.).

J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosaviuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.50%
santaukas 2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius 4.10%
180 dienų indėlius 4.25%
1 m. term. indėlius 5.25%
2 m. term. indėlius 5.45%
3 m. term. indėlius 5.60%
4 m. term. indėlius 5.75%
5 m. term. indėlius 5.80%
RRSP ir RRIF (Variable) 2.50%
1 m. ind. 5.25%
2 m. ind. 5.55%
3 m. ind. 5.85%
4 m. ind. 6.05%
5 m. ind. 6.30%

PASKOLAS

Asmeninės nuo 7.80%
nekl. turto 1 m. 7.80%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narių santaukas apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
- 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLALAPIS: www.talka.net

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pilkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: salvaiti@lynx.org
Tinklapiet: www.fourseasonsproperties.com

FIRST PLACE PHARMACY
350 King St. E., Hamilton
540-8877
Viktoras Remesat,
BSc.Pharm
□ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
□ Nemokamas vaistų pristatymas
□ Sveikatos priežiūros įrankiai

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

♦ Siuntiniai į Baltijos valstybes ♦
Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos nrašom skambinti
Genei Kairienei (905) 643-3334
PRIIMU SIUNTINIUS:
TREČIADIENIAIS 4-6 V.V., KETVIRTADIENIAIS 10 V.V. 1 V.P.D.
Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Wasagos raj.) (905) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558

Nuo scenos į kalėjimą

Lietuvos šokėjų gastrolės Jordanijoje baigėsi Ammano kalėjime

IGNAS MEDZIUKAS

Jauni Lietuvos žmonės, ieškodami geresnių uždarbių, vyks ta į užsienį. Bet ten dažnai patiria didelių nepatogumų ir nemalonių. Neseniai Lietuvos spaudoje buvo aprašyta lietuvių šokėjų išvyka į Jordano sostinę Amaną (Amman, apie 1 mil. gyventojų), kur vienas verslininkas, kurį Lietuvos vyriausybė buvo paskyrusi garbės konsulu Jordanijoje, nutarė atidaryti naktinį barą, kuriame koncertuotų atlikėjai iš Lietuvos.

Kovo mėn. Su šokėjų grupe išskrido dainininkė ir trys baro patarnautojos į Jordaną. Baras "Black Cat" – įsikūręs "Majestic" viešbutyje. Kovo 15 d. įvyko pirmasis grupės pasirodymas. Baras buvo atidarytas sostinės Amman miesto pakraštyje, todėl lankytojų buvo nedaug. Savininkas tikėjosi įsteigti aukšto lygio klubą, todėl bilietai buvo brangūs. Bare daugiausia lankėsi tik jo draugai ir į Amman miestą atvykę Lietuvos šeimo nariai. Pagal sutartį šokėjoms buvo pažadėta mokėti po 25 dol. per dieną, duoti išlaikymą ir parūpinti kelionės bilietus.

Likus savaitei iki sutarties pabaigos, savininkas K. Neffa pasiūlė trim šokėjoms ir vienai baro patarnautojai dirbti kitame viešbutyje. Kai jos sutiko, jų vizos buvo pratęstos iki rugsėjo 8 d. Kasdien nuo 21 iki 23 val. Lietuvaitės šokdavo "Middle East" terasoje, o nuo pusės dyktos iki 4 v.r. angliško stiliaus bare "Churchill".

Po trijų savaičių vieną rytą šokėjos pamatė, kad vietoje jų repetuoja kitos merginos už 7 dol. per dieną, pasamdytos iš Kazachstano. Lietuvaitės per porą dienų susirado kitą vietą tokiomis pat sąlygomis, nes jų vizos galiojo iki rugsėjo 8 d. Tada merginos atėjo pas garbės konsulą Neffą ir paprašė pasų, sutarto atlyginimo ir bilietų į Lietuvą. Neffa panorė sužinoti naujųjų darbdavių. Sužinojęs pats apsilankė pas tą darbdavį ir pasiūlė jam 10 merginų iš Kazachstano. Kai tas atsisakė, tada jis siūlė iš jo samdyti lietuvaites. Naujasis darbdavys buvo linkęs apsieiti be tarpininkų. Tos pačios dienos vakarą konsulas merginoms pranešė, kas jos tuojau turi palikti Jordaniją.

Liepos 10 d. verslininkas konsulas K. Neffa pareikalavo, kad merginos tuojau išsikeltų iš viešbučio ir vyktų į oro uostą. Jis išsiaiškino iš atlyginimo po 160 dol. už lėktuvo bilietų pakaitimą, įteikė naujus bilietus iki Maskvos ir davė po 100 dol. nusipirkti bilietų iki Vilniaus. Tačiau merginos, užuot sėdusios į lėktuvą, norėdamos daugiau užsidirbti, nuvažiavo su naujuoju darbdaviu. Bet pakeičiui buvo policijos sulaikytos ir vėliau nuvežtos į kalėjimą kaip nelegalios imigrantės. Jos vėliau pasakojo, kad kalėjimo kamero-

je gyveno su kitomis šešiomis moterimis, daugiausia kaltinamomis prostitucija. Maitindavo kartą per dieną: ant paplotėlio samčiu uždėdavo ryžių, užpildavo avienos taukais ir įkisdavo pro grotų duris. Geriamą vandeni reikėjo pirkti. Kameroje buvo daugybė didžiulių tarakų. Vienai iš sulaikytųjų Marijai Damaševičiūtei buvo leista pasinaudoti telefonu. Ji paskambino likusiai viešbutyje baro patarnautojai lietuvaitei, kurią paprašė susisiekti su Lietuvos ambasadorium Izraelyje. Be to, ši mergina pranešė telefonu ir Damaševičiūtės tėvams į Vilnių.

Tėvai pasiekė telefonu Lietuvos garbės konsulą Neffą Jordanijoje, ir tas nuramino, kad merginos sėdi pas jį konsulate, o jos iš tikrųjų tebebuvo kalėjime.

Pagaliau atvažiavo į kalėjimą konsulo Neffa brolis, susodino merginas į automobilį, su krovė jų lagaminus ir pareikalavo grąžinti po 100 dol., kurie buvo skirti kelionės bilietui nuo Maskvos į Vilnių. Jos turėjo paklusti reikalavimui, nes pagrasino, kad vėl bus uždarytos kalėjime. Jos nesiprausiusios ir susivelusios buvo įsodintos į lėktuvą, skrendantį į Vieną. Ten 18 valandų turėjo laukti kol atskirė lėktuvą pas paėmė skrydžiui į Vilnių. Čia turėjo pakankamai laiko – pavalgę, nusiprausę, išsi-miegojo ant kėdžių. Oro uoste nusipirkė bonką degtinės, išgėrė, išsiverkė...

Grįžusi į Vilnių, Marija Damaševičiūtė pabučiavo asfaltą – Lietuvos žemę ir kitą dieną nuėjo į užsienio reikalų ministeriją pranešti, kaip su jomis pasielgė Lietuvos garbės konsulas Jordanijoje. Viceministeris O. Jusys susisiektė su Lietuvos garbės konsulu Jordanijoje, kuris pasižadėjo merginoms sumokėti visus pagal sutartį priklausančius pinigus. O viceministeris Jusys parodė konsulo atsiųstą merginų pasižadėjimą išvykti iš Jordano, kuris buvo pasirašytas birželio 20 d., kada konsulas Neffa joms buvo pasiūlęs pasilikti ir dirbti bare "Churchill". Ten jos ir šoko 3 savaites, pamiršusios koki dokumentą buvo pasirašiusios.

Užsienio reikalų ministerijos pareigūnas paaiškino, kad dėl šio garbės konsulo jokių nusiskundimų nebuvo. Viceministeris Jusys mano, kad vykdomos į musulmonų šalis merginoms rizikuoja panašiais nesusipratimais. Sako, neverta rodyti ambicijų, nes arabai nemėgsta, jei jiems prieštarauja moterys.

Kai "Lietuvos rytas" kreipėsi į Jordanijos žurnalistas pasidomėti Lietuvos šokėjų ir garbės konsulo konfliktu, buvo gautas pranešimas, kad naktiniai klubai ir barai turi labai blogą vardą. Šokėjos, atliekančios jose programą, vertinamos kaip pigios merginos, kurios gali eiti į lovą su kiekvienu.

Vermonte, JAV, "Neringos" stovyklos užbaigime tautiniais drabužiais pasipuošusios stovyklautojos vaidyba ir šokių vaidavo Karalienės Sofijos vestuves

Vaidas iš š.m. vasaros "Neringos" stovyklos užbaigtuvių Vermonte, JAV

Gydytojas Mažojaj Lietuvoje prieš šimtmetį

Iš Rusnės kaimo gydytojo A. Kitelio 1869-1906 metų atsiminimų

MED. DR. LEONARDAS POVILIUNAS, Vilnius

1. Kelionės pas ligonius Didžiosios Lietuvos pasienyje

Kai vienintelis to meto šilutės gydytojas Šmidtas (Schmidt) būdavo išvykęs, tada jo vietoje gydyti ligonius už sienos į netolimas Didžiosios Lietuvos (tada Rusijos) pasienio vietas vykdavo Rusnės kaimo gydytojas dr. A. Kitelis (A. Kittel). Tų išvykų metu būdavo įvairių išpučių. Keletą jų čia atpasakojame.

Kartą, kai dr. Kitelis sėdėjo Didžiojoje Lietuvoje (Naujamiesčio-Neustadt) viešbutyje, į salę atėjo jaunas, dailus, gerai apsirengęs rusų karininkas. Pamatęs jį, padavėjas be jokio užsakymo ant stalo pastato butelį balto skysčio, padeda lėkštę su marinuotom slyvom ir riestainiais.

Karininkas ištuština butelį, užkanda slyvų bei riestainių ir išsina. Dr. Kitelis klausia padavėją:

– Kas tai per skystis buvo butelyje?

– Tai paprasta degtinė (Schnaps). Tai įprasti pono karininko pusrėčiai.

Vykstant iš Naujamiesčio pas ligonį, šalia kelio, prie kapų stovėjo karstas, o šalia jo žmogus. Po trijų valandų, grįžtant iš ligonio, karstas ir žmogus dar buvo šalia kelio. Paklaustas, ko tas žmogus su karstu taip ilgai laukia, atsakė, kad karste guli prieš dieną vestuvėse užmuštojo lavonas ir kad laukiamas gydytojas (Beamtarzt). Mūsų laikų supratimu – teismo medicinos ekspertas, kuris padarys skrodimą. Tas gydytojas gyvena už 7 mylių, todėl taip ilgai laukiamas...

Iškvietimas gautas telegrama. Naujamiestyje dr. Kitelio laukė rogės. Nuvykus traškančiu ledu per 4 mylias nuo sienos, rogės sustojo prie menkos trobelės. Sirgo neturtinga žydė. Su teikis ligonių pagalbą, vietos miestelio žydai honorarą apmokėjo auksu...

Kitą kartą už sienos vyкта pašto karieta. Sirgo rusų kapito-

no žmona. Ištaiginguose rūmuose apžiūrėjus ligonę, gydytojas buvo pavaišintas. Gydytoją stebino tai, kad indai brangūs, sidabriniai, bet visi šaukštai, šaukutės buvo skirtingos formos...

2. Ligonių lankymas rogėmis, keliaujant per upes ir Kuršių marias

Žiemos pradžioje, kai ant upelių užsidėjo kietas ledas, gydytojas privalėjo pas ligonius ledu važiuoti sėdėdamas mažose roguotėse, kur tarp pavazų pritvirtinta skersinė lenta. Vienas palydovas stumia rogutes, o kitas bėga priekyje rogių bandomas leda...

Kai pas ligonį važiuoti reikia rogėmis per dideles upes ledu, gydytojas klausia atvažiavusius:

– Kiek kartų įvot įlūžę važiuodami...?

Dažniausias šakymas:

– Dukart.

Tada gydytojas apsigaubia lengvu kailiu, vieja koja atsisotija ant rugių pavos... Arklys užkintytas ant ilgo gražulo (Deichsel). Leda, dažniausiai, lygus. Kai tik arlys įlūžta, vienas palydovas gribia už vadelių ir arklio galvos, kitas – už arklio uodegos. Atlys ištraukiamas. Kelionė tęsiasi...

1876.XI.7 Rsnė pasidengė stipriu ledu. Pėkis mėnesius buvo geras rogių kelias. Per tą laiką rogėm pasigoneis nuvažiuota 1000 mylių.

Turtinga, są Frutenau reikėjo lankyti kdien. Jis buvo operuotas Karalučiuje, tačiau jo po operacijos būklė blogėjo. Ligonis Frutenau, kasdien 10 val. atsiųsdavo sė vežimą (roges) su vežėju pmti gydytojo. Neilgai sirgęs, ligis mirė.

Žiemą Kurš mariose ledas nuo šalčių sitraukdamas suspoginėjo. Kąs, susidaro kilometrinių ilgiledo plyšių. Nedidelius plyšius arklys peršoka. Ant didesnėklojamos (su savim rogėse tūnos) lentos. Jei plyšys – didelį stengiamasi padengti iškirslėdo gabalu.

Kartą vakar Rusnės gydytojas rogėm buvūgabentas į Nidą. Pagalbą sėkus ligoniui, apie 3 val. ryto rėm grįžta atgal. Raitelis su įntu įodamas prieš roges rodė lią, bet raitelis ir vežėjas pašo. Marios – plačios, o kelio iklų per ledą – jokių... Laimeriųkyje pasirodė keletas rogių žmonėmis. Vyrai nurodė tikrąjį į Rusnę. 9 val. ryto gjojas parvyko namo.

Kartą vakar Rusnės gydytojas rogėm buvūgabentas į Nidą. Pagalbą sėkus ligoniui, apie 3 val. ryto rėm grįžta atgal. Raitelis su įntu įodamas prieš roges rodė lią, bet raitelis ir vežėjas pašo. Marios – plačios, o kelio iklų per ledą – jokių... Laimeriųkyje pasirodė keletas rogių žmonėmis. Vyrai nurodė tikrąjį į Rusnę. 9 val. ryto gjojas parvyko namo.

Kartą vakar Rusnės gydytojas rogėm buvūgabentas į Nidą. Pagalbą sėkus ligoniui, apie 3 val. ryto rėm grįžta atgal. Raitelis su įntu įodamas prieš roges rodė lią, bet raitelis ir vežėjas pašo. Marios – plačios, o kelio iklų per ledą – jokių... Laimeriųkyje pasirodė keletas rogių žmonėmis. Vyrai nurodė tikrąjį į Rusnę. 9 val. ryto gjojas parvyko namo.

Jei ledas lygus, slidus, stipriai pučiant vėjui, rogės slidinėja ir yra mėtomos į šalis, todėl gali sužeisti arkį. Prie rogių pavazų yra stabdžiai, tad reikia vikriai laviruoti roges ir valdyti stabdžius...

Dažniausiai paklystama, kai dangų padengia tamsūs debesys ir nematyti žvaigždžių. Tada tik arklio išmatų krūvelės ir kompas rodyklė gali nurodyti kryptį namo...

3. Pavojingiausia Rusnės kaimo gydytojo kelionė ledu per kuršių marias į Preilą 1895 m. žiemą

Kartais kelias rogėm per nevisai užšalusias Kuršių marias labai pavojingas. 1895.I.5 stipriai šalo, bet marios dar nebuvo visai užšalusios. Dar lede buvo įvairaus dydžio sklypų.

Tą dieną per pradėjusias užšalti marias pirmą kartą (šiais metais) rogėm atvyko vežėjas, kurio žmona privalėjo gimdyti... Buvo 7 val. vakaro. Prie Ventės švyturio sargas sakė, kad jis per toki ledą nevažiuotų...

– Bet, juk ten pavojuje dviejų žmonių gyvybę? Kaip nevažiuoti?

– Tada, Dieve, padėk! – palinkėjo švyturio sargas. Gimdymas praėjo sėkmingai. Kelionė atgal – naktį. Marių platybėse tylu. Gali lengvai įkristi į beveik nematomą, vos sniegu padengtą skylę ir niekas pagalbos nesuteiks, nes be rogėse esančių, mariose nėra nė vieno žmogaus. Išmintingo arklio, žvaigždžių, švyturio bei kompos dėka rytą 9 val. pasiekta Rusnė.

4. Rusnės kaimo gydytojo ginčai dėl honoraro

Kartais būna ginčų su gimdyvių vyrais. Taip, kartą nuvykus pas gimdyvę, po gimdymo reikėjo daryti operaciją. Gimdyvės vyras Bumbulis (nesuprasdamas, kad stato į pavojų savo žmoną) operacijos atsisakė. Tada gydytojas, negaišdamas laiko, beveik prievarta privertė Bumbulį, kol jis operuos, laukti už kambario durų. Operacija pavyko laimingai. Gimdyvė ir vaikas išgelbėti.

Po to Bumbulis atsisako gydytojui mokėti honorarą. Jam paaiškinta: jei gydytojas paduos į teismą, honoraro reikalaus 8 talerių, o jei Bumbulis sumokės pinigus dabar, užteks 2 talerių. Bumbulis už gydymą tuoj apmokėjo 2 talerius.

5. Lietuvininkų pažiūra į religiją ir gydymą

Lietuvininkai – pamaldūs žmonės. Jie stropiai lanko pamaldas. Kartą per savaitę vakare didesniame kaimo name, dideliame kambaryje, susirenka žmonės, o keliaujantis pamokslininkas (kai kurie jų geri kalbėtojai) ištisas valandas, iki gilių nakties, nagrinėja Bibliją.

Lietuvininkai tiki, kad kiekvienam naujagimiui Dievas nu-

Trečioji banga

Lietuviai bėga iš Lietuvos

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Tokia antrašte Lietuvoje leidžiamas žurnalas "Veidas" išspausdino straipsnį, kuris įdomus savo turiniu ir forma.

Žurnalo korespondentas Osvaldas Aleksa turėjo pokalbį su Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovu Gabrielium Žemkalniu, gyvenančiu Vilniuje, kuris pasakė daug įdomių dalykų.

Pirmiausia G. Žemkalnis pasisakė apie išeivių bangas.

Pirmąją bangą įprasta vadinti išvykusiais iš Lietuvos ties dvidešimtojo amžiaus slenkščiu, antrąją – pasitraukusius nuo antrosios bolševikų okupacijos. Atvykstančius po nepriklausomybės atgavimo – legaliai ar nelegaliai – ne tikėtai į JAV, kurios pavyzdžiui daugiausia remiuos, bet ir į Vokietiją bei Didžiąją Britaniją, Kanadą, Australiją ir kitas šalis, – imta vadinti trečiąją bangą.

Nusakyti šios bangos mastą praktiškai neįmanoma. Spėjama, kad vien Čikagoje naujai atvykusių gali būti iki 40,000. Kai kurie išeivijos atstovai mano esant net 80,000.

Naujųjų atvykėlių gyvenimo pradžius sunkumai būna panašūs kaip ir praeityje.

Pradžios sėkmė priklauso nuo turimos profesijos. Pvz. žmonės turintys humanitarinę išsilavinimą, labai sunku. Taip buvo ir mums po karo. Lengviau turintiems praktišką profesiją, mokantiems anglų kalbą, turintiems iniciatyvos bei ryžto dirbti darbus, kuriuos Lietuvoje daug kas laikytų žeminančiais. Mes tokius darbus dirbome 1945-1948 m. Visi, su kuriais teko kalbėtis, sakė tą patį: "Dirbu visą laiką, kaip niekad savo gyvenime".

Norėčiau pacituoti vienos moters pasakojimą iš Daivos K. Kuzmickaitės studijos "Lietuvių emigrantų adaptacijos sunkumai".

"Mano vyras po dešimties valandų darbo dienos grįždavo namo, pavalgydavo vakarienę ir po to visi kartu važiuodavome valyti namų. Tie pastatai buvo toli, reikėdavo važiuoti dviem greitkeliais. Visą išvalę į namus grįždavome antrą valandą nakties, o anksti rytą 7 valandą mergaitės eidavo į mokyklą".

Klausimas ar šitie žmonės žinojo, kas jų laukia svietimoje šalyje?

Dalis atvyko pasirengę pradėti viską iš naujo, bet daugelis buvo susidarę klaidingą išpušį iš senosios emigracijos pagrūniškų laiškų ("manėme, kad pinigai auga ant medžių, žmonės gyvena laimingai, be jokių bėdų ir rūpesčių ir viską pasiekia be pastangų"), taip pat iš kino filmų ir televizijos laidų.

Nepriklausomai nuo buvusio statuso dauguma atvykusių pradeda nuo dugno: pigiausių butų, mažiausiai apmokamų ilgalaidinių darbų. Tačiau išvykti iš Lietuvos neretai reikiama išsaugoti turėtą statusą giminių, draugų akys. Jie tampa tais, kuriems "pasisekė".

Žinoma, šitoks gyvenimas, kelia didžiulę emocijų įtampą, ypač gyvenantiems nelegaliai. Žmogus mato, kad darbdavys jį išnaudoja, bet neturi kam skųs-

tis. Jis visą laiką rizikuoja. Tarkim, jis nusilaužė koją, tapo nedirbingas. Kas jį išlaikys? Jis negali tikėtis jokios socialinės paramos, juk jis už visuomenės ribų, yra tapęs "misteriu nieku".

Jaudinantis ir tragiškas jų ryšys su Lietuva. Vėlg kalbu apie nelegalus. Žinome, kad jie remia savo šeimą, ar tai būtų tėvai, žmona, vaikai, ar artimi giminės. Siunčia pinigus, rašo laiškus, skambina telefonu, bet jaučiasi beviltiškai atskirti. Įsivaizduokite, mirė motina, merdi vaikas, o jis negali jų pamatyti: jeigu išvyks – viskas baigta. Toliau ryšys paštu, telefonu visai kitoks kai žinai, jog reikalui esant gali nuvykti į Lietuvą ir atgal sugrįžti. Bet kai žinai, kad negali, tada patiri didžiulę įtampą. Kalbėdami apie artimuosius Lietuvoje žmonės dažnai pravišksta.

Pasitaikė nemalonių susidūrimų su naujai atvykusiais, kitokių pažiūrų žmonėmis, su norinčiais greičiau praturtėti, tačiau niekad nebuvo bendros nedraugiškos pažiūros. Atvirkščiai, žinoma daugybė pavyzdžių, kai vietos lietuviai ir jų organizacijos nesavanaudiškai padėjo naujiesiems atvykėliams atsistoti ant kojų.

Į savaitgalio lietuviškas mokyklas daug kur ateina ir suaugusieji ir jų vaikai. Iš jų geriau išmoka lietuviškai vietos vaikai. Atvykusieji kuria nedidelius ansamblius, naujų jaunų veidų pasirodo choruose.

Daugelis atvykusiųjų įsitraukia į lietuvišką veiklą: jie atsisėda ir geresnį lietuvių kalbą, ir išsilavinimą bei patirtį.

Regis Detroito bendruomenės valdyboje iš dešimties narių keturi yra naujai atvykusieji. Jie dirba Pasaulio lietuvių bendruomenės administracijoje, redaguoja tokius laikraščius, kaip "Dirva" ir "Darbininkas". Jie išleido naują laikraštį "Amerikos lietuvis". Be to, jie įtraukia ir lietuvišką veiklą vėliau atvykstančius, nes jie vieni kitus pažįsta, o vietinės lietuvių bendruomenės nieko nežino apie daugelį atvykusiųjų.

Naujiesiems atvykėliams reikia laiko įsikurti, be to, nėra pratę prie darbo visuomeniniais pagrindais, už kurį nemokama. Tikimės, kad jie vis labiau įsitrauks į organizacinius darbus. Antra vertus, stengiamės, kad jie neprikurtų naujų organizacijų. Jiems daug kuo svetima mūsų veikla, neįprasti jos būdai, bet jie pakeis mus, keis ir veiklos kryptį bei pobūdį. Tai natūralus procesas. Jie taps išeivijos vadovais ir išlaikys tęstinumą.

Baigiant šį straipsnį yra verta pažymėti kai kurių išeivijos lietuvių tvirtinimus, kad čia gimusiųjų tėvų vaikai tęs lietuviškumą.

Faktas yra, kad čia gimusieji lietuviškai nuo pat mažens kalba angliškai, mokslus baigia angliškai; namuose mokomi lietuviškai, tačiau išėję į gatvę kalba angliškai.

Žinoma, yra ir išimčių. Tai lituanistinės mokyklos, tačiau tos išimties nepajėgs tęsti lietuviškumo darbo be naujai atvykusių iš Lietuvos pagalbos.

Kanados lietuviai Romoje prie Nežinomo kario paminklo. Darius Karka (kairėje) ir Tomas Jonaitis

Š. Amerikos lietuvių jaunimo grupė, dalyvavusi Pasaulio jaunimo dienos Romoje, prie Kolizėjaus

Nuotr. V. Ruslio

Naujai iš Lietuvos atvykęs ALGIS MORKŪNAS savo atidarytoje krautuvėje Čikagos Marquette Parko rajone, kuriame per paskutinius metus įsikūrė apie tūkstantinė naujosios bangos išeivių iš Tėvynės

Nuotr. Ed. Šulaičio

AUKOKIME LIETUVAI per
TAUTOS FONDĄ KANADOJE
Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.
Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:
Tautos fondas Kanadoje,
1573 Bloor St. W., Toronto, ON M6P 1A6

Gydytojas Mažojaj Lietuvoje prieš šimtmetį

(Atkelta iš 5-to psl.)
statė jo mirties valandą, todėl susirgę, linkę gydytis. Štai vienas pavyzdys. Kaimo gydytojo šeimininkė yra kilusi iš Juknaičių, iš turtingos ūkininko šeimos; būdama 18-os m. dėl sunkaus difterito išgulėjo dvi savaites namie. Jos tėvas sirgo dvejus metus plaučių liga, o jos motina visą laiką sirgo mažakraujyste ir astenija. Jos sesuo dvi savaites karščiavo ir išgulėjo namie. Ir visiem tiem ligoniam nei karto nebuvo iškviestas gydytojas, nors gydytojas buvo tik už 13 mylių, važiuojant plentu...

6. Piršlybos Rusnėje XIX a. pabaigoje

Jauni vyrai, kurie nori vesti, pasirenka patinkamą merginą. Kraitis turi lemiamą reikšmę...

Pareiškus vyrui norą pirštis merginai, jos tėvai išbando pretendento į žentus darbo, ūkininkavimo sugebėjimus. Bandymo laikotarpiu jaunas vyras gyvena būsimų uošvių šeimoje. Jei besiperšantis vyras bandymo laikotarpiu įvertinamas teigiamai, tai nusprendžiamas jaunos poros sutuoktinių laikas ir kt.

Jaunos ir senos našlės (ypač turtingos) ima į savo namus vieną po kito jaunus vyrus (jų sugebėjimų... išbandymui). Po

tam tikro laiko įvertinusios šių vyrų tinkamumą šeimai, su jais susituokia.

Jaunas vyras kartais savo piršliavimą tęsia (po netinkamo įvertinimo) ir toliau...

7. XIX a. antroje – XX a. pirmoje pusėje pamėgtos lankyti Mažosios Lietuvos vietovės

Ne tik Nida, bet ir Rusnė garsėjo netolima kelione laivais plačia, švari vandeniu Skirvytės upe, jos krantuose esančiu briedžių mišku, lašišų gaudymu. Todėl tas kelionės mėgo įvairios draugijos bei šiaip turistai iš Vokietijos. Į šias vietas patogu atvykti garlaiviais bei geležinkelio.

Nida garsėjo savo kopom, didžiausiais Europoje smėlio kalnais, gražiais vaizdais į marias ir jūrą.

Rusnė viliojo savo punšais, geru viešbučiu, dideliu koncertų sodu, sporto sale, nuosirdžių priėmimu, briedžiais bei lašišų gaudymu.

Daugelis turistų, matę daug pasaulio įžymių, savo kelione Mažonąj Lietuvos buvo ne mažiau patenkinti. Apie keliones Mažonąj Lietuvos rašė ne tik Vokietijos, bet ir Amerikos laikraščiai. Ypač jas mėgo Pietų Vokietijos turistai.

8. Vokietijos gydytojų dienos dalyvių iškylas į Mažąją Lietuvą 1902 m. (autentiška A. Kitielio pasakojimo ištrauka)

1902.VII.2 į Vokiečių gydytojų dieną Karaliaučiuje susirinko iki šiol niekad negirdėtas gydytojų skaičius – net 163 asmenys. Visi jos dalyviai vyko į Klaipėdą, kur 6 val. ryto aplankė leprozoriumą. Dalis jų išvyko garlaiviu į Karaliaučius, o kita dalis garlaiviu plaukėm į briedžių girią.

Po iškilmingo su muzika sutikimo Rusnėje išvykom Skirvytės upe. Dešiniame upės krante matėm plačias, vešlias, krūmais apaugusias pievas, kuriose buvo daug briedžių (apie 500) su vaikais. Pamatę mus jie traukėsi, tik vienas smalsus briedžiukas atrisnojo arčiau mūsų ir žiopsojo į mus, kai jį fotografavome. Pagaliau visa briedžių šeima: tėvas, motina ir briedžiukas perplaukė upę ir nuskubėjo girion.

Nuo gegužės vidurio iki rugpjūčio vidurio didelis per visą upę skersai iki upės dugno ištiestas tinklas užtenkama Nėmūnų ir neleidžia lašišų ikrų keletui į Didžiąją Lietuvą (tada Rusiją – L.P.) bei į Nemuno intakus. Stiprūs vyrai su batais iki klubų traukia tinklus, o juose daug lydekų (Hechte) bei lašišų. Štai iššoka didelė, sidabrinė lašiša. Stiprus smūgis lazda ir – žuvis negyva.

Nusiperku lašišų, prašau jas išrūkyti. Po 12-kos dienų rašytąją Oskarą Hiokerį (Oskar Höcker) vaišinu skania žuvimi.

Į Rusnės viešbutį sugrįžtam per dailiom mergaitėm, gelėm išpuoštą centrinę gatvę, grojant muzikai, kur buvo paruošti šventiški pietūs. Po kelių punšo taurelių laikas jau „skrido paukščio sparnais“ ir vos nepavėluota išlydėti svečių į Šilutės stotį. Iš ten jie vyksta į savo tėvynę.

9. Vokietijos antropologinės draugijos išvyka į Rusnę 1891 m. (autentiška A. Kitielio pasakojimo ištrauka)

„1891.VIII.13, 3 val., valstybinių garlaiviu iš Nidos atvyko

Kupiškio mėgėjų teatro "Provincija" nariai atokvėpio metu po J. Tuomo-Vaižganto vaidinimo "Nebyls"

30 Vokietijos antropologų. Tarp jų – žymūs profesoriai Vecenbergeris (Vezenberger) ir Lindemanas (Lindemann), Virchovas (Virchow), Valdejeris (Waldeyer) su žmonom ir dukterimis, ponja profesorė Vecenberger (Vezenberger) ir dar 20 asmenų. Pasveikinę svečius Rusnėje, mes išplaukėm 200 metrų plačia Skirvytės upe į jos dešiniame krante esančios salos, kur gausu karklų krūmais apaugusių pievų, o kairiajame upės krante yra vadinamoji briedžių giria. Ten įrengtos specialios kabinos, 2 m. aukščio pastoliai su turėklais. Rudenį iš ten kunigaikščiai medžioja briedžius. Tad iš tų priedangų, nebaidydami gyvulių, mes galėjome matyti daugybę briedžių, kai kuriuos su imponantiškais ragais. Po to grįžom į mažą pievelę, kur degė šviesi ugnis. Dideliame puode virė raudono vyno punšas, stovėjo krepšiai su sumuštinių. Visa tai svečius maloniai atgaivino...

Prof. Virchovas dėkojo "už svetingumą". Vėliau Rusnėje gelėm išpuoštoje salėje, buvo atšvestas Virchovo gimtadienis, (vietoje visados X.13 švenčiama Berlyne). Paskutinės vandeni-

nio punšo (Wasserpunsch) taurės, išgertos 12 val. nakties, buvo prisimintas jo migdantis veikimas, vėliau paminėtas prof. Valdejerio užrašuose... Kitą dieną svečiai geležinkelio iš Šilutės per Įsrutį, Karaliaučius išvyko į savo gimtinę".

10. Trumpas karalienės Luizos poilsis Nidoje

Kartą karalienė Luiza, keliaudama į Klaipėdą, trumpam poilsui sustojo Nidos viešbutyje. Ant jos piršto žėrėjo deimantų žiedas, o jame buvo išgraviruoti Gėtės (Goethe) eilėraščio žodžiai:

Wer nie sein Brot mit Tränen ass
Wer nie die kummervollen Nächte
Auf seinem Bette weinend sass
Der kennt Euch nicht, Ihr himmlischen Nächte

Kas niekad su ašarom akyse
nevalgė duonos,
Sielvartaudamas per naktis,
Verkdamas lovoj,
Tas nežino, kas Jūs, dangiškosios naktys.

(Iš "Münchener Neuesten Nachrichten" 1905.II.10 aprašymo A. Kittel knygoje "37 Jahre in Preussisch – Litauen" 1865-1906, 192 I., Königsberg).

Mėgėjų teatras "Provincija"

Kupiškyje yra įsisteigęs mėgėjų teatras "Provincija". Dramos mylėtojus jungia bendras tikslas – sceniniams vaidinimams priminti visuomenei lietuvių literatūros klasikus: J. Tuomą-Vaižgantą, Žemaitę, B. Brazdžionį, A. Fromą-Gužutį, P. Širvį, kuriais kiti senos meistrų pamiršta vaikydami modernizmo arba kopijuodami kitų šalių teatrus

Miestelio mokytojai, gydytojai, pardavėjai po dienos darbų tampa aktoriais iš idėjos ir pašaukimo. Susibūrę į šį meno saviveiklos kolektyvą dirbantys gyventojai jame randa atgaivos dvasiai ir saviraiškai; neužimti samdomu darbu nors trumpam pamiršta savo sunkią buitį.

Kūrybinių gastrolių keliai driekiasi po įvairius Lietuvos miestus: Nidą, Juodkrantę, Kauną, Šiaulius... Ten, kur vasaros metu vyksta respublikiniai ir tarptautiniai teatrų festivaliai.

Kai matai tų jaunų žmonių

entuziazmą, atkaklų ir sunkų darbą kuriant vaidmenis, nuosirdžiai ir sistemingai besimokant "prakalbinti" įvairius muzikos instrumentus, pradedi džiaugtis tuo, kad tokia meilė miestelyje, turinčiam vos dešimt tūkstančių gyventojų, Lietuvos pakrastyje, Aukštaitijoje, liko šviesulių, kurie neieško gardsnio kėsnio svetūr, o Kupiškyje augina savo atžalas, mokydami lietuviškumo, kaupdami ne materialines vertybes, o kultūrinį palikimą.

Kviečiu mielus tautiečius palaikyti teatrą užmezgant įvairius kontaktus kultūrinių ryšių plėtojimui. Kiekviena žinutė, gauta iš Jūsų skaidrins ir šildys mūsų kasdienybę, suteiks pasitikėjimo ir įkvėpimo brandėms spektaklių premjeroms.

Nijolė Ratkienė,
teatro vadovė ir režisierė,
Melioratorių 9-20, Noriūnai,
Kupiškio raj. Lithuania

"Pater noster" šventovėje Jeruzalėje ant vidaus ir lauko sienų yra malda Tėve mūsų keliomis kalbomis. Trys lietuvaitės džiaugiasi suradusios Tėve mūsų lietuvių kalba pačioje šventovėje, netoli altoriaus. Iš kairės: Onutė Stanevičiūtė, Vida Stanevičienė ir Gražina Laurinaitytė

Lietuvių jaunimo grupė Graikijoje prie Partenono šventyklos Atėnuose
Nuotr. V. Ruslio

KELIONĖS NUOTYKIAI

Plaukiant laivu Amazonės upe

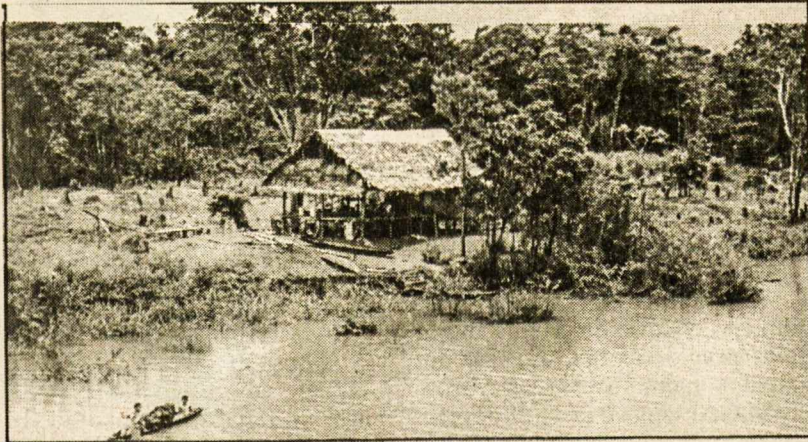
STASYS DALIUS, Hamiltonas

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Kolumbijos pasienyje

Ryte 3 val. atplaukėm prie Peru paskutinės vietovės. Kitoje Amazonės pusėje matėsi žiburiai Kolumbijos miesto Leticia, turinčio 35,000 gyventojų. Mūsų laivas stovį prisirišęs prie kranto. 6 val. laive prasideda judėjimas, visi keliausi, ruošiasi pusryčiams. Mes esame trečiame viršutiniame denyje, tai reikia nušluoti žemyn į pirmą denį, kur įsikūrusi virtuvė ir valgomas kambarys. Maistas vietinis ir bufeto stiliaus. Ryte kava, omlėtas ar kitaip paruošti kiaušiniai, duona, bulkutė, sviestas, margarinas. Gerti – vanduo ar vaisių sultys. Pietums – jautienos ar viščiukas arba kita mėsa, kartais žuvis patiekalas. Valgio pakan-kamai, skaniai paruošto.

Papusrųčiavę 8 v.r. mažų laiveliu išplaukiame į Kolumbijos pusę – Leticia miestą. Amazonė čia plati, mažos bangelės siūbuoja paviršium, o srovės nešami džunglių miško rastigalai ir šakos plaukia savo keliu. Mažam laivelui reikia vis aplenkti didesnius medžio gabalus. O toms plaukiančiomis miško liekanomis nusėtas visas vandens paviršius. Mažas laivelis, gabenamas mūsų grupę manevruoja tarp plaukiančių srovėjų atlaužų, kad nekludytų motoro. Upėje ne daug motorinių laivelų, daugiau vietinių vienu ir kluo-

Peru. Iguito gyvenama pašiūrė iškirstame džunglių plote

jamų, kurie skrodžia plačią Amazonę. Arčiau Leticios pakrantėje sutinkame daugiau įvairaus dydžio laivų, laivelų.

Pasiekęs Leticia miestą, mūsų laivelis pasuka į šoninį kanalą, kur plaukioja ir stovi laivai, o krantinėje – pastatai, sandėliai. Mums sustojus labai primityvus iš laivelio perėjimas į krantą per patiestą storą rąstą. Kai kurie turėjo vargo nors ir kitų prilaikomi pereiti iš laivelio į krantą. Dar perėję per keletą iškeltų tiltelių atsiduriame gatvėje, kur prasideda įvairaus dydžio krautuvėlių ir gatvėje ant šaligatvio išdėstytos prekės. Paėję gatvele aukštyn pasiekiam miesto centrą, kur didelis automobilių judėjimas ir žmonių srautas juda į visas puses. Per gatvę pereiti sunku, nes vairuotojai lekia kaip akis išdegę visai

nekreipdami dėmesio į pėsčiuosius.

Mums buvo duota laiko pavaikščioti po miestą ir krautuves iki vidurdienio. Susitikimo vieta pačiam centre – "Anaconda" viešbutis. Pasipilam po gatves ir tropikinių vaisių turgų, kuris nusitęsęs iki pat Amazonės upės. Greit nusibosta tas betikslis vaikščiojimas, o ir saulė stipriai kaitina. Labai tvanku ir reikia prakaituoti. O gatvėje išskabinatas termometras rodo 43°C.

Jau prieš vidurdienį pradėdama slinkti į "Anaconda" viešbutį, kur pavėsyje susėdę geriam vandenį ar alų. Visiems susirinkus, jau norime greičiau grįžti į savąjį laivą, bet tenka laukti, kol atplauks laivelis.

"Marcelita" laivą pasiekiam 12.30 val. Pietus valgant laivas pajuda Amazonės žemyn. Netrukus laivas pasiekia kitą upės krantą ir sustojam jau Brazilijos pusėje Tabatinga mieste. Laivas prisiriša prie plūduruojančios cementinės krantinės padaręs 243 km nuo išplaukimo vietos. Surenka mūsų pasus, skiepėjimo knygetes ir sako, kad už keliolikos minučių galėsime plaukti tolyn.

Laukiame ilgai – valandą ir kitą, o muitininkai vis neleidžia pajudėti. Prie krantinės stovi dar kiti du laivai. Iš jų iškraunamos dėžės ir nešamos į privažiuojančius sunkvežimius. Laukdami spoksom kaip darbininkai be jokių krantų iš laivo per rankas leidžia dėžes, kurios pagaliau atsiduria sunkvežimyje. Prie iškrovimo dirba visa eilė nešikų, ku-

rie iki pusės šisrėngę be pirštinių dirba.

Laukiame, o mūsų laivas vis nejuda iš vietos. Ateina popietė, artinasi pavakars ir vis tebesėdim munitinėj. Pagaliau per lūpas ateina žinia, kad vienas iš mūsų grupės neturi Brazilijos vizos ir skiepojimo pažymėjimo, todėl laivas slauktytas ir šią dieną neišleis. Čia dabar penktadienio vakars, sekanti diena šeštadienis, li viskas uždarota. Pagaliau patatėm vadovą Daniel krantanėjusį su mūsų pora keleivių – tai gydytojas su žmona, kurie sukurė Tabatinga miestą. Bu smarkiai išgeiriantys. Jis kiekvieną rytą raudonu viedu pirodydavo, labai santūrus, mai kalbėdavo, o žmona priešrai labai plepi vis prišokdama knors kalbindavo. Jiems išskubūs susirasti gydytoją, kad gau skiepų pažymėjimą, mes likėjai svarstom, kodėl taip atsit. Vieni kaltina kelionių agerios vadovą Robert, kad priė neturėjusį vizos ir patikėjo tvirtinimu, kad turi vizą ir špų pažymėjimą, o kiti plakė /dytoją veteraną keliauninką, id buvo žioplas, išsirengė į kekę be būtinų dokumentų, tuopadarydamas visai grupei nealonių sutrukdymą. Tačiau tsų šnekos nieko negelbėjo – ntojom vienos kelionės dienos

Kaltinink iš miesto grįžo jau tamsoje nko nelaimėje, sakė rytojauš dą vėl reiks bandyti. O mun nukeltėjusiems dėl jų žioplų ar neapsižiūrėjimo, per vakienę revanšavosi statydami antalų vyno butelius ir vis pėdydami naujais, tad šiek tiek švelnino atmosferą ir atsileiavusių rūstybę. Tačiau liežuviais tiek nepaliovė plakė...

Laivasadedas gesti

Sulaukėrytmečio sėdėdami muitinės antinėje. Po pusryčių išėjomevis visa grupė pasivaikščiot po Tabatinga miestelį, išstusį Amazonės pakrantėje. Ildiel apšepę namukai, duobts grindinys, visur daug šiukšliNamukų dauguma iš plytų cemento blokų. Pasiekiam pą alėją, apsodintą medžiaisir jau didesni ir gražesni nar

Išėjus išačios alėjos vėl tenka eiti iūzyta, išvažinėta

gatve labai šlapiais pakraščiais. Diena apsiniaukusi, debesuota ir saulės nėra, tad dar nesijaučia šilumos. Bet pavaikščiojus po pustuštes gatves, kuriomis daugiausia juda vien motociklai, pasidaro visitiek šilta. Pasiekiam turgaus gatvę su krautuvėm ant Amazonės kranto. Pristatyta daug prekybos būdelių su suvenyrais, valgių gaminimo krosnelėm, žuvimis, vaisiais. Čia jau daug žmonių vaikščioja, o apačioje prie vandens susispietę laiveliai.

Turgus gana triukšmingas, garsios kalbos vis portugaliskai ar ispaniskai, angliškai kalbančių visi nesigirdi. Bevaikščiojant pradeda lynoti, nors kartais įsvysteli ir saulė, pasidaro karšta ir tvanku. Bijodami ilgesnio lietaus, suplukę nuo pasivaikščiojimo sugrįžtam į laivą. Randame, kad kaltininkai susitvarę kyšių pagalba su dokumentais ir leidžiama laivui pajudėti nuo krantinės.

Valio, 11 val. laivas pajuda tolesnei kelionei. Tačiau vos

kiek paplaukęs Amazonės upe pradeda stoti ir priartėja prie pakrantės, kur visai sustoja. Mat kažkokia dalis pagrindinio motore lūžo. Laivo mechanikai tvarko motorą. Stovime vietoje Amazonės pakrantėje. Einame pietums, bet ir po pietų dar vis stovime vietoje. Laivo mechanikai pašini trūsia apie dyzelio motorą, kol pagaliau sutvarko gedimą ir vėl pajudam į Amazonės srovę. Vėl plaukiame toliau.

Šioje vietoje Amazonės upe gan tirštai plaukia daugybė medžio rąstų ir šakų. Vienas didelis rąstas atsitrencia į laivo propelerį, ir mūsų laivas vėl sustoja viduryje upės.

Mechanikai ilgai trūsia kol išsivaduotų iš medžio gabalo, bet laivas nevaromas plūduriuoja. Gedimas toks, kad laivo mašinistai nepajėgia sutvarkyti. Laivas pamažu plaukia tik srovės nešamas, kol iššauktas iš kranto mechanikas sutvarko gedimą, ir 6.30 val. vakare laivo motorai vėl galingai užia. Valio, vėl plaukiame žemyn Amazone.

Lyjant

Nežinia kiek toli nuplaukėm žemyn Amazonės upe nakties metu, nes rytė laivas jau stovėjo vienoje pakrantėje. Lyja nuo pat tamsos be sustojimo, o per liūtį niekur neplaukiame ir laukiam, kol lietus sustos. Rytas gan vėsus, kai lyja ir saulės nėra. Daugelis grupės moterų megztukais apsirengusios sėdi su knygomis rankose. Net ir gydytojas su žiūronais ir knyga apie paukščius nesūžvalgo į pakrantės medžių viršūnes ar nepamats kokių naujo paukštelio. Kitas aistringas meškerojas jau nuo pat ankstyvo ryto stovėjo su meškere ant apatinio denio ir sakėsi sugavęs dvi žuvelės. Jis kiekvienoje sustojimo vietoje vis meškeroja ir vežiojasi nuosavą meškere.

Šioje grupėje ir man yra pažįstamų, su kuriais buvo keliauta anksčiau, tad atmosfera tarp visų gan artima ir draugiška. Čia nesijauti svetimas, o vis iškeltas į bendrą ratą nepaliekant nuosalyje.

Išplauka

Lietus apstoja tik 10.30 val., bet apsiniaukę ir debesuota. Sėdam 16 žmonių į laivelį plaukti pasirovui iki mažesnės upės su išėjimu į ežerą. Pasilieka laive 4 žmonės, kurie nenori mažų laivelu plaukti, o dar gal gauti lietaus. Plaukiame keletą mylių žemyn Amazonės pakrante su išgraužtais krantais ir išvirtusiais medžiais į upę. Amazonės upė gražia, griauana krantus, keičia vagą, sukuria naujas salas ir panaikina kitas užliedama vėl vandeniui. Todėl kas keliauja tomis pačiomis vietomis po kelių metų pamato naujas salas, kurių anksčiau nebuvo.

Pakrantėje mažuose išvalytuose džunglių ploteliuose stovi pavienės trobelės su pasodintais keliais medžiais, auginamais kukurūzais. Norintieji kurtis pakrantėje turi susirasti neužimtą vietą ir pradėti ten gyventi. Žemė priklauso valstybei ir gali iš vienos vietos kraustyti į kitą. Prie tokių trobelių pakrantėje stovi laiveliai, nes jais atliekamas visas susisiekimas su kitomis vietomis.

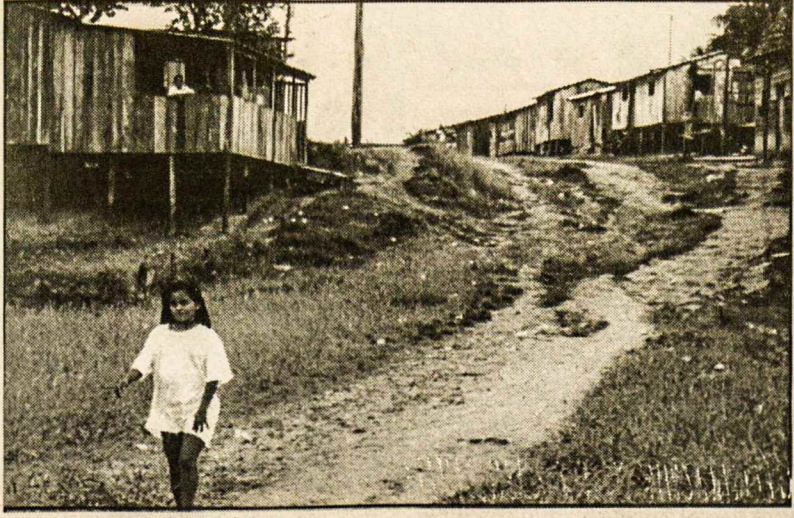
(Bus daugiau)

Brazilija. Būrys indėnų vaikų Umariacu kaime

Brazilija. Vaikai grįžta iš mokyklos po lietaus Umariacu kaime

Brazilija. Umariacu indėnų kaimas

„Iškeliaavimas“

Ištrauka iš rašomo memuarinio romano „Iškeliaavimas“

Č. V. OBCARSKAS

Grįždamas iš Kvyklių pašto, Vytautas Germanas girdi tolu-moj, i Kuktiškių pusę, duslų dundėjimą. Kas tai galėtų būti? – sunerimęs mąsto sau Vytautas. Jam jau keturiolika metų. Ar tai perkūnija, ar patrankų triukšmas?

Taip grįžta jis į savo namus. Ten jau visi kalba, kad nuo Švenčionių pusės jau grįžta rusų armija, kad apylinkėse jau siaučia sovietų partizanai; sovietų partizanai vienas vienas ryšulyje atnešę nukirstą galvą, i vienus namus Gaižiūnų kaime kaip kerštą už dalyvavimą kovose prieš sovietinius partizanus.

Namuose neramu. Vytauto motina bando kai ką paslėpti sode lyje augančiose kriaušėse: kelias lašinių paltis bei keletą kumpių. Netoli namo iškasa duobę, i dėžę ideda brangesnius drabužius ir užkasa žemėje. Naktimis eina miegoti i gretimą šilą arba rugių lauką.

Vytautas užlipa i palėpę. Ten randa evangelijų knygą, iš-verstą arkivyskupo Skvirecko, ir Albino Žukausko eilėraščių knygą „Laikai ir žmonės“. Evangelijų knygą dienomis skaito sode arba darže.

Už kelių dienų jau visiems aišku, kad rusų armija artėja prie Utenos. Vieną rytą ant žirgo i namus atjoja Vytauto sesuo Milė iš Utenos. Ji gyvena Panevėžyje. Atjojo atsisveikinti su namiškiais – motina ir tėvu bei seserimi Ona, nes nutarė trauktis i Vokietiją.

Kieme stovi Vytauto motina, aukšta, liekna, juodais plaukais. Tėvas kinko arklį ir ruošiasi vežti Milę i Uteną. Ją palydi ir Vytautas, apsisprendęs drauge su ja vykti i Vokietiją. Atvažiuo i Uteną, mato – plentu va-

žiuoja Ukmergėn vokiečių kariuomenės sunkvežimiai. Vieną sustabdo Milė ir prašo vokiečių karių priimt ją i sunkvežimį. Kariai sutinka, bet kai Vytautas nori ižlipti i sunkvežimį, vienas vokiečių kareivis i jo krūtine įremia šautuvo buožę. Tik seseriai vokiškai pasakius, kad tai jos brolis, pagaliau priima i sunkvežimį ir Vytautą. Taip jie abu su vokiečių kariais važiuoja i Ukmergę, kur persėda i vieną lietuvių karių bataliono vežimą, traukiamą arklių i Panevėžį. Važiuoja su lietuvių kariais, kurie juokauja, kalbėdamiesi tarp savęs, o Vytautas gėrisi gražia vakaro gamta ir toliuose i miškus skęstančia vasaros saule. Apie vidurnaktį jie visi pasiekia Panevėžį. Vytautas su Mile, padėkoję lietuvių kariams už pervežimą, grįžta i Milės butą Donelaičio gatvėje.

Naktį sovietų lėktuvai nmeta kelias bombas i Panevėžį, bet Vytautas miega taip giliai, kad rytą nubudęs net nežino, jog rusų lėktuvai bombardavo Panevėžį. Sesuo Milė eina i vokiečių įstaigą ir išsirykina dokumentus išvykti i Vokietiją, nes ji dirbo vienoje vokiečių įstaigoje kaip vertėja.

Traukinys išvyksta iš Panevėžio liepos 10 dieną. Vytautas su Mile pro Radviliškį pasiekia Tauragę. Per Vokietijos sieną pasiekia Tilžę Vokietijos žemėje. Vytautas stebisi gražiu tiltu per Nemuną Tilžėje ir pačiu Tilžės miestu, kuris jam atrodo gražesnis net už Panevėžį. Sekantį rytą traukinys veža i Karaliaučų. Sustoja Elbinge, kur geležinkelio stotyje Vytautas pirmą kartą paragauja vokiško alaus. Traukinys, kuriame sėdi Vytautas ir Milė, rieda gilyn i Vokietiją.

Dainavimas ir politika

EGIDIJUS MAŽINTAS

1970 m. LTSR televizijoje pasirodė filmas „Dainuoja Virgilijus Noreika“. Po to filmo pasirodymo tenorą V. Noreiką pradėjo kvieisti dainuoti daugelis Sov. Sąjungos teatrų, įvairių operų pastatymams. Solistas 1957 m. baigė Lietuvos konservatorijos A. Karoso, prof. Kipro Petrausko dainavimo klases, bet anot kai kurių anuometinių vertintojų, balsu nebuvo stiprus, nepasiekęs teatro tenorams reikalaujamos ribos

Patekti i Milano (Italija) „La Scala“ teatro dainavimo studiją, tuometiniams Sov. Sąjungos solistams reikėjo tapti sąjunginių dainininkų konkursų laureatais. Tačiau V. Noreikai pasisekė patekti be konkursų, dėl ko kyla įvairių spėliojimų. Iš Italijos solistas grįžo jau su stiprėjusiu balsu ir pilnu diapazonu. Pirmos dainininko vedybos su pianiste Žaneta, turtingo Kauno žydo dukra, buvo nesėkmingos. Kieno patartas V. Noreika susidomėjo politine karjera liks muzikologų išvadoms.

Dainininkui tapus aukšto rango komunistu, o netrukus Lietuvos sovietinės Auksčiausiosios tarybos, vėliau Brežnevinės Kremliaus tarybos deputatu, netrukus Akademinio operos teatro direktoriumi ir Lietuvos teatro veikėjų sąjungos pirmininku, atrodė, kad visas atsidūrė vieno žmogaus rankose.

O išėjivios spaudoje pasirodydavo žinučių, kad „raudonasis“ tenoras, remiamas sovietų kompartijos vadovų, neleidžia savo vadovaujamame teatre dirbti tarptautinį pripažinimą įgijusiam dainininkui Vaclovui Daunorui, yra jo persekiojamas dėl politinių įsitikinimų ir brolio Ričardo pabėgimo i Vakarus.

Tenorai V. Noreika nenorėjo spektaklių sėkme dalintis su taip pat itališkąją dainavimo mokyklą Milano „La Scalajo“ baigusiu Vaclovu Daunoru.

Jau dešimtmis, kai Virgilijus Noreika neteko aukštų postų ir nomeklatūrinių sovietinės kompartijos privilegijų. Virgilijus Noreika, be abejonės, yra labai geras solistas, savo laiku galėjęs konkuruoti su geriausiais Europos tenorais. Tačiau jaunystėje susipainiojęs sovietinėje

Sol. V. Noreika (dešinėje) su JAV tenoru T. Delaine po koncerto Palm Beach, FL

Sol. Vaclovas Daunoras, šių metų „Metropolitan“ operos dainininkas Niujorke

politikoje, neteko užsienio muzikinių agentūrų vadovų pagarbos. Gal dėl to lietuvių tenoras V. Noreika taip ir nesulaukė sutarčių iš garsiausių Europos ir Amerikos operų teatrų. O balsine kokybe to vertas Vaclovas Daunoras neabejotinai yra vienas geriausių pasaulio solistų, jaunystėje, kūrybinių jėgų žydėjimo laikmečiu, negalėjęs dėl ankstesnių priežasčių normaliai dirbti operos teatre ir dainuoti, apsiėmė vietomis su jį diskriminavusiu tenoru V. Noreika. Didžiausio pasaulio operos teatro „Metropolitan“ solistas V. Daunoras mėgstamas Niujorke žiūrovų ir gausių svečių. Šiandien V. Daunoras greta L. Pavarocio, P. Domingo, S. Ramey, M. Freni, žymiausių šio šimtmečio dainininkų. Toje draugijoje, be abejonės, V. Noreika laikytųsi. Deja, atvykęs i JAV kviečiamas koncertuoti tik lietuvių telkiniuose tautiečiams.

Siemė V. Noreika kandidatuoja i Lietuvos seimą K. Bobelio vadovaujamos Krikščionių demokratų sąjungos sąraše.

Pasaulio jaunimo dienos Romoje š.m. rugpjūčio 15-20 dienomis buvo karšta. Dalyvius vėsino vandeniu iš cisternų

Išėjivios lietuvių jaunimo grupė Graikijos Atėnuose ant Akropolio

Slapti sibiriniai eilėraščiai

Buvęs Lietuvos laisvės kovotojas JUOZAS GRUŠYS-ŽILVINIS išleisdino Marijampolėje savo atsiminimus „Laukti nebuvo kada“. Juose aprašo pagrindinę savo veiklą nacinės ir sovietinės okupacijos metais. Už tai atsidūrė Vorkutoje, kur vargdamas rašė ir eilėraščius. Dalis jų slaptais keliais pasiekė ir „Tėviškės žiburius“ sovietmečiu. Kai kurie jų buvo išspausdinti be autoriaus pavardės. Sovietinis tarybų Pilelis Kaune po R. Kalantos susidėginimo panaudojo „TŽ“ kaip įrodymą antisovietinės J. Grušio veiklos. Štai ištrauka iš jo atsiminimų. RED.

Po dviejų dienų ir vėl atsidūriau pas tarytoją Pilelį. Vėl pabandė spausti, kad prisipažinčiau. Aš pasakiau tik tiek, kad netikiu, jog Rūta mėtė atsišaukimus, nors ji už tai areštuota ir atseit prisipažinusi. Aiškinau, kad buvau mieste kartu su ja ir tikrai būčiau pastebėjęs. Nejaugi ji būtų sugebėjusi taip apgauti seną „smetonišką“ Šerloką Holmsą? (Autorius yra buvęs nepriklausomos Lietuvos Saugumo pareigūnu, Red.) Tikriausiai tai kažkokia provokacija. Prisipažinau suprantas, kaip jiems sunku manimi patikėti, jeigu Rūta taip sakanti. Nejaugi ji užpykus ar taip nusiteikusi prieš mane, kad duoda šitokius neteisingus parodymus? Bet aš meluoti atsisakinėjau.

– O kas čia? – klausia tarytojas, rankoje rodydamas kažkokius didelius laikraščius.

– Spėlioti bijau, nes jei neatspėsiu, bijau būti apkaltintas.

Čia tarytojas paduoda i rankas porą Kanadoje leidžiamo „Tėviškės žiburių“ numerių.

Nežinau, ar pastebėjo, kad beveik džiaugsmu sublizgėjo mano akys, pamačiusios, kad vieno laikraščio pirmajame puslapyje puikavosi Vorkutoje per kažkurį savo gimtadienį mano parašytas eilėraščių „Mano metai“, o kitame – išspausdintas eilėraščių „Duonai“. Nei vieno, nei kito eilėraščio autorius nenurodytas, teuszrašyta: „Atsiminimai iš Vorkutos“.

– Gal ir dabar neprisipažinsi, kad užsiminėji antitarybine propaganda? Įrodymas akivaizdus. Tamstai lieka tik papasakoti, kokiais keliais ir per ką jie atsidūrė Kanadoje.

Deja, ir čia aš negalėjau savo tarytojo pradžiuginti, nes apie tai nieko nežinojau. Spėliojau, kad i laikraščius eilėraščius pateikęs asmuo galbūt ir nežinojo, kas autorius, nes Vorkutoje mano eilėraščius draugai nusirašinėjo, išmokdavo atmintinai, o kai kuriuos, pritaikę gaidų, susirinkę būrelin, ir dainuodavo. Išsiginti, kad eilėraščiai ne mano, nebuvo prasmės, nes

šitie, tarp kitų iš manęs paimtų, buvo rasti namuose per kratą.

Mintyse dėkojuau likimui, kad netolimoje praeityje Jūratė ir Česlovas Norvaišos, grįždami iš Vakarų Vokietijos, vežė man „prietelius“ perduotus kelis „Tėviškės žiburių“ egzempliorius su publikuotomis mano eilėmis, bet pabijoję pergabenti per tarybinę muitinę, paliko juos „kapitalistinėje šiuksliadėžėje“.

Dabar jau galiu prisipažinti, kad „Tėviškės žiburiams“ eiles perdavė Vorkutlago draugas Vytautas Vilas, tuo laiku mokytojas Vasario 16-osios gimnazijoje ir dažnai lankęsis Kanadoje. Gerai, kad jis nenurodė, o redakcija tyčia neskelbė autoriaus vardo, ir dar geriau, kad J. ir Č. Norvaišos juos švystelėjo „Vakarų šiuksliadėžėn“. Kuomet aš būčiau tarytojams įrodęs savo „nekaltybę“?

Norėdamas paglostyti tarytojo savimeilę, nusistebėjau, kaip tarytojas sugebėjęs juos surasti, ir prisipažinau, kad jis man suteikė malonią staigmeną, nes kitaip niekad nebūčiau sužinojęs, kad yra ir užsienyje publikuoti eilėraščių. Deja, mano komplimentas, matyt, mažai tepaveikė, nes dar keleto rankoje laikytų laikraščių mano neberodo, bet visgi pasipasačiojo, kad i jo pareigas įeina sekti užsienio lietuvių spaudą. Todėl, tyrinėdamas manųjų eilėraščių antitarybiškumą, prisiminęs „Tėviškės žiburiuose“ publikuotus eilėraščius. Mano nuostabai, užprotokolavęs mano parodymus, pasi-tenkino jais.

Šiuo tardymu ir pasibaigė mano pažintis su mane areštavusiu ir pirmuosius tardymus atlikusiu jau politinėse bylose pagarsėjusiu čekistu. Stebino mane tai, kad jis sakėsi įsitikinęs, jog aš esąs neramumų organizatorius, o Rūta Januševičiūtė ir kiti kalantiečiai veikia būdami mano įtakoję. Taip jis įtikinėjo ir mano žmoną, su bendradarbiais sugrįžęs bute padaryti papilomą kratą ir išsivežti „byloje reikšmę turinčius dokumentus ir daiktus“. Kratos metu peržiūredamas eilėraščius, atkreipęs dėmesį i kai kuriuos, balsu perskaitydavo ir savo bendrams. Tarp kitų – „Stalino kariai“, ypač sudominusi citata: „Aveles išprieštavo, moters nesutikė...“ Žmonos tardymą atlikęs namuose ir įtikinęs ją, kad Rūta aš užverbavęs antitarybinei veiklai, o žmona ji įtikinėjusi, kad mano draugystė su Rūta – tai tikrai „senio flirtas su jauna mergina“.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Istorikui prof. Broniui Dunduliui Prancūzijos vyriausybės skirta Nuopelnų komandoriaus ženklo ordiną š.m. liepos 5 d. įteikė Prancūzijos ambasadorius Michel Touraine. Kaip ELTA rašo, apdovanotasis, baigęs Kauno Vytauto Didžiojo universitetą, 1940 m. Sorbonos universitete apgynė disertaciją „Lietuva ir Napoleonas“. Tais pačiais metais tas jo darbas išleistas Paryžiuje. Be kitų istorinių veikalų, prof. B. Dundulis paskelbė Napoleono laikus tyrinėjantį darbą „Lietuva ir Napoleonas 1807 metais“, „Lietuva Napoleono agresijos metais“. B. Dundulis yra laikomas vienu geriausių Lietuvos istorinių ryšių su Europos valstybėmis žinovu.

I nekilnojamojo kultūros vertybių sąrašą įtrauktos Vilniaus miesto Rasų kapinės. Kaip ELTA rašo, kapinės įsteigtos XVIII šimt. pabaigoje Misionierių vienuolyno iniciatyva. Dėl savo įdomios ir vertingos architektūros kapinės turi žymią istorinę bei meninę vertę. Meniški antkapinių paminklų šioms kapinėms yra sukūrę žymieji skulptoriai, kaip J. Zikaras, Br. Pundzius, J. Kėdaišis, G. Jokūbonis ir kt. Rasų kapinės palaidoti – tautos patriaršas Jonas Basanavičius, M. K. Čiurlionis, Vincas Mykolaitis-Putinas, rež. B. Dauguvietis, Kipras Petrauskas, daug kitų iškilų meno, mokslo, visuomeninės veiklos asmenybių.

M. K. Čiurlionio atminimo muziejuje, „Nemuno“ ir „Draugystės“ sanatorijose š.m. rugpjūčio 4-5 d. buvo baigtas penktasis smuiko muzikos festivalis „Druskininkų vasara 2000“. Koncertavo jaunos muzikinės jėgos – pianistas Dainius Puodžiukas, smuikininkas Linas Valickas, kameriniai ansambliai. Įvyko M. K. Čiurlionio 125-tosioms gimimo metinėms skirti kūrinių konkursų laureatų koncertas ir apdovanojimai. Kaip ELTA pažymi, konkursą surengė Čikagoje veikianti Amerikos lietuvių meno draugija, Amerikos lietuvių bendruomenės kultūros taryba ir Lietuvos kompozitorių sąjunga. Geriausių kūrinių įvertintas komp. Remigijaus Merklio darbas „MiKonst“. Antrą vietą laimėjo Mindaugo Urbaičio „Ramybė“, trečią – Vytauto Barkausko kompozicija „Karalaitės kelionė“. Tuos kūrinius atliko M. K. Čiurlionio provaikantis pianistas Rokas Zubovas su žmona Sonata Deveikyte-Zuboviene ir Valstybinis Vilniaus kvartetas.

Tarptautiniai muzikos atlikėjų meistriszkumo kursai pirmą kartą buvo surengti Klaipėdoje, Eduardo Balsio menų gimnazijoje š.m. rugpjūčio mėn. Pastatubinti susirinko talentingi jauni muzikai iš Japonijos, Turkijos, Italijos, Graikijos, Šveicarijos, Prancūzijos, Latvijos, Lietuvos ir kitų kraštų. ELTOS pranešimu, šiuos kursus vedė pasaulinio garso pianistas iš Italijos Lazaris Bermanas, jo žmona Valentina ir sūnus smuikininkas Pavelas Bermanas. Kursantai pamokas derino su koncertais Palangos „Gintaro“ muziejuje. Kursų dalyvis Chong Park iš JAV rugpjūčio 23 d. savo rečitalį surengė Nidoje, Tomo Mann'o kultūros centre.

Kanados lietuvių muziejus „Tėviškės žiburių“ 50-čio proga surengė nuotraukų parodą, kurioje matyti praeities vaizdai. Šioje nuotraukoje – pirmieji „TŽ“ pareigūnai bei redaktoriai

Puošnų fotoalbumą „Lietuva“, 120 psl., antrą tokios apimties po ketverių metų pertraukos, išleido Raimundo Paknio leidykla Vilniuje, kurioje leidžiami įvairiomis pasaulio kalbomis fotoalbumai. Naujojo leidinio sutiktuvs įvyko š.m. rugpjūčio 3 d. Lietuvos fotomenininkų sąjungos „Prospektas“ galerijoje. Kaip ELTA pažymi, leidinyje yra apie 60 spalvotų nuotraukų – Lietuvos miestai, gamtovaizdžiai, istorinės vietovės. Įžanginį žodį parašė poetas M. Martinaitis. Albumas išleistas lietuvių, anglų ir vokiečių kalbomis. Leidinio dailininkas Isakas Zibucas, gyvenantis Niujorke. Knygynuose albumas pardavinėjamas po 73 Lt, su dėklu – 90 Lt.

„Mūsų žodis“ – mėnesinis žurnalas, nuo 1959 metų leidžiamas Lietuvos aklių ir silpnaregių sąjungos, šiuo metu redaguojamas Vyt. Gendvilo, š.m. rugpjūčio 25 d. pasirodė 500-tuoju numeriu, kurio sutiktuvs įvyko Lietuvos aklių bibliotekoje, Vilniuje. Žurnalas spausdinamas reginčiųjų ir aklių raštu, išrašomas i garsajuostes. Rašoma apie akluosius ir akumą, apie aklių ir silpnaregių pasiekimus moksle, kultūroje, sporte, darbe. Kaip ELTA pažymi, „Mūsų žodis“ yra ne tik žurnalas, bet ir Brailio raštu parengtų leidinių spaustuvė.

Valdovų rūmų paramos fondo steigiamasis susirinkimas įvyko Vilniuje š.m. rugpjūčio 23 d. Steigėjų grupę sudaro žinomi visuomenės veikėjai, kurių tarpe yra istorikas E. Rimša, poetas M. Martinaitis, vysk. J. Boruta, SJ, mons. K. Vasiliauskas, PLB pirmininkas V. Kamantas, Baltijos TV gen. direktorius G. Songaila ir kt. Fondo tikslas – kaupti lėšas visų rūmų galutiniam atkūrimui. Šiam užmojui pritarė Vilniuje įvykęs X-tasis PLB seimas. Kaip ELTA pastebi, Valdovų rūmų atstatymas turi neįkainojamą vertę Lietuvos valstybei ir lietuvių tautai. Visi lietuviai, kur jie begventų, raginami prisidėti prie šio projekto.

Lietuvos kino studijoje yra kuriamas kelių dalių istorinis vaidybinis filmas „Atila“ apie V-tojo šimtmečio hunų kovas užkariaujant Romos imperiją. Kaip praneša ELTA, filmo kūrėjų užsakymu buvo pagaminta ir pastatyta didžiausia vientisa erdvinė dekoracija „Apiajus kelionė“. Tai 160 m ilgio, 20 m pločio kelias, triumfo arka, laiptai ir dalis imperatoriaus rūmų. Kūrinyje tapo pirmuoju rekordų, įrašytu i Lietuvos rekordų knygą. Jo autoriai – filmo dailininkas Roy Smith ir dail. G. Kličiū (V. Navaitis).

„EXPO 2000“ – pasaulinėje parodoje, Vokietijos Hanoveryje, veikiantį Lietuvos paviljoną jau aplankė milijonas žmonių. Š.m. rugpjūčio 22 d. užregistruotas milijonasis lankytojas, vokiečių R. Zavar iš Mainz'o. Jis ir jo žmona buvo apdovanoti juosta su įrašu „Lietuva“, gintaro suverysais bei ženkleliais. Kaip ELTA pastebi, jiems Lietuvos paviljonas padaręs gerą įspūdį, nors apie Lietuvą nežinoję tik tiek, kad ji yra prie Baltijos jūros. Nepaisant to, kad parodoje Lietuvos paviljonas labai gerai vertinamas, lankytojų skaičius dar atsiliks nuo Latvijos ir Estijos. Paroda baigsis spalio 31 d.

Snk.

Kanados lietuvių muziejus „Tėviškės žiburių“ 50-čio proga surengė nuotraukų parodą, kurioje matyti praeities vaizdai. Šioje nuotraukoje – pirmieji „TŽ“ pareigūnai bei redaktoriai

Nuotr. K. Baliūnaitės

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	4.20%
180-364 d. term. ind.	4.70%
1 metų term. indėlius	4.85%
2 metų term. indėlius	5.10%
3 metų term. indėlius	5.15%
4 metų term. indėlius	5.20%
5 metų term. indėlius	5.30%
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.60%
1 metų GIC-met. palūk.	5.10%
2 metų GIC-met. palūk.	5.35%
3 metų GIC-met. palūk.	5.40%
4 metų GIC-met. palūk.	5.65%
5 metų GIC-met. palūk.	5.70%
RRSP, RRIF ir OHOSP	

"Variable"	3.80%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	5.10%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	5.30%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.40%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.65%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	5.70%
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

Asmenines paskolas
nuo 8.50%

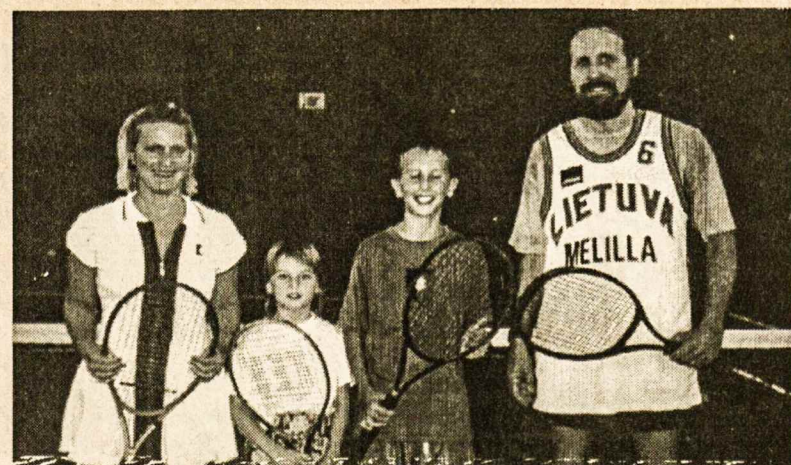
Sutarties paskolas
nuo 8.50%

Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu
nuošimčiu

1 metų	7.70%
2 metų	7.75%
3 metų	7.85%
4 metų	7.95%
5 metų	8.00%

Su keičiamu
nuošimčiu
1, 2, 3 metų 6.75%

Duodame komercinius
mortgicijus iki \$750,000.

Viršuje: tenisininkų Krikščionių šeima iš Toronto, dalyvavusi Baltiečių lauko teniso žaidynėse š.m. rugpjūčio 26-27 d.d. Columbus, OH. Iš kairės: Diane, Larisa, Simas ir Eugenijus; apačioje Baltiečių lauko teniso varžybų dalyviai, bandę savo jėgas. Dešinėje – Eugenijus Krikščionas, ŠALFASS lauko teniso vadovas

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Iš gretas jau kitą rytą. Atrodo, kad J. Chretien surežisavo šį pabėgimą politiškai pažeisti konservatorius: jis spaudos konferencijoje pareiškė, kad konservatoriams Kvebeke rytojais nieko nežada. Taigi šiame parlamente konservatoriai jau prarado 6 savo narius: B. Matthews perėjo anksčiau pas liberalus, C. Power nusivylęs išėjo į pensiją (abu iš Newfoundland), A. Harvey (iš Kvebeko) irgi išėjo į pensiją, J. Jones (iš Ontario) perėjo pas sąjungiečius. Parlamente liko tik 15 konservatorių. Jų skaičiui sumažėjus iki 12, konservatoriai prarastų partijos statusą.

Ontario specialiuose rinkimuose Ancaster-Dundas-Flamborough-Aldershot rinkimų apygardoje valdantieji konservatoriai patyrė pralaimėjimą. Toje apygardoje buvęs konservatorius Toni Skarica pasitraukė iš parlamento protestuodamas, kad premjeras neįsteigė pažado neįjungti Hamiltono-Wentworth apylinkių į vieną didmiesį. Rinkimus laimėjo liberalas Ted McMeekin, surinkęs apie 20,000 balsų. Konservatorių kandidatė De Villiers pralaimėjo su 10,000 balsų toje iki šiol buvusioje "konservatorių tvirtovėje". Per rinkimų vakų De Villiers juto žmonių pyktį ir klausėsi jų skundų apie M. Harris vedamą politiką provincijoje. Laimėjęs T. McMeekin kaltino premjerą "stoka pagarbos Ontario piliečiams".

HomeLife
Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5087
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 13 metų

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)
**RESP, RRIF, LIF
ANNUITY, RRSP**
Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvių Namus)
416 588-2808

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
kambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUOJAMA

(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(I. PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

**Jeif norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti**

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

**VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS
– PARDAVIMU AR PIRKIMU –
sąžiningai patarnausiu.**

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

Sportas

Teniso žaidynės

Baltiečių teniso varžybos šiemet įvyko dideliame Wickertree teniso klube, Columbus, OH, rugpjūčio 26-27 d.d. Rezultatai: vyrų vienetas: (50 m. ir jaunesni) I v. laimėjo R. Bedritis (New Jersey), II v. Krikščionas (Toronto), III v. – 14-metis E. Bedritis; moterų vienetas: I v. laimėjo M. Bedritis (New Jersey), II v. V. Tomsons (Michigan), III v. D. Krikščionienė (Toronto); vyrų vienetas: (50 m. ir daugiau) I v. laimėjo J. Vodopalas (Virginia), II v. A. Veliuona (Baltimore), III v. E. Bedritis (Columbus); berniukų vienetas: I v. laimėjo E. Bedritis, II v. – S. Krikščionas; mergaičių vienetas: I v. K. Bedritis, II v. Hope Bedritis; jaunių mišrus dvejetas: I v. atiteko broliui ir seseriai E. ir H. Bedritis, II v. S. Krikščionui žaidžiant su K. Bedritis; vyrų dvejetas: I v. iškovojo E. ir R. Bedritis, II v. A. ir J. Veliuona, III v. Eug. ir S. Krikščionai; moterų dvejetas: I v. atiteko D. Krikščionienei ir V. Tomsons, II v. M. ir H. Bedritis; vyrų dvejetas (50 m. ir daugiau) I v. atiteko A. Veliuonai ir J. Vodopalui, II v. E. Bedritis ir A. Zageris; mišrus dvejetas: I v. A. Veliuona ir V. Tomsons, II v. M. ir E. Bedritis, III v. Eug. ir D. Krikščionai.

Varžybos praėjo labai draugiškai nuotaikoj. Padėkoti tenka latvių sporto sąjungos teniso vadovui Arturs Zageriui, taip pat ir ŠALFASS teniso vadovui Eugenijui Krikščionui, kurie šias žaidynes gerai išreklamavo. Tikimasi, kad kitais metais atvyks daugiau latvių ir lietuvių teniso žaidėjų. Inf.

Olimpiada

Australijos Sydney laikraštis "Daily Telegraph" spėjo, kad Lietuvos olimpiečiai iškovojo keturis medalius. Disko metikas Virgilijus Alekna ir šiuolaikinės penkiakovės čempionas Andrius Zadneprovskis laimės aukso medalius, o dviratininkė Edita Pučinskaitė laimės bronzą grupinėse lenktynėse ir si dabrą atsirosinti pradmės lenktynėse. Tikėkim, kad šis laikraščio numatymas išsipildys.

KREPŠINIS: Lietuvos krepšinio olimpinė rinktinė patyrė pirmą nesėkmę pralaimėdama Italijos olimpiečiams 48:50. Žinovų nuomone, lietuviai turi gerą gynybą, bet trūksta agresyvaus puolimo, kitaip sakant, trūksta A. Sabonio ir A. Karnišovo.

ŠAUDYMAS: Lietuvos šaulė Dainia Gudžinevičaitė tapo Sydney olimpinio žaidynių čempione, iškovojo pirmąjį aukso medalį Lietuvai.

BOKSAS: Lietuvos boksinių kas Ivanas Stapončius (svorio grupė iki 48 kg) užtikrintai nugalėjo Afrikos čempioną, bet Vidui Bičiulaičiui nepavyko laimėti šešiolių baiginės dvikovos prieš Rusijos atstovą.

STALO TENISAS: Moterų dvejetų varžybų pirmajame tarpnyje B grupėje Rūta Garkauskaitė-Budienė ir Jolanta Prusienė 21:18, 21:14 nugalėjo Japonijos atstoves, bet Rūta Garkauskaitė-Budienė vienietų varžybų pirmajame susitikime 21:18, 17:21, 9:21 pralaimėjo Naujosios Zelandijos atstovėi.

IRKLAVIMAS: Lietuvos atstovės Birutė Sakickienė ir Kristina Poplavskaja per antrąjį kvalifikacinį irklavimą ilgai pirmavo, bet likus 500 metrų įsivertė rumunės, ir dėl teisės rungtyniauti baigėme turės dar kovoti.

DVIRAIČIAI: Lietuvos dviratininkė Rasa Mažeikytė olimpinio žaidynių tako varžybų 3000 m asmeninėse persekiojimo lenktynėse užėmė priešpaskutinę, vienuolikąją, vietą.

GINASTIKA: Lietuvos gimnastė Julija Kovaliova kvalifikacinėse daugiakovės varžybose per keturias rungtis surinko 35,999 balo ir buvo 53-čia tarp 97 dalyvių. V.P.

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS

KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinė pusė Queensway; prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

"SERVICES 4 U"
STATOME ir REMONTUOJAME
įstaigas arba gyvenamus namus

- nauji namai ir remontai
- pilni projektai ir statyba
- projektai pagal užsakymą
- elektros darbai
- priestatai, pamatai
- virtuvės, prausyklos
- rūšių užbaigimas

Skambinti JONUI ARŠTIAIČIUI
Tel.: (416) 879-8221 (nešiojamas)
Pager (416) 331-4218

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 118 milijonų dolerių

MOKAME

3.65% už 30-89 d. term. indėlius	4.20% už 90-179 d. term. indėlius	4.70% už 180-364 d. term. indėlius	4.85% už 1 m. term. indėlius	5.10% už 2 m. term. indėlius	5.15% už 3 m. term. indėlius	5.20% už 4 m. term. indėlius	5.30% už 5 m. term. indėlius	4.60% už 1 m. GIC mėn. palūk.	5.10% už 1 m. GIC invest. pažym.	5.35% už 2 m. GIC invest. pažym.	5.40% už 3 m. GIC invest. pažym.	5.65% už 4 m. GIC invest. pažym.	5.60% už 5 m. GIC invest. pažym.	3.80% už RRSP & RRIF ind. (var.rate)	5.10% už RRSP & RRIF 1 m. term. ind.	5.35% už RRSP & RRIF 2 m. term. ind.	5.40% už RRSP & RRIF 3 m. term. ind.	5.65% už RRSP & RRIF 4 m. term. ind.	5.60% už RRSP & RRIF 5 m. term. ind.	3.00% už OHOSP (variable rate)	2.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	5.50% už JAV dolerių 1 metų GIC	2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.
----------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	-------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	------------------------------------

IMAME

už asmenines paskolas nuo.....	8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
1 metų.....	7.70%
2 metų.....	7.75%
3 metų.....	7.85%
4 metų.....	7.95%
5 metų.....	8.00%
- su keičiamu nuošimčiu.....	6.75%

DUODAME

- asmenines paskolas iki \$250,000
- mortgicijus iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgicijus

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SAŪKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SAŪKAITAS
APLANKYDAMI MŪSŲ TINKLAPĮ: www.parama.net

Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVIEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANŲ?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antradien. ir trečiadien. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

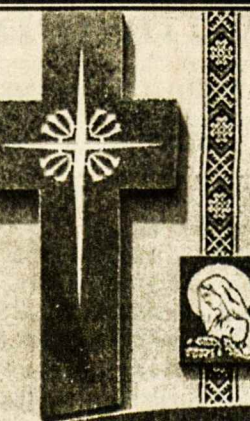

SMITH MONUMENT CO. LTD.

- (nuo 1919 metų)
- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamie lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Queen Travel International Ltd
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.

TEIRAIKĖS APIE GERIAUSIAS SEZONO KAINAS
SKAMBINKITE ALGIUI MEDELIUI IR UŽSISAKYKITE JAU DABAR!

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 valandos. **ALGIS MEDELIS**

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsišvėičiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Dar apie naštas ir priekaištus

Atoliepį į dr. J. Kuncos paaiškinamąjį straipsnį "Debesis be lietaus" "TŽ" 2000 m. 32-33 nr.

ALGIMANTAS EIMANTAS

J. K. straipsnio "naštos" žodis sukėlė manyje įtarimą dėl to žodžio prasmės. Remiuosi "Dabartinės lietuvių kalbos žodyno" teigimu, kad žodis "našta" reiškia sunkumą, nešulį. Tad ne vien mano manymu yra netikslu primesti naštos savoką tautos ir krašto atstatyme bet kokiam darbe.

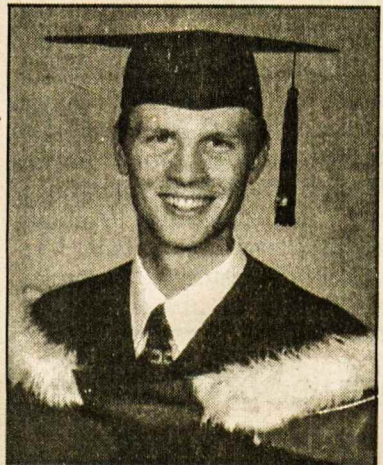
Lietuvos pastarojo ketvirčio metų sisteminės, reforminės ir geravalios pažangos nuopelnai prieštariauja J. K. tikrovės vaizdavimui.

J. K. pateikti skaitmenys nenurodo jų šaltinio, nepateikia jų analizės ir ekonominio nuosmukio priežasčių. Esą Lietuvos valdžia nesugebėjo valdyti, nors pagrindinė priežastis glūdi globalinės finansų krizės poveikyje Lietuvai. Ekonominė 1998 m. pasaulinė krizė nebuvo mūsų krašto valdžios padaras, o visos žemės planetos įvykis.

Nepasako J. K., kad kraštą ekonomiškai nualino LDDP savo valdymo laiku. Dešinioji koalicija turėjo dvilypį iššūkį 1996 m.: pakelti valstybinę ir visuomeninę gerovę.

Klaustina J.K., kaip pastatyti kraštą ant kojų atsisakius Vakarų lėšų bei paramos neturint savų išteklių? Kaip tokiu atveju išvengti Maskvos glėbio? Jau šiandien jaučiamas gigantiškas spaudimas iš rytų; Rusija daro įtaką ne tik mūsų kraštui, bet ir ŠAS bei ES valstybėms tų organizacijų Lietuvos narystės klausimu.

Neginčytina, kad Lietuvos nepriklausomybės dešimtmetyje apskiai padaryta politinių, ekonominių, socialinių ir visuomeninių klaidų. Bet vis dėlto po 50 metų komunistinio diktato Lietuva atlaikė visus bandymus ir išlaikė suvereniteto egzaminą. Nepaisant nesėkmių, korupcijos (paveldėtos iš sovietinių laikų), nusikaltimų, nomenklatūros (ilustracija – valymas įvestas tik konservatorių daugumos metais) ir kt., laisvoji rinkla, demokratizacija ir žmonių gerovė kyla, nors ir netaip sparčiai kaip visi norėtų. Pakartotinai tvirtinu, kad Vakarų Europa, ŠAS ir ES yra oficialiai pripažinę milžinišką pažangą, artinančią Lietuvą prie vakarietiško standartų.

ALEKSAS ČEPONKUS (B.A.Sc.) sėkmingai baigė Toronto universitetą ir gavo inžinerijos laipsnį kompiuterio srityje. Aleksas užaugo Russell, Ontario ir lankė šeštadieninę lietuvių mokyklą Otavoje. Dalyvaudavo skautų stovykloje "Romuvų" daug metų ir vėliau vadovavo "Kretingos" stovyklose. Vasaros laikotarpyje Aleksas dirbdavo "Microsoft" įstaigoje Redmond, Vašingtone. Būdamas 20 metų parašė knygą "Applied XML: a Toolkit for Programmers". Šiuo metu Aleksas dirba "Bowstreet" kompiuterio technologijos bendrovėje Portsmouth, New Hampshire. Jo tėvai Regina ir Benis, jo brolis Andrius, seneliai Birutė bei Pranas Čeponkai ir Zigmas Barysas, visa jo šeima didžiuojasi jo laimėjimais, džiaugiasi kartu su juo ir linki jam sėkmės ateityje.

UKRAINIAN POST INTERNATIONAL

SIUNTINIAI Į BALTIJOS VALSTYBES

2985 Bloor St. W., Etobicoke
(Šalia "Paramos" kredito kooperatyvo skyriaus)

- siunčiame siuntinius lėktuvu ar laivu
- pinigų pervedimas (money transfer)
- pristatymo patarnavimai (courier service)
- maisto siuntiniai
- jokių svorio apribojimų
- nemokamas siuntinių paėmimas iš jūsų namų
- kiekvienas siuntinys yra pristatomas į adresato namus ir patvirtinamas gavėjo nuotrauka

MŪSŲ KAINOS VISADA ŽEMESNĖS UŽ KITŲ

Teiraukitės mūsų įstaigoje tel. **416 237-1435** arba pas agentus:

TORONTE: "Astra Travel" 416-538-1748, "Via Baltica" 416-767-6210

HAMILTONE: Beatas Brasas Import-Export 905-518-1867, 905-545-8868

visose srityse. Dokumentai URM ir KAM liudija toki įvertinimą. Be to, š.m. rugpjūčio 30 d. buvęs ŠAS vadovas Javier Solana, dabartinis ES užsienio ir saugumo politikos koordinatorių, sušauktoje konferencijoje Danijoje pareiškė, kad "Baltijos valstybės Estija, Latvija ir Lietuva netrukus turėtų tapti ES ir ŠAS narėmis".

Danijos užsienio reikalų min. Niels Helveg Petersen papildė J. Solano's žodžius pabrėždamas, kad "Baltijos valstybės padarė įspūdingą pažangą ekonomikos ir kitose srityse".

Subtiliai J. K. įrodinėja, kad LR seimo pirm. Vyt. Landsbergis pasiėgė netinkamai pateikdamas seimui Sov. Sąjungos padarytos žalos atpildo įstatymą, nes užsienio politikai esą vadovauja prezidentas. Tiesa, LR konstitucija paveda užsienio politikos vadovavimą prezidentui, tačiau vadovavimas nereikia tos politikos diktavimą. Konstitucijos 67 str., 16-toji pastraipa teigia: "Seimas ratifikuoja ir denonsuoja Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, svarst kitus užsienio politikos klausimus". Ir kiti valstybės subjektai turi teisę pateikti seimui įstatymų projektus.

Niekas negali paneigti Vyt. Landsbergio ir konservatorių partijos nuopelnų Lietuvai. "Valstiečių laikraštis" štai ką rašo š.m. liepos mėn. 8 d. vedamajame: "Kas tikėjosi, kad po dešimties metų Nepriklausomybės šalies prezidentas ims dalyti ordinus KGB šefams ir 'šatrijoms', kad konservatoriai (kokie jie būtų) vieninteliai nuosekliai gynė iškovotą valstybingumą..."

Nuoseklei gynėjai ir demokratijos ugdytojai visuomet buvo, tebėra ir bus konservatoriai bei jiems artimos jėgos, dešinėsios politikos židiny.

SKAITYTOJAI PASISAKO

DEŠINIŲJŲ KANDIDATAS

2000 m. spalio 8 d. Lietuvoje vyks seimo rinkimai. Lietuvos krikščionių demokratų partijos valdybos narys Albertas Šimėnas kandidatuoja Vilniuje. Naujamiesčio rinkiminėje apygardoje nr.1, tai yra toje apygardoje, kurioje balsuoja visi išeivijos lietuviai. Dešinėsios partijos kito kandidato prieš jį neįstato, tad būtina suvienyti visas dešiniųjų jėgas, kad galima būtų varžytis su kandidatais, kuriuos išstatė kairiosios jėgos (Brazausko blokas, Paulausko naujoji sąjunga, Prunskienė, Rusų sąjunga, Lenkų rinkimų akcija ir pan.). Mes visi turime suprasti, kad šiandien kiekvienas balsas yra reikalingas ir svarbus. Bus tik vienas balsavimo tūras, persvarą gali lemti net vienas balsas.

Ervinas Peteraitis, Aleksandras Grazelis, Vilnius

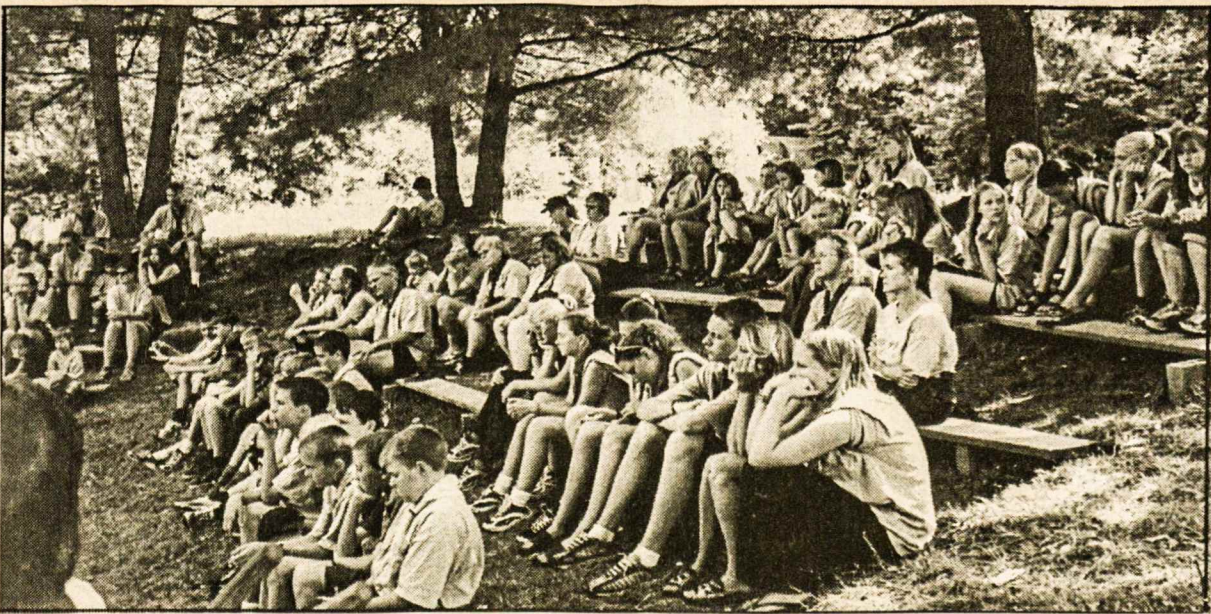
LIETUVA, KUR EINI?

Atokiai vertinant pračius įvykių, suspurdo širdis ir gilus atodūsis veržiasi iš krūtinės: "Ar viską padarėme, ką Baltijos kelyje taip karštai įsipareigojome?" Valdancijų sluoksnio neūkiškumas, abejingumas, miestų ir miestelių gatvės užpildė bedarbiai, kaimo gyventojus paliko baudžios laikų valstiečiais: be socialinių garantijų, pragyvenimo šaltinio.

Jaunoji karta, turinti teisę į mokslą, gyvendama skurstančių tėvų būste neturi pajamų mokslui. Stebint tokią Tėvynę norisi sušukti: "Lietuva, kur eini?" O ji atsako: "I Olandiją, Švediją, Angliją, Australiją... Eimu dažniausiai nelegaliai geresnio gyvenimo ieškoti, nes Lietuva – Tėvynė nebeįmaitina savo vaikų".

Štai ji, mūsų Brangioji Lietuva iš arti. Tokia ji palaiapsniui integruojasi į Europą, turėdama viltį tapti lygiateise nare aukščiausio lygio pasaulinėse organizacijose.

N. Ratkienė, Kupiškis

Toronto skautų stovyklavietėje "Romuvoje" pamaldų metu š.m. rugpjūčio mėnesį. Nuotr. N. Simonavičienės

"Pražydo pirmos melsvos žibutės"

Ši daina buvo sukurta po partizanų-enkavedistų mūšio

Šiai dainai, kaip ir mūsų Būdininkų kaimo pakraštyje, Balkienišio miške, jau 55-eri metai. Kova tarp Lietuvos partizanų ir NKVD kariuomenės dalinių užvirė 1945 m. balandžio 24 d. apie 12 v.

Ryte į mūsų namus užėjo 6 partizanai, apsilankę pas kaimyną, kurio sūnus buvo sribas. Reikalavo nedaug: kad sūnus paliktų sribos tarnybą ir kad ūkininkui sugrąžintų veršį. Partizanai, pamatę mus, vaikų būrelį, labai užjautė, nes tėvelis jau buvo pakeliui į Vorkutą. Prisimenu, kaip per vieno skruostus riedėjo ašaros. Man tuomet septynerių metų vaikui, paliko neblėstantį įspūdį. Ir šiandien jis man stovi akyse jautrus, už Lietuvos laisvę kovoti išėjęs.

Tą dieną partizanų mūsų gimtajame kaime buvo daug. Staiga prašuoliavus raiteliui, būriai pasitraukė į miško pakraštį. Net šurpas pakratė, kai pamatėme per kalnelį mūsų sodybos link atbėgančių rusų būrį. Įbėgė į kiemą su paruoštais ginklais rusiškai susuko:

– Kur banditai? Kartu su enkavedistais atbėgęs kaimynas pasakė matus, kad pas mus atėjo. Tik išsinešdinus būriui pro vartus, miško link, sutratėjo šūviai iš pamiškės, ir enkavedistai užlindo už pastatų. Vėliau, o tai žinojo visas sodžius, tas kaimynas jam žinomais keliais užvedė rusus iš užnugario. Kai kurie raudonieji šaudė į miško pusę, apsimesdami besikauną, kad anie greičiau galėtų išlįsti iš pasalų. Visu miško pakraščiu tratėjo kulkosvaidžiai, automatai, pavieniai šūviai, sproginėjo granatos. Su liepsnojo pamiškėje Grincevičiaus namas ir sudegė iki pamatų. Žirgą, kuriuo parėjo sargyboje stovėjęs partizanas, paleido į pievą, o geri žmonės spėjo nubalnoti, kad nebūtų įtartinas.

Visiškai temstant, per mūsų kiemą keli enkavedistai nusivedė sugautą partizaną. Žadeikos namuose tardydami jį nukankino ir užkasė po aukšta liepa. Eidami iš mokyklos vis užsukdavome pažūrėti jo kapo, ant kurio stovėjo iš ažuolo šakelių nu-

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Prima pacientus pagal susitarimą

Tel. 416 532-7115
Susitarus prima
pacientus ir vakarais

RE/MAX
Professionals Inc.,
Realtor
Sales Associate
1645 Dundas St. W.
Mississauga, ON L5C 1E3

IRENA RENTELIENĖ
Pirkimo-pardavimo atstovė
Tel. (905) 270-8840 - įstaigos
(905) 507-6608 - namų
Prisaukreipis visas namų pirkimo-pardavimo
Klauskimas, Meilė ir sąžiningas patarimas
Nemokamas namų įvertinimas

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S.
ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

pintas vainikas. Vėliau šio jauno didvyrio palaikus slapta perlaidojo. Toje vietoje, kur jis pakliuvo bolševikams į nagus, ilgai kabojo prie ažuolo aukštokai prikaltas kryželis, o prie kryželio lentelė su užrašu: "Viešpatie, saugok žmoniją nuo karo, maro, bado ir komunizmo".

Netoli Buliaraisčio, prie nedidelio į jį įtekančio upeliuko, gulėjo nukauta mergina ir vyras. Tik po daugelio metų sužinojome, jog tai buvo partizanė Marija Senovaitytė-Mirta, o partizano nežinome tik slapyvardį – "Lazdynas".

Pasklidus žiniai apie žuvusius, būrelis kaimo moterų, nuslinko pažūrėti. Kad pradėjo risti pasaloje tūnoję enkavedistai! Moterims buvo įsakta bematant bėgti namo.

Prabėgus kelioms dienoms, į mūsų sodybą atkeliavusi mergina teiravosi, kaip surasti žuvusiosios lavoną. Toji, matyt, buvo jai artima, gal giminaite, pasiteiravusi gaudžiai pravirko. Tikriausiai surado, nes tuo metu raudonieji žuvusių partizanų miestelių aikštėse dar "nešarvojo". Kur jų palaikai ilsisi, dar ir šiandien nežinau. Manoma, kad buvo nukauta daug okupantų, apie 70. Tikslaus skaičiaus nežinome.

Kas nutiko kaimynui, taip įžūliai vedusiam į kovą akupantų būrius, jo žmonai, bėgusiai

Toronto skautės linksmai nusiteikusios skautų stovyklavietėje "Romuvoje" š.m. rugpjūčio mėnesį. Nuotr. N. Simonavičienės

Aukojo "TŽ"

\$200 – G. Kolakauskas; \$100 – N. Balčiūnienė; \$92 – K. Kecorius; \$50 – K. Januta, E. Alšėnas, J. Vairaišius; \$40 – A. Saladzius; \$37 – S. Prekeris; \$25 – dr. A. Mikėlėnas; \$20 – V. Šukienė, V. Šeštakas; \$15 – J. Polikaitis; \$10 – A. Vazgauskas, O. Vindašius, E. Narbutytė, V. Razanauskas, H. Kripavičius; \$7 – A. Radžiūnas; \$6 – A. Puodžiūnienė; \$5 – P. Girdžius.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$60 – A. Lajukas; \$55 – S. Vaičiukauskas; \$53 – dr. J. Šalna, kun. V. Valkavičius, A. Zukowski, H. Dilys, J. Pavilonis, J. Grauzinis, R. Banaitytė-Hennings, O. Skėrius, prof. R. Mureika, E. Skiotys, K. Manglicas, M. Leparskas, S. Vashkys, D. Mitailas, V. Petrušis, J. Daugėla, B. Jaka, A. Falikauskas, E. Kazlauskas.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$100 – M. Stankus, J. Lapavičius; \$75 – A. Raulinaitis; \$70 – L. Balaišis, jn., E. Purlulis; \$65 – A. Cibas; \$63 – J. Janulaitis, V. Šlenys, A. Pechulis, E.

pasitikti "gelbėtojų"? Jiedu abu buvo atvesti į tą pačią vietą prie upeliuko, kur žuvo iš pasalų užklypti partizanai, ir, perskaičius kaltinamąjį nuosprendį, sušaudyti. Prie liudininkų. Prabėgus dešimtmečiams, jau atgavus Lietuvai nepriklausomybę, vieną iš buvusių liudininkų pasiteiravau, kaip jautėsi pasmerktieji. Ši atsakė, jog moteris, rankeje laikydama kalbėjo rožinį. Beje, ir sūnus sribas buvo partizanų nukautas.

Kaimyno pavardės nei vardo neminiu, nes jų liko dar mažų dukrelių. Žmonės kalbėjo, jog ir enkavedistams apie partizanų susitelkimą jis žinia davęs. Tikėjosi komunistinio rojaus. Vyriausioji dukra ilgai po mišką ieškojo savo tėvų, ir kai suradusi arkliais per mūsų kiemą vežė namo, aš pribėgau prie vežimo ir viską savo vaikščiui žvilgsniu "nufotografavau", dar motinai nespėjus mane nuvyti.

Juozas Kučinskas

P.S. Pražius mūsų, buvo sukurta daina:

"Pražydo pirmos melsvos žibutės, Paukštelių dainos skamba linksmai.
Tėvynės ginti išejo vyrai, Tylūs, bet narsūs kaip sakalai".

Autorius nežinomas. Tikriausiai ir jis ilsisi šventoje Lietuvos žemėje, gal be karsto.

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

- 25 metų namų remonto patyrimas
- Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas
- Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – **416 769-3577**

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 **Tel.: 905 271-7171**
(į vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village
DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS
(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s.-Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST. W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

- * Kelionės į Lietuvą • Kelionės į šiltes kraštus • Draudą *
- * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
- * Dokumentų vertimą • Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
- * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *
- * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *

VISŲ SKRENDANČIŲ Į LIETUVĄ SIŪ VASARĄ DEMESIUI!
Vyksa bilietų išpardavimas keliaujantiems suomių linija "Finnair".

Tel: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

MARGUTIS
PYSANKA - V.M. Inc.

4134 Dundas St. West,
Toronto, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601
Fax (416) 233-3042

Reguliarūs maršrutai siuntiniams jūra ir lėktuvu tiesiai į Vilnių.

Greitas ir garantuotas siuntų pristatymas Lietuvoje.

Nemokamai surenkame siuntas iš Jūsų namų.*

Tel: (416) 233-4601

VILNIUS

*Galiai kai kurie apribojimai.

TORONTONT

Anapilio žinios

– Rugsėjo 9, šeštadienį, pakrikštyta Vaido ir Birutės (Gramaliauskaitės) Lužų dukrelė Laura Adelė.

– Tuoktis ruošiasi Laura Radevičiūtė su Mykolu Abariumi.

– Mūsų parapijos šventė šiais metais švenčiama rugsėjo 24, ateinantį sekmadienį. Šventės metu bus minima mūsų ilgamečio klebono ir Anapilio įkūrėjo a.a. kun. Petro Ažubalio 20 m. mirties sukaktis. Iškilmingos pamaldos – 3 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje. Mišių metu muzikinę dalį atliks „Angeliukai“, smuikininkas Atis Bankas ir mūsų parapijos choras. Po pamaldų bus eiseną į kapines ir maldos prie a.a. kun. P. Ažubalio paminklo. Paskui Anapilio salėje bus J. Gorkienės paruoštos vaišės, kurių metu vyks įdomi meninė programa. Bilietus į vaišes galima įsigyti pas Reginą Celejewską tel. 416 231-8832.

– Ryšium su parapijos šventės popietinėmis Mišiomis, ateinantį sekmadienį 11 v.r. Mišių nebus. Anapilio autobuselis parapijos šventės popietinėms pamaldoms maldininkus paims nuo Islington požeminių traukinių stoties 2 v.p.p. ir atgal nuo Anapilio parvės po parapijos vakarines.

– Rugsėjo 24, sekmadienį, parapijos šventės proga, Kanados lietuvių muziejyje, Anapilyje atidaroma didelė ir įvairi iš Čikagos atvežta lietuvių dailininkų Meno paroda. Atidarymas – 12 val. dieną su vynu vaišėmis. Nuo 1 val. iki 2 v.p.p. bus galima pasiklausyti klasikinės muzikos, kurią atliks dvi profesionalės.

– Šv. Mykolo katedroje spalio 8, sekmadienį, 12 val. bus Santuokos pagerbimo Mišios, kurias atnaušaus kard. A. Ambrozič. Kviečiami dalyvauti visi naujas poras Santuokos sakramentui ruošusieji ir tie, kurie šiais metais švenčia savo santuokinio gyvenimo 25 m. arba 50 m. sukaktis.

– Mišios rugsėjo 24, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Viktorą Dailidę; 3 v.p.p. už Lietuvos kankinius; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 10 v.r. už Joną ir Urslę Paliūsius bei Paliulių gimines; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, rugsėjo 23, šeštadienį: 3 v.p.p. už a.a. Kazimierą Šorį.

Išganytojo parapijos žinios

– Pamaldos kas sekmadienį 9.45 v. ryto.

– Tarybos posėdis įvyks antradienį, rugsėjo 26, 2 v.p.p. Šernų namuose.

– Šių metų tradicinė moterų draugijos rengiama „Padėkos šventės“ puota įvyks spalio 15 d. po pamaldų, 12 v.p.p. Pradedant sekmadienį, rugsėjo 24 d., bilietus platina A. Langienė tel. 416 233-0511. Pietūs su vynu \$18.

– Praeitą sekmadienį, rugsėjo 17, pamaldų metu buvo prisimintas a.a. Edvinas Kasilius, kuris mirė Vilkiškiuose, Lietuvoje, 1980 m. rugsėjo 19 d., sulaukęs 64 m. amžiaus.

– A. A. Jurgis Paulikaitis, miręs š.m. liepos 27 d., savo testamentu paliko parapijai \$1,175 ir moterų draugijai \$200.

– Praeitą sekmadienį, rugsėjo 17, Lidija Vilenbrektienė atšventė savo 95-tąjį gimtadienį, dalyvaujant 5 vaikams, 19 vaikaitių ir 36 provaičiakiams.

Lietuvių Namų žinios

– Rugsėjo 17, sekmadienį, svetainėje pietavo 202 asmenys. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narys H. Sukauskas. Svečių knygoje pasirašė J. Malinauskienė iš Ukmergės, E. Petraitytė ir G. Petrauskas iš Germantown, JAV.

– LN valdybos posėdis šaukiamas rugsėjo 21 d., 7 v.v.

– Spalio 1 d., 2 v.p.p. Lietuvių Namų svetainėje įvyks susitikimas su buvusiu Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministru dr. A. Vinkumi. Svečias skaitys paskaitą tema „Dabartinė Lietuvos medicinos padėtis ir ką tai reiškia į Lietuvą atvykstantiems lietuviams-turistams“.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai aukoj: B. Galinis – \$1,000 (\$1,250), P. J. Mališka – \$159 (\$265), a.a. B. Dicevičienės ir M. Petrikienės atminimui V. L. Pecevičiaus aukoj – \$70 (\$445), a.a. B. Dicevičienės atminimui \$25 (\$50) aukoj – V. Simanavičienė su šeima. Slaugos namų vairo komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuosirdų dosnumą ir paramą Slaugos namams. Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6. Norint gauti daugiau informacijos apie Slaugos namus prašoma skaityti elektroniniame puslapyje: <http://www.planeteer.ca/~litn/>

Prisikėlimo parapijos žinios

– Šį sekmadienį rugsėjo 24, kun. J. Žukauskas, OFM, aukos Mišias (primicijas) 10.15 v.r. ir susitikęs su parapijiečiais salėje po Mišių, kur visi Mišių dalyviai bus pavaišinti kava ir pyragais.

– Susikaupimo vakaras su Mišiomis bei garbinimo ir gydymo apeigomis, kurias ves kunigai Gediminas Numgaudis, OFM, ir Juozapas Žukauskas, OFM, įvyks ateinantį pirmadienį, rugsėjo 25, 6 v.v. parapijos šventovėje. Visi kviečiami dalyvauti.

– Antroji rinkliava, Kanados vyskupų konferencijos pagėdavimu, daroma šį sekmadienį, rugsėjo 24, Kanados Kat. Bendrijos reikalam.

– Jaunimo, kurie dalyvavo Pasaulio jaunimo dienos Romoje, suėjimas įvyks šį šeštadienį, rugsėjo 23, 5 v.p.p. parapijos muzikos studijoje. Visi yra prašomi atsižinti kelionės nuotraukų.

– „Atgaivink“ programos penktasis ciklas, kurio tema „Pašaukti evangelizuoti“, prasidės spalio 8 d. ir baigsis lapkričio 24 d.

– Pirmos Komunijos pasiruošimo pamokoms registruojami vaikai, sulaukę 7 metų amžiaus, parapijos raštinėje. Pamokos prasidės lapkričio 5 d., 10.15 v. r. Mišiomis.

– Santuokos sakramentą primė Kristofas Matukas ir Julie Schweizer. Santuokai ruošiasi Eric Norkus su Alanna Howard.

– Pakrikštyti Vincas Andrius, Juditos (Raškauskaitės) ir Godofredo Balaitis sūnus ir Felix Stasys, Gabriella ir Algio Janušauskų sūnus.

– Lietuvoje mirė a.a. dr. Antanas Genys, torontiečio Jono Genio brolis.

– Parapijos jaunimo choras renkasi repetitacijai šį sekmadienį 9 v.r. ir gieda per kun. Juozapo Žukausko, OFM, primicijas 10.15 v.r. Kviečiami ir nauji balsai įsijungti į šį gražų vietą.

– „Kretingos“ stovyklų prisiminimų šokiai vyks šį šeštadienį, rugsėjo 23, 7 v.v. parapijos salėse. Gros „Chad“ muzika. Parapijos kavinė bus paruošta tėvams ir suaugusiems.

– Nauji parapijos pastatai jau stovi, salės stogas jau uždengtas, šventovės stogas netrukus bus baigtas. Iki šiol žemės pirkimui ir statybai sausokta \$1,560,801. Statybos vairo komitetas, kuriam pirmininkauja P. R. Kurai, netrukus kreipsis į parapijiečius pranešdami apie statybos finansinę būklę.

– Mišios sekmadienį, rugsėjo 24: 8.15 v.r. už prel. Praną Vaserį; 9.15 v.r. už Danutę Beresnevičienę; 10.15 v.r. už a.a. Algirdą ir Jagelę šeimos mirusius, už a.a. Vytautą Tamulaitį, už a.a. Joną ir Emiliją Aleksas; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

– Diakonas Juozapas M. Žukauskas, OFM, praeitą sekmadienį, rugsėjo 17, 4 v.p.p. Toronto Prisikėlimo šventovėje buvo iškilmingai įšventintas kunigu, dalyvaujant iš Lietuvos atvykusiems naujojo kunigo tėvams, daugeliui parapijiečių bei svečių. Šventinimo apeigas atliko vysk. Paulius Baltakis, OFM, įspūdingai giedojo parapijos choras, daug jaudinančių akimirkų išgyveno visą šventovę užpildę tikintieji.

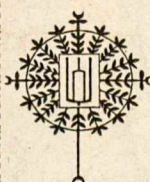
– Po iškilmingų Mišių didžiojoje parapijos salėje vyko porą valandų trukusi vakarinė suveikinimas ir linkėjimai. Kalbėjo vysk. P. Baltakis, OFM, įšventinto kunigo motina, parapijos klebonas kun. Aug. Simanavičius, OFM, kun. G. Numgaudis, OFM, Kanados lietuvių katalikų centro valdybos pirm. J. Andrius, seselė Loreta, KLFK moterų dr.-jos Prisikėlimo parapijos skyriaus pirm. V. Siminkevičienė. Raštu sveikino kun. J. M. Žukausko draugai, tą dieną buvę susirinkę prie Kryžių kalno Lietuvoje. Naujais kunigas susilaukė daug asmeninių sveikinimų, pasibaigus oficialiai suėjimo daliai. Dovanėlės ir linkėjimai išreiškė nuosirdų sutikimą jaunojo dvasininko, kuris už visą padėkojo. Iškilmingą programą vedė I. Čuplinskaitė.

– Solistai N. Paltinienė ir E. Ivanauskas koncertuos Lietuvių Namuose, Toronte, lapkričio 12, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Koncertą ves – įžymi Kauno mokytojų namų teatro aktorė, deklamuotoja Stefa Nevardaitienė. Jaunimo centre Hamiltone numatomas koncertas lapkričio 14, antradienį, 4 v.p.p. Ši populiari menininkų grupė praeitą vasarą Lietuvoje surengė 23 koncertus, kurie žmonių buvo gausiai lankomi.

– Šv. Jono lietuvių kapinėms \$80 aukoj V. Rupniak.

Toronto Maironio mokyklos vaikų darželis su mokytoja M. A. Kušlikiene

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTĖ

įvyks 2000 m. rugsėjo 24, sekmadienį, ANAPILYJE

- ♦ 3 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje MIŠIOS
- ♦ MALDOS kapinėse prie a.a. kun. PETRO AŽUBALIO paminklo
- ♦ 5 v.p.p. vaišės Anapilio salėje

Bilietai į vaišes gaunami sekmadieniais po Mišių Anapilyje ir pas R. Celejewską tel. 416 231-8832.

Maloniai kviečia visus dalyvauti – ANAPILIO PARAPIJOS TARYBA

Dalyvausime Lietuvai lemtinguose rinkimuose!

Spalio 8 d. rinkimai į Lietuvos Respublikos Seimą bus labai svarbūs Lietuvai ateitį. Dabartinėje Lietuvoje labai svarbu seime išlaikyti stiprų dešiniųjų partijų sparną, kad būtų užtikrintas užsienio politikos tęstinumas, greitas Lietuvos įstojimas į ŠAS (NATO) ir į Europos Sąjungą, pilnas Lietuvos sugrįžimas į Europą.

Išeišvija ir visi Lietuvos piliečiai rinkimų metu esantys užsienyje, balsuoja Naujamiesčio (Nr.1) apygardoje, kurioje kandidatuoja Lietuvos krikščionių demokratų partijos atstovas ALBERTAS ŠIMENAS.

Naujamiesčio apygardoje – už Albertą Šimėną!

Daugiamandatėje apygardoje – už Tėvynės sąjungą!

Balsuokime už Lietuvos pažangą, saugumą ir ateitį Europoje!

Tėvynės sąjungos Kanados skyrius

PRAŠYMAS TAUTIEČIAMS

Marijampolės rajone, Lietuvoje, turime vienuolikmetį giminaitį, kuris serga kaulų vėžiu (neoroblastoma) Vilniaus Santariškių ligoninėje. Lietuvoje nebesant galimybių jo išgydyti, vienintelė likusi viltis jo gyvybei išgelbėti yra kaulų čiulpo (bone marrow) persodinimas Vokietijoje, kainuojantis 50,000 JAV dol. Kreipiamės pagalbos į gerasirdžius tautiečius, galinčius bet kokiomis aukomis jam padėti palaikyti gyvybę. Esame šio jaunuolio, Roko Kavaliausko, vardu Hamiltono kredito kooperatyve „Talka“ (830 Main St.E., Hamilton, Ont. L8M 1L6) atidarę sąskaitą (Trust Fund) nr. 1546400. Būtime be galo dėkingi prisidedantiems. Rokas Kavaliauskas yra a.a. Stasės Kanopienės ir Evelinos Daugilienės sesutės Lietuvoje vaikaitis.

Liekame dėkingi –

*Evelina Daugilienė ir Povilas Kanopa, Hamilton, Ont.
Roko tėveliai Artūras ir Evelina Kavaliauskai Lietuvoje*

Kanados lietuvių fondo valdybos susirinkimas įvyko rugsėjo 11 d., 7 v.v. Toronto Lietuvių Namų posėdžiui salėje. Valdyba šį metų birželio 27 d. posėdyje pasiskirstė pareigomis: pirm. A. Nausėdas, vicepirm. L. Zubrickas, ižd. A. Pabedinskis, sekr. Danguolė Sher, narys A. Vaičiūnas, KLB atstovė Silvija Piečaitienė.

Rugsėjo 11 d. posėdyje išsklaidytas pirm. A. Nausėdos pranešimas, apsvartytas laiškuose iškelti reikalai ir problemos bei priimti nutarimai. Kai kurių klausimų sprendimas paliktas KLF tarybai, kuri posėdžiaus rugsėjo 25 d.

Sekantis KLF valdybos posėdis numatytas spalio 16 d., 7 v.v. Toronto Lietuvių Namų posėdžiui salėje. DBS

Ilonos Beresnevičienės

**MUZIKOS
STUDIJA**

Akompanavimas ir privačios pamokos (mokinams nuo 5 m. amžiaus)

Tel. (416) 766-9959

Asmenys ar organizacijos, paaaukoję 5000 dol. ar daugiau Slaugos namų statybai, galės įsiamžinti lentelėje virš kambario durų kaip mecenatai to kambario įrengimui.

J. J. ZENKEVIČIAI – \$1,000 (\$2,025)

Nuosirdžiai dėkoja –

Lietuvių slaugos namų vairo komitetas

Montrealio Aušros Vartų sukaktis

Montrealio Aušros Vartų parapijos 50 metų sukaktis buvo paminėta rugsėjo 10, sekmadienį. Jau penktadienį ir šeštadienį dvasinį susikaupimą su šv. Mišiomis bei pamokslu atliko išeivijos vyskupas Paulius Baltakis, OFM.

Sekmadienio pamaldoms gražioje eisenoje į gėlėmis išpuoštą šventovę ėjo organizacijų atstovai su vėliavomis, buvę kai kurie komiteto pirmininkai, šauliai, Lietuvos karininkai, kurie mokosi prancūzų kalbos St. Jean bazėje, skautai, vaikučiai, vyskupas P. Baltakis ir dvasininkai. Parapijos choras tuo laiku skambiai giedojo „Ecce Sacerdos Magnus“. Vyrtausiu Mišių celebrantu buvo vysk. P. Baltakis, asistuojamas dviejų diakonų torontiečių – dr. Kazio Ambrozičiaus ir Vyto Staškevičiaus.

Mišiose taip pat dalyvavo Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolas kun. Antanas Saulaitis, SJ, Montrealio arkivyskupijos atstovas etninėms parapijoms kun. Pierre Blanchard, buvęs Aušros Vartų ilgamečias klebonas kun. Juozas Aranauskas, SJ, Lietuvos kankinių parapijos (Mississauga, Ont.) klebonas prel. Jonas Staškevičius ir AV parapijos klebonas kun. Kazimieras Ambrasas, SJ. Pasigedome vienintelio iš šios parapijos kilusio kunigo Pauliaus Mališkos, kuris trejetą savičių čia atostogavo, bet šio sekmadienio rytą turėjo išvykti į savo parapiją Brazilijoje.

Pamokslą pasakė vyskupas, Šv. Rašto skaitinius atliko Aldona Vaičekauskienė, Alina Staškevičiūtė, Rima Piečaitienė, Linas Staškevičius ir dr. Jonas Mališka. Pamaldose gražiai giedojo parapijos choras. Vieną giesmę pagiedodavo viešnia sol. Slava Žiemelytė. Po Mišių buvo perskaitytas parapijos pasiaukojimas Švč. Jėzaus ir Marijos širdims. Pamaldos baigtos giesme „Marija, Marija“.

Per trumpą pertrauką parapijos choras persikėlė prie altoriaus. Čia iš anksto buvo pastatyti dideli elektroniniai vargonai. Suėjus solistams Gintai Čapkauskienei, Slavai Žiemelytei, Antanui Kebliui ir Jonui Vaškui, muzikui Lavrentijui Djintcharadze prie vargonų bendrą dirigtui-kompozitoriui Aleksandrui Stankevičiui-Stankei, choro atstovė Aldona Morkūnienė trumpai supažindino su atlikimu kantata „Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva“. Žodžius parašė poetas Henrikas Nagys, o muziką – kompoz. A. Stankevičius. Kantata skambėjo jo puikiu skambesiu. Klausytojai atlikėjus pagerbė ilgais plojimais ir atsistojo.

Jei šventovėje buvo lengviau išsistiekti, tai salėje vietos beveik trūko. Ne tik dabartiniai parapijiečiai, bet ir buvę, suvažiavę iš Otavos, Toronto bei

JAV pripildė visą salę. Susiradus visiems vietoms, pietų programos vedėja Genovaitė Kudžmienė visus pasveikino ir pakvietė kun. J. Aranauską, SJ, palaiminti vaišes. Sekė gerai organizuoti puikūs pietūs.

Prieš kavą ir pyragus prasiėdė trumpos kalbos. Arūnas Staškevičius, KLB Montrealio apylinkės valdybos pirmininkas, visų lietuviškų organizacijų vardu dėkojo Aušros Vartų parapijos vadovams, kad parapijos namų durys visą laiką buvo atviros. Linkėjo dar daug metų gyvuoti. Kun. P. Blanchard dėkojo jėzuitams už jų įdėtą darbą per penkiasdešimt metų. Kun. K. Ambrasas, SJ, paskaitė keletą sveikinimų, gautų paštu: vysk. Eugenijaus Bartulio iš Šiaulių, seselių vadovybės ir kt. Prel. J. Staškevičius sveikino Kanados lietuvių kunigų vienybę, Lietuvos kankinių ir Delhi Šv. Kazimiero parapijų vardu. Montrealio Šv. Kazimiero parapijos vardu kalbėjo jos komiteto pirmininkas Beaumier. Kun. A. Saulaitis, SJ, pasidžiaugė jėzuitų darbu Montrealyje. Jis nusiškrundė, kad šiame žemyne teliuko šeši tėvai jėzuitai. Jie ne visus užsibrėžtus darbus begali atlikti. Dėl to lietuvių jėzuitai Montrealyje darbą baigia ir kun. K. Ambrasą, SJ, atšaukia. Aušros Vartų parapijai yra skiriamas kunigas (ne vienuolis) iš Lietuvos. Jis turi netrukus atvykti.

Po visų kalbų pasirodė „Gintaro“ tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Linas Staškevičius. Scenoje jaunatviškai sušoko keturis šokius: „Protėvių žemė“, „Dek, ugnie“, „Žolynėlis“ ir „Gyvataras“. Publika smagiai plojo. Iškilimams einant į pabaigą, padėkos žodį tarė šio renginio ir tarybos vardu pirm. Romas Verbyla. Jis dėkojo visiems pamaldų ir kantatos atlikėjams, kalbėtojams, šokėjams, šeimininkėms bei patarnautojams. Ir, aišku, visiems gausiems dalyviams.

Šių metų tarybą sudaro pirm. R. Verbyla, kun. K. Ambrasas, SJ, G. Kudžmienė, Irena Vakauskienė, Stefania Jutuvienė, Janina Blaundžiūnienė ir Alfredas Piešina.

Šia proga yra išleistas sukaustuvinis leidinys „Aušros Vartų parapija 1950-2000“, 178 pusl. Spalvotas leidinio viršelį su Aušros Vartų Marijos paveikslu. Aprašyta parapijos ir jos ribose veikiančių ar veikusių lietuviškų organizacijų veikla. Yra sveikinimų ir keletas reklamų. Daug nuotraukų. Knyga gražiai išleista. Redakcinę komisiją sudarė pirm. Romas Otto, Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė, seselė M. Judita, Antanas Keblys, tarybos pirm. R. Verbyla ir Donatas N. Baltruokas. B.S.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

DĖKOJAME už pasitikėjimą pavedant mūsų įstaigai Jūsų apdraudas PER 45 METUS

Esame apdraudę 75% Montrealyje gyvenančių lietuvių.

KVIEČIAME VISUS KITUS APSIDRAUSTI.

Dėl kainų ir mokėjimų išsiaiškinę sutarsime.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Tel. (514) 722-3545 Fax: (514) 722-3546

SKUBIAI reikalinga auklė dviem vaikams, kuri gyventų kartu (Mississaugoje) 6 dienas. Atlyginimas \$250 savaitei. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 905 823-8210 arba 416 568-0554.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

• ATLIEKAME: stalius, ozymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus

• ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves

• STATOME: verandas, tvoras

• DENGIAME stogus.

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

(pager) (416) 609-5108

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilų vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemų įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algijui tel. 905 272-8323. Pager 416 751-4783.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalynų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos priemonės kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.